

***Mehriban xanım Əliyeva:
«Həyatda hər kəsin yerini və taleyini
tarix özü müəyyən edir»***

Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın özü cəmiyyətin sabahı olan uşaqlara qayğı, mədəni irsimizin dünyada tanıtılması üçün göstərdiyi fəaliyyətlə hamıya nümunədir.

Bu gün Mehriban xanım Əliyevanın uşaqlara – cəmiyyətin ən çox diqqət və mərhəmətə möhtac olan təbəqəsinə göstərdiyi qayğını görəndə ümummilli liderimizin parlaq və nurani surəti gözümüz önündə canlanır.

Onun fidan balalara münasibətini, onlarla birlikdə qol götürüb oynadığını, sevinclərinə sevinc qatdığını xatırlayanda düşünürsən ki, uşaqları Heydər Əliyev kimi sevən, əzizləyən ikinci bir şəxs ola bilməzdi. Bu sevginin, bu əzizləmənin nəticəsi idi ki, «Heydər baba!» sözləri uşaqların dillərinin əzbərinə çevrilmişdi.

«Gəlin ocağa çəkər» – deyərlər. Mehriban xanım Əliyevanın uşaqlara, xüsusilə valideyn himayəsindən məhrum olan, eləcə də xəstə, fiziki qüsurları olan uşaqlara qayğı göstərməyi öz üzərinə götürdüyünü görəndə bu alicənablığın, böyükürəkliyi, mərhəmət hissini haradan qaynaqlandığı aydın başa düşülür. Buna görə də Mehriban xanımı bir müddət əvvəl Bakının internat-məktəblərində, xəstə, kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum olmuş körpələrin təlim-tərbiyə aldıkları uşaq evlərində görəndə onun simasında uşaqların yeni himayəçisinin meydana çıxdığına heç kəsdə şübhə qalmadı.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin ən böyük arzularından biri Azərbaycan uşaqlarının sağlam, gümrah böyüməsi, onların xoşbəxt gələcəyinin təmin olunması idi. Bu gün Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi

Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyət istiqamətlərindən biri məhz bu məsələyə yönəlib. Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə ötən ildən başlayaraq ağır vəziyyətdə yaşayan məcburi köçkün uşaqlarına yardım, Bakı şəhərindəki internat-məktəblərin və uşaq evlərinin təmiri, diabetli və talassemiyalı uşaqlara yardım proqramları həyata keçirilməsi cəmiyyətdə nikbinlik, xoş hisslər doğurdu. Bu günlərdə Heydər Əliyev Fondunda «Uşaq evləri və internat-məktəblərin inkişafı» proqramının gedişinə həsr edilmiş tədbirdə deyilənlər bu sahədə görülmüş və indi görülməkdə olan işlərin geniş mənzərəsini yaratdı. Məlum oldu ki, Fondun fəaliyyət göstərdiyi qısa müddətdə uşaq evlərində və internat-məktəblərdə çoxlu sayda tədbirlər, şənliklər keçirilmiş, «Talassemiyasız həyat naminə» layihəsi yerinə yetirilmiş, bu layihəyə uyğun olaraq ixtisaslaşdırılmış mərkəz açılmışdır. Daha sonra bildirildi ki, «Uşaq evləri və internat-məktəblərin inkişafı» layihəsinə uyğun olaraq təlim-tərbiyə ocaqlarına baxış keçirilmiş, problemlərin həlli yolları müəyyən olunmuşdur. Regionlardakı uşaq evləri və internat-məktəblərin təmiri, yenidən qurulması da nəzərdə tutulur. Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın məqsədi budur ki, uşaq evlərində və internat-məktəblərdə ev şəraitinə maksimum yaxın olan şərait yaradılsın, valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlar hər cür qayğı ilə əhatə olunsunlar. Bu alicənablığın, ardıcıl fəaliyyətin nəticəsi artıq özünü göstərməkdədir. Hər şeydən əvvəl qeyd edək ki, ailə ocağının istisindən məhrum olmuş uşaqlara qayğını artırmaq üçün Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti, dövlət və özəl təşkilatları bu vacib məsələnin həllinə kömək göstərməyə çağırışı cəmiyyətdə böyük əks-səda doğurmuşdur. Aldığımız məlumatlara görə, bir sıra dövlət orqanlarının, həmçinin sahibkarların, xeyriyyəçilərin bu çağırışdan sonra yönələri uşaq evlərinə çevrilmişdir. Düşünürük ki, bu uğurlu başlanğıc daimi olacaq, cəmiyyətdə uşaq problemi-nin qabardılması onların gələcək xoşbəxtliyinə güclü təkan verəcəkdir.

Burada yazıya nöqtə qoymaq olardı. Lakin Mehriban xanımda uşaqların bu gününə və gələcəyinə qayğı ilə yanaşmaq kimi ən nəcib hisslərin özünü açıq göstərməsi, bu sahədə fəaliyyətin daimi olacağına bəslənən inam əlavə bir neçə söz demək zərurəti yaradır. Hər şeydən əvvəl qeyd edək ki, Mehriban xanımın cəmiyyətdə rəğbətlə qarşılanan alicənablığı valideynlərinin, bir də gəlin gəldiyi ocağın ənənəsinin davamıdır.

1995-ci ildə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları xeyriyyə fondunu təsis etməsi də valideynlərinin və qaynatası Heydər Əliyevin mədəniyyətə, incəsənətə, xalqın tarixinə göstərdikləri ehtiram və diqqətlə bağlıdır. Azərbaycan muğamlarının xarici ölkələrdə tanıtılması və təbliği, YUNESKO tərəfindən dünya mədəniyyət irsinin inciləri siyahısına daxil edilməsi məhz Mehriban xanım Əliyevanın təsisçisi olduğu Fondun xidmətidir. Məlumdur ki, bu istiqamətdə göstərdiyi fəaliyyət onu YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri sırasına gətirib çıxarmışdır. Dünyada belə yüksək titula layiq görülənlər isə 42 nəfərdir. Mədəniyyətin, incəsənətin təbliği xalqın, ölkənin, dövlətin təbliği, eyni zamanda, xalqın problemlərinin dünyaya çatdırılması deməkdir. Mehriban Əliyevanın bu istiqamətdə daha böyük uğurlar qazanacağı heç kəsdə şübhə yeri qoymur.

Mövzu ilə əlaqədar bir fikri də əlavə edək.

ABŞ və bəzi digər dövlətlərə rəhbərlik etmiş şəxslərin xanımlarının xeyirxah işləri barədə çoxlu sayda fakt məlumdur. Məsələn, ABŞ-ın keçmiş Prezidentinin xanımı Hillari Klinton bu sahədə daha qabağa gedərək ölkənin tanınmış və nüfuzlu siyasətçiləri sırasına çıxmışdır. Üç ildən sonra keçiriləcək prezident seçkilərinə hazırlaşan Demokratlar Partiyası onun namizədliyini müdafiə etmək əzmindədir.

Azərbaycanda isə birinci xanımın xeyirxahlıq fəaliyyəti təzə məsələdir. Bu mənada, onun həyata keçirdiyi, planlaşdırdığı işlər özünü Azərbaycanda ən ağır yəzifə yükünün altına verən Prezident İlham Əliyevin siyasi fəaliyyətinə bir bütövlük və əzəmət gətirməsi göz qabağındadır.

Son olaraq qeyd edək ki, Mehriban xanım Əliyeva bu günlərdə YUNESKO-nun Paris şəhərində keçirilən illik iclasında iştirak edir. Bu beynəlxalq təşkilat onun Azərbaycanda və Cənubi Qafqaz regionunda mədəni irsin qorunması, təhsilin və idmanın inkişafında xidmətlərini yüksək qiymətləndirir. YUNESKO-nun saytında Mehriban xanım Əliyeva haqqında xüsusi səhifə açılması, fəaliyyəti barədə geniş məlumat verilməsi bu fikri təsdiq edir.

Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınması, ölkəmizdə təhsil, idman, uşaq problemlərinin həlli istiqamətində göstərdiyi fəaliyyətdə Mehriban xanım Əliyevaya yeni-yeni uğurlar, parlaq nəticələr arzu edirik.

*Telman Qafar
İki sahil,
2005, 3 mart*

Xoşməramlı səfirin addımları

Ondan nümunə götürən olacaqmı?..

Azərbaycan cəmiyyətində qadının yeri, nüfuzu və ona münasibət hər kəsə bəllidir. Təbii ki, artıq tarixə çevrilmiş bolşevik inqilabından sonra Şərqdə ilk dəfə olaraq Azərbaycan qadını yeniləşən dünyanın ağ yolunda öz qətiyyətli addımları ilə iz saldı. İstər mədəniyyət, istər elm sahəsində, ümumiyyətlə isə həyatın bütün sahələrində şərq qadını, yəni ilk öncə azərbaycanlı qadını özünü sübut etməyə başladı. Bir də ki, Azərbaycan qadınının özünü sübut etməyə o qədər də ehtiyac yox idi. Ən azı ona görə ki, onun kökündə Tomrisin, Nüşabənin, Sara xatunun, Nigarın, Xurşudbanu Natəvanın və daha onlarca tarixin yaddaşında öz adını əbədi yaşatmaq hüququ qazanmış xanımların adı dururdu.

Zaman öz inkişafının müəyyən mərhələlərində bir növ özündən əvvəlkiləri bu və ya digər formada təkrar edir. Məhz həmin təkrarlar zamanı bizim indi tez-tez iş-

lətdiyimiz ifadə yada düşür: tarix təkrar olunur! Görünür elə həmin təkrarolunmanın nəticəsidir ki, bizlərin dünyaya baxışı da təzələnir, üzərimizə götürdüyümüz məsuliyyətin yükünü dərindən başa düşməyə çalışırıq və bir daha özümüz özümüzü öyrənirik. Öyrənib görürük ki, özümüzlə qarşı laqeydliyimiz, biganəliyimiz bütün zamanlarda olub və həmin «bütün zamanların» dərslərindən də nədənsə nəticə çıxarmamışıq. Çox təəssüf ki, bu gün də belədir. Elə ona görə də qələmə aldığım bu yazıda Azərbaycan qadınını təkcə ev xanımı deyil, həm də siyasətçi kimi, xeyriyyəçi kimi, həyat yoldaşının əqidədaşı, çiyin yoldaşı kimi böyük nüfuza malik olmaq, özünü təsdiq etmək, işi ilə, əməli ilə hətta kişilərə nümunə göstərmək iqtidarında olduğunu göstərmək istəyirəm.

Bunun üçün çox da uzaq tarixə üz tutmağa ehtiyac yoxdur. Ən azı ona görə ki, yaşadığımız müstəqil Azərbaycan dövlətinin hər bir vətəndaşı sonuncu prezident seçkilərindən sonra daha da fəallaşan cəmiyyətimizdə məmləkətimizin birinci xanımı olan, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ictimai-siyasi həyatımızdakı addımlarını, gördüyü işləri, xeyirxah əməllərini müşahidə edir. Özünü də bu xeyriyyəçilik, bu xeyirxahlıq, bu siyasi fəallıq nəyinsə xatirinə yox, dövlətin və dövlətçiliyin mənafeyi naminə, xalqın rifah halı üçün və nəhayət, ölkə Prezidenti İlham Əliyev cənablarının beynəlxalq aləmdə günbəgün artan nüfuzunun daha da möhkəmlənməsi naminə həyata keçirilir.

Son zamanlar həyatımızın müxtəlif sahələrində inkişaf, dirçəliş, tərəqqi özünü göstərir. Bu da təbii ki, Azərbaycan Prezidentinin bir varis kimi davamçısı olduğu siyasi kursa sədaqətinin bəhrəsidir. Bunun ikinci bir səbəbi də, zənnimcə, Prezidentimizin xanımının ona dəstək olmasıdır. İndi hər kəsin ölkə ərəzisinin müxtəlif yerlərindən öz müraciət və şikayətlərini ünvanladıkları şəxslərdən ikincisi Mehriban xanım Əliyevadır. Təbii ki, hər kəs bir müraciəti yazanda ilk öncə onu kimə

ünvanlayacağını fikirləşir və sonra yazır. Yəni kimdən ümid gözləyirsə, kimə inanırsa ona üz tutur. Azərbaycanın birinci xanımının talassemiya xəstəliyinə tutulmuş uşaqlarla bağlı gördüyü tədbirlər, uşaq evlərinə baş çəkməsi, kimsəsiz uşaqlarla maraqlanması, onların şərəfinə möhtəşəm Yeni il şənliklərinin keçirilməsi və həmin şənliklərdə övladları ilə birgə iştirak etməsi, xalqımızın milli sərvəti olan muğamlarımıza diqqəti və s. hər kəsə xoş bir ovqat bəxş edir, yeni bir ümid qığılığını yandırır.

Şəxsən mən bütün bunlardan bir vətəndaş olaraq çox məmnun oldum. Və dərhal da 1989-cu ildəki inamımda yanılmadığımı bir daha inandım. İndi Azərbaycan inkişafının elə bir mərhələsindədir ki, ölkə başçısına hər kəs kömək etməlidir. Bu kömək həm dövlət strukturlarından gəlməlidir, həm də cəmiyyətdən. Artıq Mehriban xanım öz fəaliyyəti ilə Prezidentimizə həm dəstək verir, həm də köməklik göstərir. Mən çox istədim ki, bu gün yüksək vəzifə tutan məmurların, imkanlı iş adamlarının, nazirlərin, komitə sədrələrinin xanımları da, Milli Məclisin üzvü olan deputat xanımlarımız da Mehriban xanım Əliyevaya dəstək verəydilər, ondan nümunə götürəydilər. Onda cəmiyyətdəki problemlərin sayı bir az da azalardı. Tərəqqimiz, inkişafımız bir az da sürətlənərdi.

Hörmətli Mehriban xanım, mən bu səhifələri yazarkən kimin necə başa düşəcəyini nəzərə almışam. Ona görə də tam səmimiyyətlə ürəyimdə olanları mətbuat səhifəsinə çıxarıram. Siz bu qətiyyətli addımlarınızı həyatımızın digər sahələrinə də yönəldin. Bizi bəzi «vampir» həkimlərdən, şagirdlərin, tələbələrin əlinə baxan bəzi müəllimlərdən, vətəndaşların cibinə yol axtaran məmurlardan xilas etməkdə Prezidentimizə yardımçı olun. Özü də çox istədim ki, təkcə Bakı və onun ətrafında deyil, bölgələrimizdə də Sizin gördüyünüz işlər barəsində vətəndaşlarımız xəbərlər eşitsinlər. Qaçqın qəsəbələrində, iqtisadi cəhətdən geri qalan rayonlarımızda, kəndlərimizdə insanların yanında olmağınızı,

onların qayğılarını dinləməyinizi istərdim. Çünki Sizin böyüdüyünüz ailə, gəlini olduğunuz ocaq bu xalq üçün, bu Azərbaycan üçün yanmağı, işləməyi Sizə nümunə göstərib, Sizə sevdirib. Siz hər an bu sevginin, bu nümunənin içərisində olmusunuz. Bu gün də möhtərəm Prezidentimiz və Siz Azərbaycan üçün işləyirsiniz, Azərbaycan üçün çalışırsınız.

Azərbaycan tarixinin bütün dövrlərində öz sədaqəti ilə, öz dərin ağılı və düşüncəsi ilə ərlərinə dayaq olan xanımlar yetərincə olubdur və bu gün də var. Onlardan biri də, daha doğrusu bugünkü siyasi həyatımızda birincisi olan Mehriban xanım Əliyevadır. Mən inanıram ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri olan, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi şərəfli bir vəzifəni icra edən Mehriban xanım Əliyeva bu nümunəsi ilə çoxlarına həm də bir mesaj göndərir. Onları ictimai həyatımızda fəal iştiraka, xalq üçün, Azərbaycan üçün işləməyə çağırır. Yəqin ki, kimlərsə, istər məmurların, istər iş adamlarının xanımları, istərsə də elə bəzi məmurların özləri Mehriban xanım Əliyevanın addımlarından nəticə çıxaracaq. Axı öyrənmək hər vaxt mümkündür, təki istəklə ürəkdə xalq üçün yanğı, təpər olsun.

*Əlican ƏLİYEV,
Azad Azərbaycan,
2005, 8 mart*

Mehriban Əliyeva «İlin qadını» seçilmişdir

«Lider Qadınlar» İctimai Birliyi və Azərbaycan Sosiologiya Assosiasiyası (ASA) tərəfindən keşirilən sorğuya görə, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva «İlin qadını» elan edilmişdir.

Azərbaycan qadınlarının tarixi salnaməsi çox səciyyəvidir. Xalqımızın qəhrəman qızı Tomrisdən tutmuş, Atabəylər dövlətinin axıncı xanı Özbəyin ömür

yoldaşı Mehriban xanım, Qaraqoyunlu dövlətinin başçısı Qara Yusifin arvadı Tutu Bikə, xalqımızın şöhrətli qızları Məhsəti xanım Gəncəvi, Xurşudbanu Natəvan, Heyran xanım, Qönçə bəyim, Fatma xanım Kəminə və başqalarının həyatı hər bir türk qadını üçün örnekdir. Tariximizin müəyyən dövrlərində yaşayıb-yaratmış xanımlar – Hənifə xanım Məlikova, Mədinə xanım Qiyasbəyli, Həmidə xanım, Şəfiqə xanım Əfəndizadə, Sara xanım Aşurbəyli, Gövhər xanım Qacar, Zərifə xanım Əliyeva, Aida xanım İmanquliyeva və digər yüzlərlə ziyalı qadınlarımızın xatirələri onların xeyirxah əməllərində yaşayır. Bu ənənə indi də davam edir.

İşgüzar xanımlarımız bu gün də çoxdur. Onlar qurub-yaradır, xalq, millət üçün çalışırlar. Belə işgüzar xanımlardan biri də Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevadır. O, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun, Heydər Əliyev Fondunun sədri kimi Azərbaycanın ictimai həyatında fəal rol oynayır. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun təsisçiliyi ilə nəşr olunan «Azərbaycan-İrs» jurnalı milli irsimizin təbliğinə xidmət edir. Nəfis tərtibatlı bu jurnal dünya oxucusuna xalqımızın qədim mədəniyyətindən söz açır.

Azərbaycan Prezidentinin xanımı Mehriban Əliyeva Azərbaycan qadınına xas olan ən dəyərli keyfiyyətləri özündə cəmləşdirir. O, Azərbaycan qadınını dünyada ləyaqətlə təmsil edir, xalqımızı başqa xalqların gözündə ucaldır.

Mehriban xanımın xarici görünüşündəki cazibədarlıq onun daxili zənginliyini tamamlayır. Bu, elitar, aristokrat xanımlara məxsus simalı xanımın əsil-nəcabəti də qibtə olunandır. O, Mir Cəlal Paşayev ocağının yetirməsidir, Azərbaycanın mətbuat tarixində böyük xidmətləri olmuş Nəsir İmanquliyevin qızı, Azərbaycan qadınlığına nümunə ola biləcək gözəl xanım və alim Aida İmanquliyevanın tərbiyəsini alıb, daha sonra dünya şöhrətli siyasətçi, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ailəsində yetişib, püxtələşib, Zərifə xanım kimi bir insanın öyüd-nəsihətlərini eşidib.

Mehriban xanım həm də gözəl anadır. O, bütün tədbirlərdə öz övladları ilə birlikdə iştirak edir. Bu da onun qızlarına, balaca Heydərə olan ana nəvazişinin, ana məhəbbətinin təzahürüdür.

Mehriban xanım Azərbaycan idmanının inkişafına da böyük kömək göstərir. O, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidentidir. Son vaxtlar bu idman növünün respublikamızda inkişafı, gimnastika üzrə beynəlxalq yarışların təşkili, gimnastlarımızın uğurlu çıxışları da məhz Mehriban Əliyevanın adı ilə bağlıdır.

Onun YUNESKO tərəfindən «xoşməramlı səfir» tituluna layiq görülməsi də Mehriban xanımın Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı qarşısında gördüyü işlərə verilən qiymətdir. Bu, həm də Azərbaycan mədəniyyətinə verilən dəyərdir. Qeyd edək ki, bu ada dünya dövlətləri arasında cəmi dörd ölkənin birinci xanımı layiq görülmüşdür ki, onlardan biri məhz Mehriban Əliyevadır.

Bu gün Azərbaycan mədəni irsinin qorunmasında, onun beynəlxalq aləmdə təbliğində Mehriban xanımın xidmətləri böyükdür. Onun təşəbbüsü ilə 1995-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu indiyədək uğurla fəaliyyət göstərir, tez-tez mədəni tədbirlər keçirir. YUNESKO-nun «Muğam dəstgahları» layihəsi çərçivəsində keçirilən muğam axşamları isə xüsusi qeyd olunmalıdır. Muğam axşamlarında ölkə başçısı və onun xanımı da iştirak edir, respublikamızın görkəmli ziyalıları, mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşür, onların problemləri ilə maraqlanırlar. Azərbaycan xalq musiqisinin misilsiz sərvəti olan muğamlarımızın dünyada təbliği baxımından belə məclislərin təşkili böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bir çox sahələrdə özünün xoşməramlı fəaliyyəti ilə xalqına xidmət edən Mehriban xanım tez-tez uşaq evlərində, internatlarda olur, valideyn himayəsindən məhrum, fiziki cəhətdən qüsurlu uşaqların problemlərini öyrənir, onların dərdlərinə şərik olur. Hiss edirsən ki, o, geniş ürək və böyük mərhəmət sahibidir.

Bu yaxınlarda xoşməramlı səfir Mehriban Əliyeva «İlin qadını» elan edildi. Qadın liderlərin ictimai birliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Sosiologiya Assosiasiyasının qadınların IV Beynəlxalq konfransının 10 illiyinə həsr olunmuş BMT-nin 49-cü xüsusi sessiyasına hazırlıq çərçivəsində Mehriban Əliyeva Azərbaycan qadınına xas öz yüksək əxlaqi keyfiyyətlərinə, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə «İlin qadını» seçildi. Bu, Azərbaycanın birinci ledisinin növbəti uğuru idi və əminik ki, sonuncu olmayacaq. Onunla fəxr etməyə dəyər!..

*Respublika,
2005, 8 mart*

Azərbaycan xalqı naminə xoşməramlı fəaliyyət

Xoşməramlı səfir, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti nəinki cəmiyyətimiz, eyni zamanda beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Xanım Əliyevanın məhz zəngin Azərbaycan mədəniyyətinin qorunması və təbliği, kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, o cümlədən xəstə uşaqların himayə olunması sahəsindəki mühüm işi, həmçinin təhsilin, idmanın inkişafındakı xidmətləri – yəni kifayət qədər çoxşaxəli fəaliyyəti dünya ictimaiyyətinin də rəğbətini qazanıb. Xatırladaq ki, öz millətinə, xalqına təmənnəsiz xidmətdən qaynaqlanan bu fəaliyyət region ölkələrinin və dünya xalqlarının mənafeyinə uyğundur. Bəşəriyyət XXI əsrdə, qloballaşma və integrasiya proseslərinin sürətləndiyi vaxtda milli dəyərlərin və ənənələrin, qeyri-maddi irsin qorunub saxlanması, gələcək nəsillərin sağlam böyüməsində və mükəmməl təhsil almasında maraqlıdır.

Xanım Əliyevanın martın 3-4-də YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin illik iclasında iştirak etmək üçün Parisə səfəri bu baxımdan böyük maraq doğurub-

dur. Əvvəla, onu nəzərə çatdırmağı vacib sayırıq ki, illik iclasda dünyanın bir sıra görkəmli ictimai-siyasi, elm və mədəniyyət xadimləri, o cümlədən Mstislav Rostropoviç, Monserrat Kabalye, Mərakeş şahzadəsi Ləlla Məryəm, Lüksemburq hersoginyası Mariya Tereza, habelə Ömər Zülfi Livanelli, Zurab Sereteli və digər xoşməramlı səfirlər də iştirak ediblər. Öz vətəninə hədsiz bağlı olan azərbaycanlı xoşməramlı səfir ölkəsinin qədim tarixini, mədəniyyətini, ənənələrini dərinlən mənimsəyib. 2004-cü ilin sentyabr ayından xoşməramlı səfir kimi mədəni irsin qorunmasına cəlb olunan xanım Əliyeva YUNESKO ailəsinə daxil olmaq imkanından həm də Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün istifadə etməyə başlayıb ki, bu barədə bir az sonra söhbət açacağıq.

Azərbaycan Prezidentinin müxtəlif ölkələrə uğurla keçən səfərləri çərçivəsində həmin ölkələrin tarixi, mədəniyyəti, sosial həyatı ilə yaxından tanış olan Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan mədəniyyətinin və indiki sosial siyasətinin sivil bəşəri dəyərlərin inkişafına böyük töhfələr verdiyinə əmin olub. 2003-cü ildə YUNESKO Azərbaycan muğamlarını bəşəriyyətin mədəni irs siyahısına daxil edibse, burada xanım Əliyevanın rolu danılmazdır. Təşkilatın Baş direktoru Koişiro Matsuura xoşməramlı səfirlərin beşinci görüşündə ilk dəfə iştirak edən Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizdəki fəaliyyətindən razılığını bildirib. Onun sözlərinə görə, xanım Əliyeva 1995-ci ildən qeyri-hökumət təşkilatı olan Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduna rəhbərlik etməklə yanaşı, mədəni irsin qorunması, muğamların təbliği və zəngin Azərbaycan musiqisinin inkişafı sahəsində xüsusi xidmətlər göstərmişdir. Xoşməramlı səfir kimi Mehriban Əliyeva mədəni irsin qorunub saxlanmasına dair Konvensiyanın təqdimatı ilə bağlı ötən ilin dekabrında Kazan şəhərində keçirilmiş tədbirdə iştirak edib. Baş direktor xanım Əliyevanın xəstə və valideyn himayəsindən məhrum uşaqlara göstərdiyi qayğıni da yüksək qiymətləndiribdir.

Xoşməramlı səfirlərin illik iclasındakı çıxışında Azərbaycan muğamlarını əhatə edən 10-dan çox layihə üzərində işlənildiyini vurğulayan Mehriban xanım yenidən başa çatmış bir layihə – Azərbaycan muğam sənətkarlarının əvvəllər yazılmış musiqi parçalarının təmizlənməsi və yenidən yazılması barədə danışdı. «Onların orijinallarının bir çoxunu xaricdə axtarmalı olduq. Buna baxmayaraq biz uğur əldə etdik və onları CD-lərə köçürə bildik. Sizə musiqi dəstini təqdim etmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, bu musiqini dinləməklə zövq alacaqsınız. Buna əlavə olaraq biz məşhur xanəndələrin haqqında və muğam fəlsəfəsinə aid bir sıra kitablar nəşr etməyi də planlaşdırırıq» – deyən Mehriban Əliyeva Bakı şəhərində Beynəlxalq Musiqi Mərkəzinin yaradılması zərurətinə toxundu. Onun fikrincə, bu musiqi mərkəzi yaradıldıqdan sonra nəinki musiqiçilərin, həm də musiqisevərlərin mərkəzə gələrək musiqi dinləməsi, ənənəvi musiqimiz barədə müzakirələr aparması, yaşlı nəsiləndən olan sənətkarların öz təcrübələrini, biliklərini və ustalıqlarını yeni nəsillə bölüşdürməsi mümkün olacaqdır. Mərkəz həm də müxtəlif ölkələrdən olan insanların görüş yerinə çevriləcək, dünya mədəni irsinin qorunub saxlanması naminə daha bir imkan yaradılacaqdır.

Azərbaycanla YUNESKO arasındakı münasibətlər heç vaxt indiki kimi yüksək səviyyədə olmayıbdır və ölkəmiz təşkilatın bir hissəsi olaraq onunla birlikdə dünyanın müxtəlif ölkələrində bəşəri və global problemlərə dair layihələr həyata keçirməkdə israrlıdır. İkitərəfli əlaqələr qarşılıqlı faydalılıq zəminində qurulubdur və xanım Əliyeva Azərbaycan musiqisinə YUNESKO tərəfindən göstərilən qaygını yüksək dəyərləndiribdir. Əməkdaşlıq davam edir. Gələcəkdə digər layihələrin reallaşdırılması işində də təşkilatın yardımına ehtiyac duyduğunu söyləyən Mehriban xanım elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində mövcud əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün imkanların səfərbər olunduğunu vurğuladı.

Azərbaycan zəngin tarixi abidələrə, mədəniyyətə, musiqiyə, o cümlədən maddi-mədəni irsin qorunması sahəsində müəyyən təcrübəyə malikdir. Odur ki, xoşməramlı səfirlərin illik iclasından sonra Azərbaycan musiqisindən ibarət konsertin təşkilini qeyd etməliyik. Almaniyada yaşayan həmyerlimiz Firəngiz Əlizadənin pianoda çaldığı muğam parçaları fransızları və Parisə toplaşan müxtəlif ölkələrin nümayəndələrini riqqətə gətirdi. Bir bu deyil, Azərbaycan muğamının dünyanı fəth etməsi, müxtəlif dinlərə, dillərə malik insanları eyni hiss və duyğularla birləşdirməsi barədə çoxlu konkret fakt söyləmək olar. Belə bir mədəniyyətə, milli ənənələrə malik xalqımızın zəngin tarixi sərvətinin ermənilər tərəfindən dağıdılması, yaxud özününküləşdirilməsi beynəlxalq cinayət sayılmalıdır. İclasdan sonra jurnalistlərin bu barədə suallarına cavab verən xanım Əliyevaya görə, siyasətlə məşğul olmamasına baxmayaraq YUNESKO-da bizim üçün ağırlı olan bu məsələ qaldırılacaqdır: «Mən həm Baş direktorla, həm də həmkarlarımla görüşlərimdə mövcud vəziyyət barədə məlumat verdim. YUNESKO-nun Baş direktoru Bakıya dəvətimi qəbul etdi və bu il ərzində ölkəmizə səfər edəcəyinə söz verdi. Ölkəmizlə bağlı həqiqətləri öyrənmək baxımından Azərbaycanda belə görüşlərin keçirilməsi çox faydalı ola bilər və ümumi işimizə xeyir verir. Həmkarlarımdan bəzilərinin Azərbaycanda bir milyondan artıq insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətində yaşaması barədə məlumatları, demək olar ki, yox idi. Xoşməramlı səfirləri Bakıya dəvət etməkdə əsas məqsədim onlarla birlikdə qaçqın və məcburi köçkün düşərgələrinə baş çəkmək, soydaşlarımızın yaşadıkları şəraiti göstərməkdir. Bildiyiniz kimi, bugünkü iclas «Hər bir insan üçün təhsil» probleminə həsr edilmişdi. Bizim çadır şəhərciklərində yaşayan ailələrdəki uşaqların hansı şəraitdə təhsil almaları barədə xoşməramlı səfirlərə məlumat verərkən onlar bunu çox təəccüblə qarşıladılar. Onlar mənə söz verdilər ki, Azərbaycanda olarkən mütləq çadır düşərgələrinə gedəcək və vəziyyətlə yerində tanış ola-

caqlar. Keçirdiyim görüşlər zamanı dağıdılmış abidələrimiz barədə də danışdım. Əlbəttə, bu istiqamətdə hələ çox işləmək lazımdır və artıq bu səfərim zamanı həmin problemlə bağlı fəaliyyətə başlamışam».

Azərbaycan Prezidentinin xanımı Mehriban Əliyeva bu sözlərlə ölkəmizin əsas problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllinə öz xidmətini təklif edir. Bu, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi nəticəsində yaranan ağır vəziyyətə – bir milyon azərbaycanlının doğma yurduna qayıda bilməməsi və uzun illər ağır şəraitdə yaşaması, çadır şəhərciklərindəki uşaqların təhsildən ayrı düşməsi və işğal altındakı mədəni sərvətlərimizin qəsdən məhv edilməsi ilə bağlı problemlərə YUNESKO-nun birbaşa müdaxiləsi demək olacaqdır. Nəzərə alsaq ki, Türkiyənin xoşməramlı səfiri ermənilər tərəfindən uydurulmuş «soyqırım»ın YUNESKO xətti ilə araşdırılmasına dünyanın tanınmış tarixçi alimlərinin cəlb olunmasını xahiş edibdir, demək, Azərbaycanın və qardaş ölkənin eyni düşməyə qarşı ədalətli mübarizəsi bu qurumda da uğurla nəticələnəcəkdir.

Bu əminlik həm də təşkilatın Baş direktorunun cavabından doğubdur. Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində xalqımıza məxsus tarix və mədəniyyət abidələrinin dağıdılması, son zamanlar isə Şuşa şəhərində ermənilərin «arxeoloji qazıntılar» aparması ilə bağlı YUNESKO-nun hansı addımlar atacağı barədə suallara cavab verən K.Matsuura hər bir xalqa məxsus abidələrin dağıdılmasını pisləyib, maddi-mədəni irsin qorunub saxlanması istiqamətində görülən işlərdən danışib.

Bu ilin iyun ayında Yaponiyanın Naqoya şəhərində keçiriləcək beynəlxalq sərgiyə Baş direktor tərəfindən xüsusi dəvət alan Mehriban xanım Əliyeva orada muğam ustalarından ibarət qrupun çıxışını nəzərdə tutur. Bu, Azərbaycan tarixində ilk dəfə xoşməramlı səfir adını qazanan və ölkəsini təşkilatda ləyaqətlə təmsil edən xanım Əliyevanın YUNESKO ilə birlikdə apardığı

işlər çərçivəsində yalnız bir layihədir. Xoşməramlı səfir kimi qeyri-maddi irs sahəsində təşkilatın fəaliyyətinə Mehriban xanım çox böyük dəstək verir və həm Azərbaycan nümayəndəsinin, həm də YUNESKO-nun məramı bu sahədə üst-üstə düşür. Artıq onuncu ilə dönümü yaxınlaşan Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu Azərbaycanın qeyri-maddi, mədəni irsinin qorunub saxlanılması işində böyük xidmətlər göstərib və Mehriban xanım bu sahədə də ölkəsinə mühüm töhfələr verib. Bu il fevralın 18-də Fondun YUNESKO ilə birlikdə Bakıda, Azərbaycan filarmoniyasında həyata keçirdiyi və dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin də iştirak etdiyi «Muğam dəstgahları» layihəsi ilə də tamaşaçılarını və dinləyicilərini öz cazibəsində saxlamaqdadır.

Heydər Əliyev Fondunun geniş spektrli fəaliyyətinin öncül istiqamətlərindən biri də cəmiyyətimizdə yardıma ən çox ehtiyacı olan insanlara diqqət və qayğıdır. Onlar qaçqın və məcburi köçkün ailələri, uşaq evləri, internat-məktəblərdə tərbiyə alan və müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkənlərdir. Son vaxtlar Fond bu istiqamətdə bir neçə layihə – diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı, uşaq evlərinin və internat-məktəblərin inkişafı, «Mən Azərbaycanı sevirəm» rəsm sərgisi, qaçqın və məcburi köçkün ailələrindən olan uşaqlarla görüşlər, «Tallasemiyasız həyat naminə» mövzusunda «dəyirmi masa» və s. hazırlayaraq həyata keçirib. Bütün bunlar Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan xalqı naminə xoşməramlı fəaliyyətindən xəbər verir. Xüsusi bildirmək istəyirik ki, heç bir ölkənin birinci xanımı üzərinə bu qədər ağır və məsuliyyətli vəzifələr götürməyə, onların öhdəsindən uğurla gəlməyə cəsarət etmir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın humanizmdən, mərhəmətdən, şəfqətdən yoğrulan qeyri-adi fəaliyyəti cəmiyyətin bütün təbəqələrində xoş ovqat yaradır.

Onun nəcib siması əhalinin hansı kateqoriyasından asılı olmayaraq uşaqlar, qadınlar, sadə insanlar arasında görünəndə hər kəs hörmət və ehtiramını nümayiş etdirir. Mehriban xanım isə Azərbaycanın qeyri-maddi irsinin, mədəniyyətinin qorunması və təbliği, qayğıya daha çox ehtiyacı olanlara xidmət sahəsində yeni layihələr üzərində düşünür, öz əməli ilə insanlara vətənpərvərlik, xalqına, dövlətinə sədaqət, bir-birinə hörmət hissləri aşılayır.

V. İSMAYILOVA
Azərbaycan, 2005, 10 mart

Məqsəd xoşməramlı olanda

Xəbər verildiyi kimi, Türkiyənin nüfuzlu “Siyasət” jurnalının idarə heyəti Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya “2004-cü ilin birinci xanımı” mükafatının verilməsini qərara almışdır.

Nəşrin idarə heyətinin sədri, tanınmış jurnalist, ictimai xadim və iş adamı xanım Gül Kılıcaslanın Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinə göndərdiyi məktubda bildirilir ki, Mehriban xanım Əliyeva “Siyasət” jurnalının təsis olunmasının on birinci ili ilə əlaqədar keçirilmiş rəy sorğusunun nəticələri əsasında və Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin, qardaşlığının inkişafı, millimədəni dəyərlərin qorunması, qadınların, kimsəsiz uşaqların yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması, Azərbaycanda və beynəlxalq miqyasda onların problemlərinə diqqət yetirilməsi sahəsində söylərinə görə bu mükafata layiq görülmüşdür.

Azərbaycan Prezidentinin xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti onun mənəviyyəti, dünyagörüşü, zərif cinsə mənsubluğu və ana olması ilə tam vəhdət təşkil edir. Mehriban xanım dər-

hal büruzə verən əsli, nəcabəti ilə ziyalılıq, kübarlıq, səmimilik, mənəvi toxluq keyfiyyətlərinə malikdir, bütün varlığı ilə azərbaycanlıdır. Azərbaycanın zəngin mədəniyyətini beynəlxalq miqyasda təbliğ edəndə, maddi və qeyri-maddi irsimizin qorunmasına çalışanda, kimsəsiz uşaqları himayə edəndə, qaçqın-köçkün balalarının sağlamlığı, təhsili qayğısına qalanda, müxtəlif xəstəliklərdən əziyyət çəkən uşaqları müalicə etdirəndə Mehriban xanım populizmdən uzaqdır. Bütün bunlar – həmçinin Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduna rəhbərlik, ölkənin zəngin irsinin təbliğinə xidmət edən “Azərbaycan-İrs” jurnalının nəşri, ictimai-humanitar, sosial həyatda aparıcı mövqeni uzun müddət saxlamaq xanım Əliyevanın nəcib amallarından, yüksək mənəviyyatından xəbər verir.

Azərbaycanın birinci xanımını sevdiren və ona inam nümayiş etdirən keyfiyyətlər hansılardır? Birincisi, onun bütün Azərbaycan uşaqlarına olan analıq qayğısıdır. Xanım Əliyeva Bakının Nəsimi rayonundakı 268 sayılı yardımçı məktəbə hamilik edir. Məktəbdə 500-ə yaxın əqli və fiziki cəhətdən geri qalan şagird təhsil alır. Onlardan 120 nəfəri hər gün dərs keçir, qalanları isə evlərdə təhsilə cəlb edilib. Son 75 ildə məktəbdə bir dəfə də əsaslı təmir işləri aparılmayıb. 2003-cü il oktyabrın 17-də Mehriban xanımın məktəbə gəlişindən sonra bu barədə məsələ qaldırılıb və məktəb əsaslı təmir olunub. Bütün bayramlarda Azərbaycanın birinci xanımı uşaqları yad etməyi unutmur, həm də təkcə bayramlarda yox, özü də yalnız bu məktəbi yox. Uşaqlara mərhəmət qarşılıqlı xoş təsir bağışlayır. Belə hərarətli görüşlərin birində Mehriban xanımın söylədiyi aşağıdakı fikirlər çox təsirli idi: “Mən çox xoşbəxtəm ki, uşaqların bu sevincini görürəm. Məni bir ana kimi başa düşməlisiniz. Bu gün biz adi bir məktəbə getsək, buradakı kimi istedadlı uşaqlar görmərik. Çox istedadlıdırlar, adi şeirləri çox gözəl söyləyirlər. Bu, son görüş deyildir. Bayram oldu, olmadı, mən hər dəfə buraya gələcəyəm. Çünki bu, mənim özümə lazımdır, buna eh-

tiyac duyuram. Məktəbin bütün ehtiyacları bundan sonra da ödəniləcəkdir". Mehriban xanım Əliyevanın simasında azərbaycanlı qadının, ananın uşaqlara, xüsusən əqli və fiziki cəhətdən qüsurlu, kimsəsiz uşaqlara necə mərhəmətlə yanaşdığını cəmiyyətimiz tez-tez müşahidə edir və razılıqla qarşılayır. Bu, həm də ulu öndərimizin siyasətinin davamı deməkdir. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyev həmişə valideynini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlara böyük qayğı ilə yanaşırdı, heç bir bayramda uşaqları yaddan çıxarmır, onların adı ilə bağlı tədbirlərdə xüsusi şövq və həvəslə iştirak edirdi. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanımın bu baxımdan Azərbaycan uşaqlarını sözün həqiqi mənasında himayə etməsi ümummilli liderimizin siyasətinin davamı, Heydər Əliyev irsinin təbliği deməkdir.

Bu günlərdə Balakən rayonunun Xalatala kəndinin 11 yaşlı sakini, I qrup əlil Məhəmməd Qurbanovun sevincinin həddi-hüdudu yoxdur. Məhəmmədin ümummilli liderimizin adını daşıyan fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya ünvanladığı müraciət nəticəsiz qalmayıb. Mehriban xanım fondun adından Məhəmmədə kompüter dəsti hədiyyə edib. Səttar Bəhlulzadə adına sərgi salonunda uşaq evlərində və internat-məktəblərdə tərbiyə alan uşaqların Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə təşkil edilən "Mən Azərbaycanı sevirəm" adlı rəsm sərgisinin təəssüratları hələ xatirələrdən silinməyib. Fondun uşaqlara qayğısı sahəsində varisliyin qorunub saxlanıldığının nümunəsi olan bu sərgidə 30-a yaxın uşaq evi və internat-məktəbin nümayəndələri iştirak edib. Ağır tale ilə üzləşən, ailə qayğısına möhtac olan, lakin dövlətimizin qayğısı ilə əhatə olunan, yurdumuzun gözəlliklərini duymağı və kətan üzərinə köçürməyi bacaran uşaqların əl işləri Mehriban xanımda xoş təəssürat oyadıb. Təkcə taleləri ilə yox, istedadları ilə yaşadlarından fərqlənən uşaqlar Azərbaycan mədəniyyətini zənginləşdirməyə qadird olduqlarını sübut ediblər. Mehriban xanım Heydər

Əliyev Fondunun keçirdiyi ilk tədbirlərdən olan bu sərgi ilə hamının diqqətini qayğıya daha çox ehtiyacı olan uşaqlara yönəltmək məqsədi güdüb. Onun sözlərinə görə, “Azərbaycandakı 65 uşaq evi və internat-məktəbdə 20 minə yaxın uşaq yaşayır, bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün övladları da müxtəlif problemlərdən əziyyət çəkir. Odur ki, məhz bu gün hamı səylərini birləşdirərək bu qəbildən olan uşaqlara qayğı və diqqət göstərməli, Heydər Əliyev Fondunun bu nəcib təşəbbüsünə qoşulmalı, onun təşkilatçıları ilə bir yerdə olmalıdır. Çünki sabah gec ola bilər”.

Mehriban xanımı cəmiyyətin bütün təbəqələrinə sevdiren digər xüsusiyyət onun Azərbaycan mədəniyyətini və incəsənətini, bütövlükdə Azərbaycan irsini yorulmadan təbliğ etməsidir. Dünya mədəniyyətinin inciləri barədə məlumatlı olan bu xanım 1995-ci ildə öz təşəbbüsü ilə yaratdığı Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti kimi hesab edir ki, qədim ənənələrə, maddi və intellektual potensiala malik olan ölkəmiz bəşər mədəniyyəti tarixində layiqli yerini tutmalıdır. Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanda musiqi təhsilinin inkişafına kömək edir, xüsusən xalq musiqisinin, ədəbiyyat və poeziyanın yayılmasına dair layihələri dəstəkləyir. Elə buna görə də şifahi ənənələr və musiqi ənənələri sahəsində YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülüb. YUNESKO-nun hazırda sayı 41 nəfər olan xoşməramlı səfirləri cəmiyyətin diqqətinin aktual problemlərə cəlb edilməsində və dünya mədəniyyətinin təbliğində yaxından iştirak edir, qurumun müxtəlif layihə və aksiyalarının həyata keçirilməsinə dəstək verirlər. Məşhur musiqiçi Mstislav Rostropoviç, aktrisa Klaudia Kardinale, Mərakeş şahzadəsi Lalla Məryəm, Litva Prezidenti Valdas Adamkus, Lüksemburq Böyük hersoqunun xanımı Mariya Tereza, İslanidiyanın keçmiş prezidenti Viqdis Finnboqadottir və neçə-neçə tanınmış şəxslər YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri kimi öz nüfuzlarından istifadə edərək təşkilatın ideyalarının həyata keçirilməsinə kömək edirlər. Mehri-

ban xanım Əliyeva az müddət ərzində YUNESKO ailəsində böyük hörmət və nüfuz qazanıb. Onun çoxşaxəli fəaliyyəti YUNESKO-nun məqsədi və məramı ilə üst-üstə düşür.

YUNESKO-nun Azərbaycan mədəniyyətinə və incəsənətinə xüsusi diqqət göstərməsində, İçərişəhərin Dünya Mədəni İrs siyahısına, Azərbaycan muğamlarının bəşəriyyətin qeyri-maddi irs siyahısına daxil edilməsində Mehriban xanımın əməyi böyükdür. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu ölkə daxilində mədəniyyətimizin görkəmli, eləcə də gənc nümayəndələrinə himayə və yardım edir, kitab və kompakt disklər buraxır, festivallar, konsertlər, sərgilər təşkil edir. Fond Azərbaycanda beynəlxalq miqyaslı tədbirlər – Bakıda “İpək yolunun musiqisi” festivalı və Yaponiya mədəniyyəti günləri və s. həyata keçirib. Çoxmillətli Qafqazda əsrarəngiz xalq sənətinin qorunması, təbliği ilə məşğul olacaq “Qafqaz xalq ənənələri evi”nin Bakıda yaradılması ideyası da Mehriban xanım Əliyevanıdır. Mehriban xanım Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti kimi idmanın inkişafına, gənc nəslin sağlam böyüməsinə də öz töhfəsini verir.

Bu ilin mart ayının əvvəllərində xoşməramlı səfirlərin illik iclasında ilk dəfə iştirak edən xanım Əliyeva öz çıxışında Azərbaycan muğamlarını əhatə edən 10-dan çox layihə üzərində işlənildiyini vurğuladı. “Onların orijinallarının bir çoxunu xaricdə axtarmalı olduq. Buna baxmayaraq biz uğur əldə etdik və onları CD-lərə köçürə bildik. Sizə musiqi dəstini təqdim etmək istəyirəm. Ümid edirəm ki, bu musiqini dinləməklə zövq alacaqsınız. Buna əlavə olaraq biz məşhur xanəndələr haqqında və muğam fəlsəfəsinə aid bir sıra kitablar nəşr etməyi də planlaşdırırıq” – deyən Mehriban Əliyeva Bakı şəhərində Beynəlxalq Musiqi Mərkəzinin yaradılması zərurətinə toxundu. Onun fikrincə, bu musiqi mərkəzi nəinki gözəl konsert məkanına çevriləcək, orada eyni zamanda ənənəvi musiqimiz barədə müzakirələr aparılması, yaşlı nəsildən olan sənətkarların öz

təcrübələrini, biliklərini və ustalıqlarını yeni nəsillə bölüşdürməsi mümkün olacaqdır. Mərkəz həm də müxtəlif ölkələrdən olan insanların görüş yerinə çevriləcək, dünya mədəni irsinin qorunub saxlanması naminə daha bir imkan yaradılacaqdır. Bu ilin iyun ayında Yaponiyanın Naqoya şəhərində keçiriləcək beynəlxalq sərgiyə YUNESKO-nun Baş direktoru tərəfindən xüsusi dəvət alan Mehriban xanım Əliyeva orada muğam ustalarından ibarət qrupun çıxışını nəzərdə tutur. Bu, xanım Əliyevanın YUNESKO ilə birlikdə apardığı işlər çərçivəsində yalnız bir layihədir. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun YUNESKO ilə birlikdə Bakıda, Azərbaycan Filarmoniyasında həyata keçirdiyi və dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevin də iştirak etdiyi “Muğam dəstgahları” layihələri mədəniyyət tarixində əhəmiyyətli hadisə kimi qiymətləndirilir.

Məhz Mehriban xanımın xoşməramlı fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanla YUNESKO arasındakı münasibətlər yüksək səviyyəyə qalxıbdir. BMT-nin ixtisaslaşdırılmış qurumu olan YUNESKO ailəsinin Azərbaycan mədəniyyətinə, həqiqətlərinə Mehriban xanım Əliyevanın timsalında daha maraqla, daha hörmətlə yanaşması bizim hər birimizdə məmnunluq hissi yaradır. Xoşməramlı səfirlərin illik iclasından sonra Azərbaycan musiqisindən ibarət konsertin təşkili – Almaniyada yaşayan həmyerlimiz Firəngiz Əlizadənin pianoda çaldığı muğam parçalarının Parisi sözün həqiqi mənasında fəth etməsi təsadüfi deyildi. Mehriban xanım öz qonaqlarına sübut edirdi ki, insanı fəlsəfi düşüncələrə, sülhə, sevgiyə, hamılıqla tanınmış birgəyaşayış qaydalarına səsləyən muğam Azərbaycanın irsi, rəmzidir. Belə bir irsə malik olan xalq böyük xalqdır və onun torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal altında saxlanması, üstəlik, mədəniyyətinə ciddi zərbələr vurulması YUNESKO-nun məramına ziddir. Mehriban xanım Azərbaycanın ən ağır problemi olan Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə həqiqətləri həmkarlarına çatdırıb, Ermənistanın işğal etdiyi

Azərbaycan ərazilərindəki mədəni sərvətləri dağıtması, özününküləşdirməsi barədə məlumatlar xoşməramlı səfirlərdə hiddət və təəccüb oyadıb.

Azərbaycanın birinci xanımı YUNESKO-da bizim üçün ağırılı olan bu məsələnin qaldırılacağına nail olub: “Mən həm Baş direktorla, həm də həmkarlarımla görüşlərimdə mövcud vəziyyət barədə məlumat verdim. YUNESKO-nun Baş direktoru Bakıya dəvətimi qəbul etdi və bu il ərzində ölkəmizə səfər edəcəyinə söz verdi. Ölkəmizlə bağlı həqiqətləri öyrənmək baxımından Azərbaycanda belə görüşlərin keçirilməsi çox faydalı ola bilər və ümumi işimizə xeyir verir. Həmkarlarımdan bəzilərinin Azərbaycanda bir milyondan artıq insanın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətində yaşaması barədə məlumatları, demək olar ki, yox idi. Xoşməramlı səfirləri Bakıya dəvət etməkdə əsas məqsədim onlarla birlikdə qaçqın və məcburi köçkün düşərgələrinə baş çəkmək, soydaşlarımızın yaşadıkları şəraiti göstərməkdir. Bildiyiniz kimi, bugünkü iclas “Hər bir insan üçün təhsil” probleminə həsr edilmişdi. Bizim çadır şəhərciklərində yaşayan ailələrdəki uşaqların hansı şəraitdə təhsil almaları barədə xoşməramlı səfirlərə məlumat verərkən onlar bunu çox təəccüblə qarşıladılar. Onlar mənə söz verdilər ki, Azərbaycanda olarkən mütləq çadır düşərgələrinə gedəcək və vəziyyətlə yerindəcə tanış olacaqlar. Keçirdiyim görüşlər zamanı dağıdılmış abidələrimiz barədə də danışdım. Əlbəttə, bu istiqamətdə hələ çox işləmək lazımdır və artıq bu səfərim zamanı həmin problemlə bağlı fəaliyyətə başlamışam”. Mehriban xanımı cəmiyyətə sevdiren digər xüsusiyyət onun ölkənin bu ağırılı probleminə əsl vətəndaş münasibətidir.

Xatırladaq ki, Türkiyənin xoşməramlı səfiri ermənilər tərəfindən uydurulmuş “soyqırımı”nın YUNESKO xətti ilə araşdırılmasına dünyanın tanınmış tarixçi alimlərinin cəlb olunmasını xahiş edibdir. Azərbaycanı və Türkiyəni qardaş ölkələr kimi eyni tarix və mədəniyyət birləşdirdiyindən xanım Əliyevanın YUNESKO-dakı fəaliyyəti ölkələrimizin münasibətlərinin hərtərəfli

inkişafına yönəlibdir. Ümid edirik ki, “2004-cü ilin birinci xanımı”nın başladığı işlər uğurla nəticələnəcəkdir.

*V.İsmayılova
Azərbaycan,
2005, 5 aprel*

Bəşər mədəniyyətinin inciləri *(Bu, Azərbaycan muğamlarıdır)*

Azərbaycan xalqının mədəni-mənəvi irsinin möhtəşəm abidəsi sayılan muğam təkcə pərvazlandığı torpağın deyil, dünya mədəniyyətinin nadir incilərindən sayılır. Avropadan başlamış uzaq Amerikaya qədər qitələr gəzən Azərbaycan muğamları onu dinləyənləri heyrdə qoyub. Hətta bəzilərinə elə gəlib ki, ifaçılar vurduqları qeyri-adi zəngulələri xüsusi aparat vasitəsilə səsləndirirlər. Dəfələrlə eşitmişik ki, avropalı tamaşaçı səhnəyə çıxaraq azərbaycanlı xanəndəni daha yaxından görməyə, onun səs möcüzəsini anlamağa çalışıb. Cənubi Amerikanın musiqi mütəxəssisləri belə rəyə gəliblər ki, dünyada yalnız Azərbaycan xanəndələri öz boğazlarında təbiətin səslərini yarada bilirlər. Azərbaycan muğamlarının əfsununa düşənlərin sayı bilinmir. Elə bu məziyyətlərinə görə ki, Azərbaycan muğamları YUNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir.

Xalqımızın acılı-şirinli günlərini məhz öz ahəngində yaşadaraq əsrlərin dizini qatlaya-qatlaya III minilliyin əbədiyaşar sənət qalasına çevrilən muğamlar həmişə pərəstişkarları, ifaçıları tərəfindən qorunmuşdur. Babalarımız bu qiymətli xəzinəni göz bəbəyi kimi hifz edərək bizlərə çatdırmışlar. İndi konsert salonlarını, efiri, ekranı bürümüş yüngül şouların, sözün əsl mənasında gürultuların, ruhumuza yad musiqilərin içində yenə də muğam sanki bir xilaskar rolunu oynamaqdadır. İnsanın duyğularını əzən, sinirlərini tarıma çəkən qatmaqarışıq çalğılardan, cingiltili səslərdən sonra qəfildən muğam eşidəndə dincəlirsən. Sanki qasırğa qopmuş dəniz-

də bir sakitlik yaranır. İnsanın əsəblərinə ipək sığalı çəkilir, varlığını bürümüş əsəbilik əriyib gedir. Onu da etiraf edək ki, muğam və xalq mahnılarına qarşı bəzi məqamlarda bir laqeydlilik də baş alıb getməkdə idi. Xüsusilə də gənclərin yüngül musiqiyə meyil etməsi, toylarda, konsert salonlarında şit nəğmələrin, ara mahnılarının müntəzəm səsləndirilməsi yaşlı nəsildə bir xiffət yaradırdı. Hətta ustad sənətkarlardan eşidirdik: «Biz də getdik. Bəs sonra bu muğamlarımızı kim yaşadacaq?»

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın «Azərbaycan muğamları» layihəsi çərçivəsində həyata keçirdiyi islahatlar sözün həqiqi mənasında böyük bir hadisəyə çevrildi. Mədəni aləmdə baş verən bu xoşməramlı islahat və tədbirlər sənət adamlarını, xüsusilə muğam ifaçılarını ürəkdən sevindirdi. Bu ilin mart ayında M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında muğam axşamlarının təşkili və bu məbəddə muğam dəstgahlarının keçirilməsi artıq ənənəyə çevrilib. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu tərəfindən Muğam ensiklopediyası yaranmaqdadır. Muğam sənətinə həsr olunmuş traktatlar tərcümə edilərək çapa hazırlanır. Dövlət başçısı tərəfindən Azərbaycan musiqisində və incəsənətində özünəməxsus xidmətləri olan ifaçıların əməyi mükafatlandırıldı.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin aprelin 6-da imzaladığı «Bakı şəhərində Muğam Mərkəzinin yaradılması haqqında» sərəncamda deyilir: «Azərbaycan musiqisini zəngin fəlsəfi və ədəbi zəmində təşəkkül tapmış muğamsız təsəvvür etmək mümkün deyildir. Klassik ədəbiyyat nümunələri ilə üzvi surətdə vəhdət təşkil edərək sintetik sənət növü kimi meydana çıxan muğamların Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolu böyükdür.

Bəstəkarlarımızın daim ilham mənbəyi olmuş muğamlar bir çox simfonik əsərlərin yaradılmasına təkan vermişdir. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan bəstəkarlarının qələmindən çıxan simfonik muğamlar dünyanın hər yerində maraqla qarşılanır».

Aprelin 8-də «Gülüstan» sarayında YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın layihəsi əsasında hazırlanmış «Qarabağ xanəndələri» albomunun təqdimat mərasimi keçirildi. Həmin albomda 24 muğam ustadının ifası öz əksini tapmışdır. Qarabağın unudulmaz səs sahiblərindən olan Cabbar Qarayağdıoğlunun, Keçəçi oğlu Məhəmmədin, Məşədi Məmməd Fərzəliyevin, Məcid Behbudoyun, Seyid Şuşinskinin, Xan Şuşinskinin, İslam Abdullayevin, Bülbülün, Zülfü Adıgözəlovun, Əbülfət Əliyevin və müasir muğam ustalarının səs inciləri toplanmış bu albom sənətsevərlər tərəfindən rəğbətlə qarşılandı. Mərasimdə nitq söyləyən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva demişdir: «Qarabağ xanəndələri» «Muğam-irs» layihəsinin ilk albomudur... Hər biriniz bu albomu hədiyyə olaraq almısınız. Mən inanıram ki, bu albomla tanış olanda hiss etmisiniz ki, biz onu nə qədər məsuliyyətlə, digər tərəfdən də böyük məhəbbətlə hazırlamışıq. Heç də təsadüfi deyil ki, bizim ilk layihəmiz Qarabağ xanəndələrinə həsr olunmuşdur. Biz Qarabağ torpağının acısını, Azərbaycanın haqq səsinə muğam vasitəsilə bütün dünyaya çatdırırıq».

Bakı şəhərində Muğam Mərkəzinin yaradılması ilə əlaqədar ölkə başçısının sərəncam imzalaması, eləcə də Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun muğamla əlaqədar layihə hazırlayıb həyata keçirməsi, xüsusən olaraq «Qarabağ xanəndələri» albomunun yaranması bütövlükdə xalq tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Dövlətin xalq musiqisinə, muğamlara göstərdiyi bu diqqət muğam ifaçılarını riqqətə gətirib. Onlar bu hadisələri yüksək əhvalla qarşılayaraq bunu xoş məramlı «sənət bayramı» kimi qeyd edirlər.

Xalq artisti Arif Babayev:

– «Qarabağ xanəndələri» albomunun təqdimatında mən də iştirak edirdim. Çox gözəl bir gün idi. Doğrudan da bizim üçün əsl bayram oldu. Qarabağ xanəndələri-

nin – Cabbar əmidən tutmuş bugünkü ifaçılara qədər ardıcıl olaraq bir albomda toplanması ürəyimizi dağa döndərdi. Bu həqiqətən çox böyük bir işdir. Milli musiqimizə verilən qiymətdir. Hamımız ruhlanmışıq, ürək-dən sevinirik. Çox narahat idik ki, muğam sənətinə nə vaxt əsl qiymət veriləcək? Unudulmaz Heydər Əliyev bu işi çox qayğı ilə başlamışdı. Hər bir sənətçiyə necə həssaslıqla yanaşırdı. İndi bu ənənəni ölkə başçısı İlham Əliyev və Mehriban xanım çox ləyaqətlə davam etdirirlər. Milli musiqimiz – muğam və xalq mahnılarımız bizim xəzinəmizdir. Bu mənəvi varidata belə yüksək münasibət bizi çox ruhlandırırdı. Bakıda Muğam Mərkəzi yaradılacaq. Vallah, möcüzədir. Biz indiyəcən belə bir şey eşitməmişdik. Bu mərkəzin yaradılması əslində böyük ocağın qurulması deməkdir. Bu, tarixi hadisədir. Milli musiqini sevən adamlar bu işi yüksək qiymətləndirirlər. «Xalq gözü tərəzidir». Onun diqqətli baxışlarından heç nə yayınmır.

Xalq artisti Ağaxan Abdullayev:

– Ölkə Prezidentinin Bakıda Muğam Mərkəzinin yaradılması ilə bağlı imzaladığı sərəncam muğamseverlərin bayramına çevrildi. «Gülüstan» sarayında keçirilən təqdimat mərasimində mən öz ürək sözlərimi Mehriban xanım Əliyevaya dedim. Şükür Allaha, bizə sahib çıxan tapıldı. Bu, çox böyük işdir. Allah bunu həyata keçirən nəcib insanlara cansağlığı versin. Onlar ulu öndərimizin saldıği yolu davam etdirirlər. Həm muğam ifaçılarına göstərilən qayğı, həm də muğamlara verilən yüksək qiymət çox yerinə düşdü. Bu mövqe təkcə ifaçıları deyil, bütün xalqımızı sevindirdi. Çox şükür olsun. Ürək açan işlər elə çoxdur ki, bilmirsən hansı məqama görə təşəkkür edəsən. Aprel ayının əvvəlində cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə Prezidentin fərdi təqaüddçüsü olmuşam. Mənimlə birgə neçə sənətçinin adı var o siyahıda. Gör neçə ailə sevindi! Nə qədər savab işdir!

Xalq artisti Qəndab Quliyeva:

– Həyatımın çox çətin anlarında, qəlbimin yaralı vaxtında hörmətli Prezident cənab İlham Əliyev və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva məni sevindirdilər. Anadan olduğum yurdu, ocağımı, dağımı, çeşməmi, meşəmi, orada doğulan saf səslərimizi itirmişəm. Könlümdə Qarabağ adlı bir dərd inildəyir. Sırr deyil ki, Qarabağ muğamlarımızın beşiyidir. Belə bir vaxtda muğamları yada salmaq, bu sərvətə yüksək səviyyədə diqqət göstərmək, dəyərləndirmək çox böyük hadisədir. Mən az qala unudulmuşdum. Bir qədər də belə davam etsəydi cəmiyyət elə biləcəydi ki, heç həyatda yaşamıram. Amma var olsun ölkə başçısı, məni o dəryanın dibindən üzə çıxardı. Bu günlərdə Prezidentin fərdi təqaüdünə layiq görüldüm. Muğamlarımıza diqqət artıb. «Gülüstan» sarayına mən də dəvət olunmuşdum. Mehriban xanım Əliyevanın çıxışı məni heyran etdi. Onun qəlbində qədim mədəniyyətimizə, irsimizə böyük məhəbbət var. Muğamlarımız haqqında zəngin məlumatlara malikdir. İnsan ki öz milli kökünə, dəyərlərinə sahib çıxdı, onun keşiyində dayandı, həqiqətən xoşbəxtlikdir. Görüşdə mən o anları yaşadım. Qarabağın unudulmuş xanəndələrini bu gün yada salıblar. Bilsəniz, yaralı qəlbim necə sevindi. Mənə elə gəldi ki, dünyasını dəyişmiş Qarabağ xanəndələrinin ruhu da şad oldu.

Xalq artisti Mələkxanım Əyyubova:

– Muğam hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəsdir. Muğamlar Azərbaycan xalqına Allah tərəfindən göndərilən bir xoşbəxtlikdir. Muğamlarımızın yaradıcısı da elə ulu Tanrının özüdür. Bəzən çox qiymətli, əvəzsiz bir sərvət əlimizdə olanda onun qədrini elə də yaxşı bilmirik. Muğamlarımızı min cür ağrı-acının içindən salamat çıxardaraq bu günümüzdə çatdırıblar. Ustad sənətkarların sırası çox seyrəlib. Biz – orta yaşlı nəsilə də bir narahatlıq var idi ki, bu qiymətli mənəvi sərvəti gələcək nəsllə necə çatdırıb biləcəyik? Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar, Azərbaycan Mədəniyyətinin

Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın layihələri əsasında həyata keçirilən tədbirlər bu nigaranlığa son qoydu. Biz indi inanırıq ki, muğamlarımızı lazımi səviyyədə gələcək nəslə ötürə biləcəyik.

**Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin
dosenti, muğamlarımızın mahir ifaçısı
Yaqut Abdullayeva:**

– Muğamlarımızın dövlət tərəfindən dəstəklənməsi, dəyərləndirilməsi, «Qarabağ xanəndələri» albomunun təqdimatı bizə gözlənilməz bir sevinc gətirdi. Otuz ilə yaxındır ki, mən həm muğamlarımızı ifa edirəm, həm də gələcək ifaçıları yetişdirirəm. Musiqiçilər adından həm ölkə başçısına, həm də Mehriban xanım Əliyevaya sonsuz minnətdarlığımı bildirirəm. «Qarabağ xanəndələri» albomunun təqdimat mərasmində qeyri-adi hisslər keçirdim. Elə güman edirəm ki, bu, Qarabağın qayıdışına atılan ilk addımlardır. Muğamın dəyərləndirilməsi mənə torpaqlarımızın qaytarılması kimi təsir etdi.

Əməkdar artist Mənsüm İbrahimov:

– Bizim bayramımızdır. Prezidentin sərəncamı ilə Muğam Mərkəzinin yaradılması dəyərli bir hadisədir. Bu o deməkdir ki, muğam ifaçılarının, nəhayət, Bakıda bir evi olacaq. «Qarabağ xanəndələri» albomunun işıq üzü görməsi mədəni aləmin ən mühüm hadisəsi oldu, Özümü çox xoşbəxt hiss edirəm ki, 24 diskdən biri mənimdir. Belə bir alboma salınmağımı layiq görüblərsə, böyük etimaddır. Qarabağ bu gün düşmən tapdağındadır. Qarabağ xanəndələrinin belə yüksək səviyyədə albomunun dörd dildə buraxılması təkcə mədəni deyil, həm də siyasi hadisədir. Çünki Qarabağ əzəli və əbədi olaraq Azərbaycan torpağıdır. Dünya mədəniyyətinə bəxş etdiyi incilər, korifeylər bunu bir daha təsdiq edir.

Əməkdar artist Nəzakət Teymurova:

– Çox sevindirici haldır ki, dövlətimiz tərəfindən muğamlarımıza və onun ifaçılarına belə yüksək sə-

viyyədə diqqət göstərilir. Mən bu ecazkar sənət yolunun gənc nümayəndələrindən biriyəm, lakin buna baxmayaraq ulu öndərimiz tərəfindən «Əməkdar artist» fəxri adına layiq görülmüşəm. Opera və Balet Teatrının səhnəsində mənə baş rolların ifası etibar edilir. Dünyanın çox möhtəşəm səhnəsində muğamlarımızı ifa etmişəm. Əcnəbi tamaşaçıların baxışlarında duyduğum heyranlıq, ehtiramı heç vaxt unuda bilmirəm. Az qala bütün dünya bizim milli musiqimizə və muğamlarımıza vurğun kəsilib. Heç kəsə demək olmaz ki, mütləq muğamı sevsin, milli musiqiyə meyil etsin. Gərək bu hər bir insanın öz içindən gəlsin. Sevinirəm ki, muğamın taleyi ilə əlaqədar narahatlıq keçirən müəllimlərimin, ustad sənətkarların üzüntüsünə son qoyuldu. Əgər bir ölkədə dövlət başçısı onun milli sərvətinə diqqətlə, həssaslıqla yanaşırsa, o məmləkətin vətəndaşları da öz borcunu anlamalı, mənəvi dəyərlərə məhəbbət göstərməlidir. Təbii ki, muğam ifaçıları olduğumuz üçün biz ikiqat sevinc keçiririk.

Səsin şeirliyi, sözün gizli mənasını, nağılımızı, əfsanəmizi ötənlərin buludlarından süzə-süzə ruhumuza çatdıran muğamlarımıza dövlət tərəfindən göstərilən diqqət sənət adamlarını vəcdə gətirib. Onlar öz minnətdarlıqlarını bildirməyə söz belə tapmırlar. Çünki bütün qəlblər sevincdən dolub-daşır. Çox mətləbdən xəbər verən sənət abidəsi haqqında şair Bəxtiyar Vahabzadənin 1974-cü ildə yazdığı «Muğam» poemasından seçdiyimiz misralar bu musiqi dünyasının əsl poetik pasportudur:

Daş ürəklərdə yanıb daşları sındırdı muğam,
Haqqa düşmən olanı haqqa tanıtdırdı muğam.
Nə güman eyləmişən ondakı tilsimləri sən,
«Kürü ahıyla qurutdu», «salı yandırdı» muğam.
Onun hər güşəsi bir xatirə, bir canlı kitab,
Keçilən yolları hərdən bizə andırdı muğam.

*Flora XƏLİLZADƏ,
Azərbaycan,
2005, 19 aprel*

Mehriban Əliyeva «İlin mədəniyyət adamı» nominasiyasına layiq görüldü

Ötən gün Yeni Yazarlar və Sənətçilər Qurumunun (YYSQ) təşəbbüsü ilə İçərişəhərdə yerləşən Miniatur Kitab Muzeyində «Beynəlxalq Kitab və Müəllif Hüququ Günü», habelə «Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Günü»nə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbir çərçivəsində 2004-cü ilin nəticələrinə görə «İlin mədəniyyət adamı», «İlin ədəbiyyat adamı», «İlin mədəniyyətə dəstək verən dövlət qurumu» və «İlin mədəniyyətə dəstək verən özəl qurumu» nominasiyalarında qaliblərə diplom və hədiyyələrin təqdimatı olub.

YYSQ Gənc Art-Sosioloqlar Qrupunun texniki dəstəyinə YUNESKO tərəfindən elan edilmiş 21 mart Dünya Poeziya Günü – Beynəlxalq Ədəbiyyat Bayramı münasibətilə ölkəmizin Bakı, Sumqayıt, Lənkəran, Quba və başqa şəhərlərində 16-40 yaşlı 500-dən yuxarı vətəndaşlar arasında keçirdiyi Ars-sorğunun nəticələrinə əsasən YYSQ İdarə Heyəti 2004-cü ilin nəticələrinə görə: Yeni milli mədəniyyət quruculuğu sahəsindəki xidmətlərinə, xalq musiqisi və muğamlarımızın qorunub, gələcək nəsillərə çatdırılması istiqamətindəki nailiyyətlərinə və YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi həyata keçirdiyi kultür layihələrə görə Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva «İlin mədəniyyət adamı»; Milli Məclisin mədəniyyət məsələləri daimi Komissiyasının rəhbəri, millət vəkili Anar «İlin ədəbiyyat adamı», Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi «İlin Mədəniyyətə dəstək verən dövlət qurumu», «Palmali» Şirkətlər Qrupunun prezidenti Mübariz Mənsimov «İlin Mədəniyyətə dəstək verən özəl qurumu» diplomu ilə təltif ediliblər.

*Paritet,
2005, 23-26 aprel*

Vətənpərvərliyin və xeyirxahlılığın ali ünvanı

«Həyatda hər bir kəsin yerini və taleyini tarix müəyyən edir. Odur ki, nə böyük, nə də kiçik rollar olmur. Öz həyat kitabını yazmağa ancaq sənin şəxsi, dərk edilmiş məsuliyyətin imkan verir. Bu kitabda hər bir kəs özünü şəxsi həyatının və dünyanın qurub-yaradıcısı, yaxud dağıdıcısı kimi təcəssüm etdirir».

Həyatın mənası, bir insan ömrü yaşayan hər kəsin dünyadakı yeri və rolu haqda deyilən bu fikirlərin dəqiq təsəvvürə, kifayət qədər dolğun və möhkəm qənaətə əsaslandığı dərhal hiss olunur. İlk növbədə ona görə ki, həmin mülahizələr səmimiyyətə və konkret, məqsədyönlü fəaliyyətə söykənir, fikrin arxasında konkret əməl, məqsədyönlü iş dayanır.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz fikirlərin müəllifinin – ölkənin birinci xanımı, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın indiyədək keçdiyi ömür və fəaliyyət yolu onun belə düşünməyə tam mənada haqqı, mənəvi ixtiyarı olduğuna ciddi əminlik yaradır. Bu fəaliyyət yolu isə olduqca zəngin və çoxşaxəlidir.

Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarından etibarən tənzümlə uğramaqda olan Azərbaycan mədəniyyətinin təmənnasız diqqət və qayğıya böyük ehtiyacı vardı. Bu ehtiyacın mümkün dərəcədə ödənilməsinə çalışan, ictimai fəaliyyətinin ilk mərhələsində – 1995-ci ildə «Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları» xeyriyyə fondunun təşəbbüsçüsü kimi çıxış edən Mehriban Əliyevanın dəstəylə tez bir zamanda diqqətəlayiq nailiyyətlərə imza atıldı. Mehriban Əliyeva Fonda birbaşa rəhbərlik etməyə başladıqdan sonra isə qurumun fəaliyyəti daha da gücləndi və bu, Azərbaycan mədəniyyətinin böhran məngənəsindən çıxmasına əlavə təkan verdi. Görülən bütün bu işlərin geniş ictimaiyyətə çatdırılmamasının sadəcə, bir səbəbi vardı – təvazökarlıq. Bu isə onun həyat kredosuna, fəaliyyət tərzinə xas ən ümdə cəhət-

lərdən biridir: «...Ömür boyu mənim həyat amalım belə olmuşdur ki, etmək istədiyini yaxşılığı heç vəchlə gözə çarpdırmaq olmaz. İndi mən bundan, demək olar, məhrumam. Birinci xanım statusunda mən elə bir xeyriyyə aksiyası keçirə bilmirəm, o, ictimaiyyətin diqqətini cəlb etməsin. Bu isə özünü göstərməkdən tamamilə uzaq adam kimi mənə kifayət qədər çətin olur». 1996-cı ildə isə Mehriban Əliyeva milli mədəniyyətimizin geniş təbliğ olunması məqsədilə 3 dildə (Azərbaycan, ingilis və rus dillərində) nəşr olunan «Azərbaycan-İrs» jurnalını təsis etməklə Azərbaycan həqiqətlərinin daha geniş təbliği, beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması yönündə növbəti addım atmış oldu. Bu jurnalın səhifələrində indiyədək Azərbaycan mədəniyyəti haqda, ölkəmizin, cəmiyyətimizin ən aktual problemləri barədə bir çox maraqlı materiallar, yüksək səviyyəli məqalələr dərc edilib. Mehriban Əliyevanın Azərbaycan musiqisinin inciləri olan muğamların tədqiqi və təbliğiylə bağlı fəaliyyəti isə ayrıca tədqiqatın mövzusu ola bilər. Həmin sahədə müəyyən önəmli addımlar atan Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçildikdən sonra onun bu istiqamətdə gördüyü işlər daha ardıcıl və effektiv xarakter aldı. Qürur doğuran faktdır ki, YUNESKO indi Azərbaycan muğamını dünya irsi hesab edir.

Mehriban Əliyeva Azərbaycan xalqının kökü qədimlərə gedən sənət xəzinəsinə, ulu muğamatımıza, sözün əsl mənasında, sahib çıxaraq, bu sahəyə yaxından himayədarlıq etdi. İlkin nəticələrdən biri «Qarabağ xanəndələri» adlı albomun nəfis tərtibatda buraxılması oldu, Albom işıq üzü gördükdən sonra, yəqin ki, əksəriyyəti belə bir sual düşündürdü: «Muğam bütün Azərbaycandır, onda niyə məhz «Qarabağ xanəndələri?»

Doğrudan da, albomun adını bəlkə «Azərbaycan xanəndələri» də qoymaq olardı. Amma burada böyük dəqiqliklə düşünülmüş incə bir məqam vardı. Alboma «Qarabağ xanəndələri» adı qoyulmaqla bütün dünyaya bir daha göstərildi ki, Qarabağ əzəli və əbədi Azərbaycan torpağıdır, muğam isə bu torpağın dünyaya bəxş etdiyi

nadir sənət nümunəsidir. Aydın məsələdir ki, bu, adi bir musiqi layihəsi olmadı, həm də milli-siyasi əhəmiyyət daşımaqla, illərdən bəri aparılan erməni təbliğatına vurulan böyük zərbəyə çevrildi. Elə buradaca qeyd edək ki, Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında «Qarabağ» kitabının çapa hazırlanması da Azərbaycanın, Qarabağın tarixi keçmişinin öyrənilməsinə və təbliğinə diqqətin dəyərli təzahürlərindən biri kimi diqqəti cəkdi.

Mehriban Əliyevanın rəhbərlik fəaliyyətinin növbəti bəhrəsi olan bir layihə artıq həyata keçmək üzrədir. Bu layihə dəyi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun bütün əsərlərinin yenidən çap olunması ilə yanaşı, onların CD və DVD-də buraxılmasını əhatə edir.

Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu sosial sferaya aid aktual məsələləri – qaçqın və məcburi köçkünlərin, uşaq evlərinin, internat-məktəblərin, müxtəlif ağır xəstəliklərdən əziyyət çəkən insanların problemlərini daima diqqətdə saxlayır. «Uşaq evləri və internat-məktəblərin inkişafı proqramı» bilavasitə Heydər Əliyev Fondunun prezidentinin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə hazırlanıb. Bakıda və ətraf qəsəbələrdə yerləşən uşaq evi və internat-məktəblərdə mövcud problemlər öyrənilib, onların aradan qaldırılması üçün konkret işlər görülüb. 2004-cü ilin sentyabr ayında keçirilən «Mən Azərbaycanı sevirəm» mövzusunda rəsm sərgisi bu baxımdan xüsusən yaddaqalan oldu.

Cəsarətlə demək olar ki, Heydər Əliyev Fondu kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, fiziki imkanları məhdud, habelə Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində qaçqın-köçkün həyatı yaşayan uşaqlara qayğı göstərmək baxımından bütün digər qurumlar üçün layiqli nümunədir. Fond tərəfindən səhiyyə sahəsində həyata keçirilən layihələrin arasında talassemiya ilə bağlı tədbirlər xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizdə belə xəstələrin sayı, onların vəziyyəti ətraflı təhlil olunur, talassemianın müalicəsi və profilaktikası üçün milli proqramlar hazırlanır. Təkcə keçən il Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 500-dən çox soydaşımı-

za yardım göstərilməsi Mehriban Əliyevanın xeyirxah fəaliyyətinin nəticəsidir.

Mehriban Əliyevanın istər xeyriyyəçilik, istərsə də ictimai fəaliyyətinin əsas istiqamətləri sırasında təhsil və səhiyyənin mühüm yer tutması qətiyyən təsadüfi deyil. «Azərbaycanın gələcəyi təhsilli insanların çiyinləri üzərində qurulacağını» böyük inamla vurğulamış Heydər Əliyevin ideyalarını əldə rəhbər tutan və onların həyata keçməsinə çalışan Mehriban Əliyeva təhsilə xüsusi diqqət yetirir. Bu sahəyə yönələn diqqət və qayğının ölkənin gələcəyi baxımından nə dərəcədə önəmli olduğunu bir daha qeyd etməyə, yəqin ki, ehtiyac yoxdur. Təhsilin inkişafı, yeni nəslin təlim-tərbiyəsinin yüksək səviyyədə qurulması, bu günün uşaqlarının sabahın layiqli vətəndaşları kimi yetişməsi yolunda konkret və məqsədyönlü işlər görmək ilk növbədə həqiqi vətənpərvərlikdən irəli gəlir. Yalnız vətənpərvərlik hissi, vətən sevgisindən qaynaqlanan ali duyğular insanı olduqca çətin, lakin xalqın, dövlətin gələcəyi baxımından strateji əhəmiyyətli işlər həyata keçirməyə sövq edə bilər. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi, Mehriban Əliyevanın son dövrdə atdığı addımlar, xüsusən də, konkret olaraq, təhsilə yönəltdiyi böyük diqqət onun gerçək vətəndaşlıq mövqeyində dayanmasının, nümunəvi vətənpərvərliyinin danılmaz sübutudur.

Təhsillə bağlı qarşıya qoyulan əsas məqsəd, izlənilən başlıca qayə Azərbaycanda bu sahənin çağdaş dünyanın tələb etdiyi səviyyəyə yüksəldilməsidir. Qeyd olunan məqsədə çatmaq üçün ölkədə müasir tipli yeni məktəblərin inşasının, tədris prosesinə normal şərait yaradılmasının vacibliyini dərinlən dərk edən Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu artıq bu yöndə konkret addımlar atmaqdadır. Qısa vaxt ərzində 126 yeni məktəb tikilməsi dövlət müstəqilliyinə cəmi 14 il əvvəl qovuşan, müharibə vəziyyətində olan, iqtisadiyyatı təzəcə inkişaf etməyə başlayan istənilən ölkə üçün fəvqəladə göstərici sayıla bilər. Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu məhz belə bir

layihəni tezliklə həqiqətə çevirəcək. Yaxın və uzaq xaricdə indiyədək analoqu görünməyən bu layihənin həyata keçməsi, heç şübhəsiz, təkcə Azərbaycanda deyil, bütün dünyada geniş əks-səda doğuracaq. İnanırıq ki, ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyevanın vətənpərvərlikdən qaynaqlanan bu xeyirxah işi sayəsində Azərbaycan mütərəqqi dünyanın diqqətini bir daha özünə cəlb edəcək, dövlətimizin nüfuzu bir qədər də yüksələcək.

*Emin HƏSƏNLİ,
525-ci qəzet,
2005, 9 iyun*

***Heydər Əliyev Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban
Əliyeva «İlin qadını» elan edilmişdir***

«Lider qadınlar» İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Sosiologiya Assosiasiyasının keçirdiyi sorğunun nəticələrinə görə, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva «İlin qadını» elan edilmiş, iyulun 18-də Yaxt-klubda fəxri mükafatın təqdim olunması mərasimi keçirilmişdir.

Milli Məclisin deputatı, «Lider qadınlar» İctimai Birliyinin sədri Məlahət Həsənova bildirmişdir ki, 1995-ci ildə Pekində keçirilmiş Qadınların 4-cü Beynəlxalq konfransının 10-cu ildönümü münasibətilə Azərbaycanda 2004-cü ilin yekunlarına görə «İlin qadını»nı müəyyənləşdirmək məqsədi ilə sorğu keçirmək üçün təşkilat komitəsi yaradılmışdı. Komitənin işinə respublikamızın, eləcə də xarici ölkələrin təcrübəli ekspertləri cəlb olunmuş, onların iştirakı ilə bu ilin fevralından paytaxtda və respublikamızın regionlarında əhalinin müxtəlif təbəqələri arasından seçilmiş 1800 nəfər respondentə anket paylanmışdır. Sorğu anketinə respublikamızın ictimai-siyasi həyatında xüsusi fəallığı ilə se-

çilən qadınların adları daxil olunmuşdur. Sorğuya maraq gözlənildiyindən də artıq olmuş, müxtəlif yaş qruplarını, peşə, məşğuliyyət sahəsini əhatə edən minlərlə insan bu anonim sorğuda iştirak etmək arzusu ilə təşkilatçılara müraciət etmişdir. Sorğu iştirakçılarının 74,6 faizi Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya birinci yer vermiş, onu yenə də Azərbaycan qadınına xas olan yüksək keyfiyyətlərinə, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə «İlin qadını» hesab etmişdir. Bir çox respondentlər isə, nəzərdə tutulmasa da, anketin arxa tərəfində öz fikirlərini də yazmışlar. Məsələn, 77 yaşlı təqaüdçü, tarix elmləri namizədi Məmməd Tağıyev ürək sözlərini belə ifadə etmişdir: «Xeyirxahlığı, humanizmi, mərhəməti, sadəliyi və insanpərvərliyi özünə həyat tərzinə hesab edən hörmətli Mehriban xanım! Siz səmimiyyətlə nəinki kimsəsizlərə kömək etməyi, hətta insanlarımıza onları sevməyi də öyrətdiniz. Siz ölkəmizdə qısa müddətdə xeyriyyəçilik hərəkəti yaratdınız. Bütün bunlar üçün çox sağ olun!»

M.Həsənova vurğulamışdır ki, bu, cəmiyyətdə minlərlə insanın Mehriban xanım haqqında formalaşmış fikrinin ifadəsidir. Təsadüfi deyil ki, respublikamızda fəaliyyət göstərən 100-ə yaxın qadın təşkilatı onu özlərinin vahid lideri seçmiş, milli birlik, yekdillik nümunəsi kimi səciyyələndirmişdir.

Sonra «İlin qadını» haqqında videofilm nümayiş etdirilmişdir.

Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun, Gimnastika Federasiyasının rəhbəri kimi milli-mədəni dəyərlərimizin qorunub saxlanması və dünyada təbliği, olimpiya idman hərəkətinin genişlənməsində böyük xidmətləri olan, bu sahələrdə səmərəli işlər görən Mehriban xanımın xeyriyyəçilik fəaliyyəti də filmdə öz əksini tapmışdır.

Xüsusi kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, əqli və fiziki cəhətdən qüsurlu uşaqların müalicəsi, onların təhsilə cəlb olunması, yaşayış şəraitinin yax-

şılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlər, respublikamızın regionlarına səfərləri zamanı uşaq evləri və internat-məktəblərin problemləri ilə tanış olub bunların həllinə kömək göstərməsi ona cəmiyyətin bütün təbəqələri arasında hörmət və ehtiram qazandırmışdır.

2004-cü il sentyabrın 9-da Parisdə Mehriban xanıma YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri diplomunun təqdim edilməsini göstərən kadrlar da maraqla qarşılanmışdır.

Sonra Mələhət Həsənova «İlin qadını» fəxri mükafatını – Azərbaycan qadınının gözəllik, zəriflik və sədaqət rəmzi olan Mömünə xatunun adını daşıyan türbənin maketini Mehriban xanıma təqdim etmişdir.

Azərbaycan Sosioloqlar Assosiasiyasının prezidenti Rüfət Quliyev, İtaliyanın respublikamızdakı səfiri Marqarita Kosta, BMT-nin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Marko Borsotti, YUNİSEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Hana Singer, Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Zəhra Quliyeva, ABŞ-ın ölkəmizdəki səfirinin xanımı, «Dünyaya baxış» təşkilatının proqram rəhbəri Lesli Haraiş, Misirin respublikamızdakı səfiri Yusif Əhməd İbrahim əl-Şarkavi, əməkdar elm xadimi, professor Ağabəy Sultanov Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanımı yüksək mükafat münasibətilə təbrik etmiş, onun böyük ictimai, mədəni fəaliyyəti, əsl kübar xanım xarakteri, yüksək şəxsi mədəniyyəti, sadəliyi ilə xarici ölkələrin də ali dairələrində nüfuz qazandığını vurğulamışlar.

Mehriban xanım Əliyeva rəy sorğusunda iştirak edən bütün respondentlərə, ekspertlərə, eləcə də mərasim iştirakçılarına səmimi razılığını ifadə etmiş, ölkəmizin, xalqımızın taleyüklü problemlərinin həllinə yardımçı olmaqdan qürur duyduğunu söyləmiş, bundan sonra da rəhbərlik etdiyi ictimai qurumlar vasitəsilə doğma Azərbaycanımızın tərəqqisi naminə bütün qüvvə və bacarığını sərf edəcəyini bildirmişdir.

Mehriban xanım demişdir:

– Mən öhdəmə götürdüyüm hər bir işə çox böyük məsuliyyətlə yanaşıram. Hər zaman öz fəaliyyətimdə çalışmışam bir neçə amala əsaslanım. Bunlar vətənpərvərlik, insansevərlik və mərhəmətlilikdir. Mənim fəaliyyətimə verdiyiniz yüksək qiymətə görə hər birinizə ürəkdən təşəkkür edirəm.

Mərasimdə Milli Məclisin deputatları, dövlət və hökumət nümayəndələri, respublikamızın tanınmış elm, mədəniyyət, incəsənət xadimləri, xarici ölkələrin səfirləri iştirak etmişlər.

Tədbir iştirakçıları Mehriban xanıma təbrik etmiş, onunla xatirə şəkilləri çəkdirmişlər.

*Xalq qəzeti,
2005, 19 iyul*

Məhz bu keyfiyyətlərinə görə Mehriban xanım Əliyeva yenidən «İlin qadını» seçildi

Hazırda cəmiyyətdə qadınların böyük rola malik olması danılmaz faktdır. Demokratiya yolu ilə addımlayan ölkəmizdə də qadınlar bütün sahələrdə uğurlu fəaliyyətləri ilə seçilir. Onların ictimai-siyasi proseslərdə yaxından iştirak etmələri, genişmiqyaslı işlər görmələri cəmiyyətdə öz mövqelərini möhkəmləndirməyə şərait yaradır. Qadınlarımızın rəhbərlik etdikləri təşkilatlarda, təmsil olunduqları birliklərdə yüksək fəallıq və bacarıq nümayiş etdirmələri onlara həm ölkəmizdə, həm də ölkəmizin hüdudlarından kənarda böyük hörmət və nüfuz qazandırır, barələrində müsbət imic formalaşdırır.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın «İlin qadını» elan olunması da məhz çoxşaxəli və humanitar fəaliyyətlərinin nəticəsi olaraq xalqımızın ona hörmət və

məhəbbətinin təzahürüdür. Bu fəxri mükafat Mehriban xanıma «Lider qadınlar» İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Sosiologiya Assosiasiyasının keçirdiyi sorğu əsasında təqdim olunub. Məlumat üçün qeyd edək ki, 1995-ci ildə Pekində keçirilmiş Qadınların 4-cü Beynəlxalq konfransının 10-cu ildönümü münasibətilə Azərbaycanda 2004-cü ilin yekunlarına görə «İlin qadını»nı müəyyənləşdirmək məqsədilə sorğu keçirmək üçün təşkilat komitəsi yaradılmışdı. Komitənin işinə respublikamızın, eləcə də xarici ölkələrin təcrübəli ekspertləri cəlb olunub, onların iştirakı ilə bu ilin fevralından paytaxtda və respublikamızın regionlarında əhəlinin müxtəlif təbəqələri arasından seçilmiş 1800 respondentə anket paylanıb. Sorğu anketinə respublikamızın ictimai-siyasi həyatında xüsusi fəallığı ilə seçilən qadınların adları daxil edilib. Qeyd edək ki, müxtəlif yaş qruplarını, peşə, məşğuliyyət sahəsini əhatə edən minlərlə insan bu anonim sorğuda iştirak etmək arzusu ilə təşkilatçılara müraciət edib. Sorğu iştirakçılarının 74,6 faizi Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya birinci yer verib, onu yenə də Azərbaycan qadınına xas olan yüksək keyfiyyətlərinə, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə «İlin qadını» hesab edib. Xalqımızın böyük əksəriyyətinin ölkəmizin birinci xanımına etimad göstərməsi, söz yox ki, heç də təsadüfi deyil. Və əgər Mehriban xanımın çoxşaxəli fəaliyyətinə nəzər salsaq, onun daha geniş fəaliyyət proqramına malik olması üçün rəsmi postlarda təmsil olunmağa layiq olduğunu əminliklə söyləyə bilərik.

Ölkəmizin birinci xanımını oxuculara daha yaxından tanıتماq üçün əvvəlcə qısa arayış verək:

Mehriban Arif qızı Əliyeva Bakı şəhərində anadan olub. 1982-ci ildə Bakı şəhərində orta məktəbi qızıl medalla bitirdikdən sonra N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. 1988-ci ildə M.Seçenov adına 1-ci

Moskva Dövlət Tibb İnstitutunu fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 1988-92-ci illər ərzində Moskvada akademik Krasnovun rəhbərliyi altında Göz Xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunda işləyib. 1995-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə və hazırda onun rəhbərlik etdiyi «Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları» xeyriyyə fondu təsis olunub. 1996-cı ildə isə o, Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliğ olunması məqsədilə üç dildə (Azərbaycan, ingilis və rus) çap olunan «Azərbaycan-İrs» jurnalını təsis edib. 2002-ci ildə Mehriban Əliyeva Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçilib. O, həmçinin ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi və dahi öndərin yaratdığı milli dövlətçilik ideyalarını yeni nəslə aşılamaq məqsədilə yaradılan Heydər Əliyev Fonduna rəhbərlik edir. 2004-cü il avqustun 13-də isə Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz səylərinə görə Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülüb. O, eyni zamanda 2004-cü il dekabrın 28-də Milli Olimpiya Komitəsinin 4-cü Baş Məclisində MOK-un İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilib. 2005-ci il iyunun 9-da isə ictimai, məsənətlilik və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin dəstəklənməsinə, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmləndirilməsinə sanballı töhfələrinə görə Rusiyanın «Yüzcilliyin məsənətləri» Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun «Yaqut Xaç» ordeninə layiq görülüb.

Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinə diqqət yetirsək, onun xalqımızın milli sərvətlərinə, tarixi abidələrinə, sosial problemlərinə, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və idman sahələrinə biganə qalmadığını görürük. Onun rəhbərlik etdiyi «Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları» xeyriyyə fondunun xətti ilə milli musiqimizin qorunub saxlanması və təbliği məqsədilə keçirilən tədbirlər, «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» proqramı çərçivəsində uşaq evlərində və inter-

nat-məktəblərdə aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işləri, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının xətti ilə idmanımızın inkişafı istiqamətində atılan uğurlu addımlar Mehriban xanımın millətini sevən vətənpərvər bir insan olduğuna əyani sübutdur. Tam əminliklə deyə bilərik ki, Mehriban xanıma məhz qısa ictimai fəaliyyəti dövründə gördüyü genişmiqyaslı işlər, qazandığı uğurlar «İlin qadını» fəxri mükafatını qazandırır. Biz onun geniş fəaliyyətinin bir məqalə çərçivəsinə sığmadığını nəzərə alaraq sonda bu yüksək mükafata layiq görülməsi münasibətilə onu ürəkdən təbrik edir, Vətənimiz və xalqımız qarşısında göstərdiyi xoşməramlı xidmətlərində yeni-yeni uğurlara imza atmasını arzulayırıq.

Sevinc PAŞAYEVA
Azad Azərbaycan,
2005, 20 iyul

***Xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyeva
YUNESKO tribunasından Azərbaycanın
haqq səsinə dünyaya çatdırır***

Artıq bir neçə müddətdir ki, Azərbaycanda cəmiyyətin istifadə etdiyi mədəni və siyasi anlayışlar çərçivəsinə mənası ilə tamamilə yeni, əvvəllər rastlaşmadığımız bir ifadə daxil olmuşdur: YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın ölkəmizdə apardığı ictimai fəaliyyətin beynəlxalq miqyasda qiymətləndirilməsi nəticəsində verilmiş bu statusun şərəf və nüfuz çəkisini müəyyənləşdirmək üçün, zənnimcə, YUNESKO-nun daha bir neçə xoşməramlı səfirinin adlarını çəkmək kifayətdir: dünya şöhrətli musiqiçilər Monserrat Kabalye, Mstislav Rostropoviç, fransız kosmonavtı Patrik Bodri, İordaniya şahzadəsi Firyal, məşhur afrikalı alim Modibo Diarra, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin deputatı, tanınmış

musiqiçi və bəstəkar Ömər Zülfi Livanelli, tanınmış fransız musiqiçisi Jan Mişel Jar, ispaniyalı səyahətçi-alim Kitin Minyos, Fransanın nəhəng «L'Oreal» şirkətinin Baş direktorunun xanımı Kristina Ouen-Cons, iş adamı Şeyx Həsən Şakir, Rusiyanın tanınmış rəssamı Zurab Sereteli, Latin Amerikasının təmsilçisi xanım Mariya de Lurdes Exidiyo Villela.

İngiliscə qudvil («goodwill») kimi səslənən bu sözün məna çalarları çoxdur. Belə ki, iqtisadiyyatda, siyasətdə, mədəniyyət və elmdə, ictimai həyatda hər sahənin məzmununa uyğun işlədilir. Lakin onun bir dəyişməz mənası var: mövcudluğu ilə insanlarda etibar, inam oyadan xoş məram, xoş niyyət. Bu sözün arxasında narahat, ziddiyyətli dünyanın insanlarını mə-nən yaxşılaşdırmaq, gözəlləşdirmək, əsrlərin miras qoyduğu mənəvi və mədəni sərvətləri bu gün də yaşatmaq amalı durur. YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri ailəsində artıq öz yerini tutmuş Mehribən xanım Əliyevanın vətənimiz üçün gördüyü işlərin mahiyyəti, bəlkə də, hələ tam dərk edilmir. Lakin tarixdə elə hadisələr olur ki, onların tarixi dəyəri təkcə gələcək nəsillərə ünvanlanmır, əksinə, elə ilk gündən müəyyənləşir. Azərbaycanın tarixində ilk xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti kimi çoxşaxəli və çoxillik fəaliyyəti məhz bu tarixi dəyəərə malikdir.

Martın əvvəllərində Parisdə YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin illik toplantısında müxtəlif məsələlər ətrafında müzakirələr aparıldı.

Açılış mərasimində YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koşiro Matsuura, YUNESKO-nun baş konfransının sədri zati-aliləri cənab Mişel Abiola Omovela çıxış etdilər. Tədbirlərdə YUNESKO-nun təbii fəlakətlərə qarşı xəbərdarlıq, təhsil sahəsində əsas inkişaf istiqamətləri, hamı üçün təhsil, davamlı inkişaf və təhsil layihələri müzakirə edildi. YUNESKO-nun 60 illiyi ilə əlaqədar məruzə dinlənildi, bu təşkilatın internet sahifəsi təqdim olundu.

Məlumdur ki, dünyanın ən iri beynəlxalq mədəni-humanitar təşkilatı kimi YUNESKO siyasi problemlərin müzakirəsi ilə məşğul olmur. O, siyasi müstəvidən, siyasət kürsüsündən bir növ uzaqdır. Lakin o da təkzib-edilməz həqiqətdir ki, müasir, qloballaşan dünyada hər şey siyasi gerçəkliklərə bağlıdır və çox zaman onların işığına boyanır. İlk baxışda siyasətlə birbaşa əlaqəsi olmayan addımlar, təşəbbüslər isə bu siyasətə cüzi də olsa düzəliş etmək iqtidarında ola bilər. YUNESKO-nun məramı, iş prinsipləri sırf humanitar xarakterli, siyasət baxımından bitərəf bəyan edilsə də, onun Birləşmiş Millətlər Təşkilatının bir struktur bölməsi kimi real beynəlxalq siyasətdən təcrid edilməsini də düşünmək sadəlövlük olardı. Dünya obyektiv olaraq mövcuddur və o, müharibələr, toqquşmalar, iqtisadi, siyasi və mədəni böhranlardan xali deyildir. Müharibələrdən əziyyət çəkən, müharibələr üzündən inkişaf və tərəqqi yolunda maneələrlə rastlaşan ölkələr sırasında Azərbaycan da var. Ərazisinin 20 faizi işğal olunan, bir milyona yaxın qaçqın-köçkünü mənən və maddi baxımdan yaşadan kiçik bir ölkənin birinci dərəcəli problemi də elə bunlardır. Erməni işğalına son qoymaq üçün ölkəmizin rəhbərliyi bütün siyasi səviyyələrdə intensiv iş aparır. Təbiidir ki, YUNESKO-nun ənənəsi, fəaliyyəti istiqamətləri və xarakteri ilə əlaqədar olaraq Mehriban xanım öz çıxışında siyasi problemlərdən yan keçməli idi. Lakin Azərbaycanın birinci xanımı bu problemləri beynəlxalq təşkilatın məramına uyğun deyim və təbliğat vasitələrindən istifadə etməklə bir daha nüfuzlu tədbirlərdə mədəniyyət layihəsi çərçivəsində qaldırdı. YUNESKO-nun xoşməramlı səfirlərinin ənənəvi illik iclası bir daha Azərbaycan, onun mədəniyyəti, dünyəvi əhəmiyyətli ənənələri haqda məlumat vermək üçün, informasiya məkanı kimi mühüm əhəmiyyətə malikdir. Müasir dünyamızda məhz informasiyanın təqdimi bəzən dövlətlərin real iqtisadi, maliyyə gücü qədər təsirli və bəlkə də, daha səmərəli olur. Təsadüfi deyil ki, çox zaman informasiya məkanında müxtəlif dövlətlərin maraqları

«görüşür» və bu «görüş»ün nəticələri siyasətdə də əks-səda doğurur.

YUNESKO-nun iclas salonunda keçirilən toplantının birinci yarısına tanınmış fransız musiqiçisi, xoşməramlı səfir Jan Mişel Jar sədrlik edirdi. Əsas diqqət xoşməramlı səfirlər arasında təcrübə mübadiləsinə həsr olunmuş iclasda Mehriban xanım Əliyevanın təqdim etdiyi, müəllifi və rəhbəri olduğu «Azərbaycan muğamı» layihəsinin «Qarabağ xanəndələri» adlı tarixi, elmi, mədəni dəyərə malik ilk bölümü böyük maraqla qarşılandı.

Artıq YUNESKO öz qərarı ilə Azərbaycan muğamını dünya mədəniyyətinin misilsiz dəyərlərə malik şifahi, mənəvi sərvətləri sırasına daxil etmişdir. Qarabağ muğam məktəbi, onun tanınmış nümayəndələri haqqında nəfis şəkildə tərtib olunmuş kitab və 24 xanəndənin ifasını canlandıran kompakt disklər də Azərbaycanın ayrılmaz parçası olan Qarabağın çoxəsrlik muğam tarixini əks etdirir. Bu disklər Qarabağ muğam sənətinin səslərdə yaşayan tarixini və müasir səviyyəsini əyani şəkildə nümayiş etdirir.

«İnsanlara əbədi həqiqətlər haqqında düşünmək və bir də mənəvi rahatlıq tapmaq imkanı yaratmaq» qüdrətində olan muğam kimi misilsiz, dərin fəlsəfi mahiyyətli musiqi haqqında danışan Azərbaycanın xoşməramlı səfiri həm də mənəvi işğala məruz qalmış vətənimizin haqq səsini çatdırdı. O, Azərbaycanın sadəcə bir ərazi parçası deyil, mədəniyyətimizin, mənəviyyətimizin ayrılmaz parçası olan Qarabağ haqqında onun öz avazı, nəfəsi, tarixdən gələn ən obyektiv şahidləri və mühafizəçilərinin – musiqi səfirlərinin səsi ilə danışdı. Mehriban xanım YUNESKO-nun açdığı imkanlar dairəsində yenə də Azərbaycan reallıqlarını, mənəvi və mədəni sərvətlərin tarixini, bugünkü potensialını yüksək, inandırıcı, cəlbedici, müasir səviyyədə təqdim etdi. YUNESKO-nun tarixində Azərbaycanın təmsil olunduğu müddətdə mədəniyyət və incəsənət ilə bağlı belə səviyyəli təqdimat ilk dəfə idi keçirilirdi. İclasda

iştirak edən bütün qonaqlara «Qarabağ xanəndələri» albomu hədiyyə edildi. Rəsmi hissədən sonra qeyri-rəsmi görüşlərdə də Azərbaycanın bu problemləri lazımi səviyyədə təqdim olundu, onlar haqqında ətraflı söhbət edildi. Ənənəyə uyğun olaraq, Azərbaycanın birinci xanımı, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva Baş direktoru və digər xoşməramlı səfirləri nahara dəvət etdi. Bu münasibətlə verilən konsertdə müasir Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin parlaq nümayəndəsi, bəstəkar Firəngiz Əlizadənin artıq dünyanı fəth etmiş «Habilsayağı» əsəri səsləndi. Əsəri Firəngiz Əlizadə və tanınmış violonçelçi İvan Monigetti ifa etdilər. Muğam ənənəsinin qədim ruhunu, əsrlərin emosional-bədii enerjiasını hifz edən musiqinin müasir, avanqard üslub vasitələri və estetikası ilə çulğalaşmış təcəssümü dinləyiciləri, sözün əsl mənasında, heyran etdi. Məşhur Azərbaycan kamança ustası, bizim müasirimiz Habil Əliyevin çalğısından alınan təəssürat nəticəsində yazılmış kompozisiyanın adı da elə bu böyük el sənətkarının adından götürülmüşdür. Əsərin yaranması ideyası da vaxtilə Habil Əliyevin kamançada çaldığı muğamdan, onun ifa üslubundan heyrtlənən İvan Monigettiyə məxsusdur. Firəngiz Əlizadənin Azərbaycan muğamının sanki tamamilə yeni çalarlarla boyanan, müasir ritmə və deyim tərzinə köklənmiş musiqi toxumasında zərgər dəqiqliyi ilə işlənmiş muğam pannosu bu sənətin həmişəyaşar potensialının nadir bir təzahürü idi.

Elə bu görüş əsnasında CNN xəbərlər proqramında Azərbaycanda «Monitor» jurnalının redaktoru Elmar Hüseynovun qətli ilə bağlı xəbər yayıldı. Qonaqlar da bu xəbəri eşidib maraqlandılar. Hər bir insanın qətli, xüsusilə də onun həyatına zorakılıqla son qoyulması faktı dəhşət doğurur. Jurnalistin qətlə yetirilməsi hadisəsi, əlbəttə ki, ölkəmizə qarşı müəyyən qüvvələr tərəfindən təzyiq vasitəsi kimi istifadə üçün zəmin yarada bilər. Bu faktı isə bilərəkdən siyasi amilə çevirmək cəhdi ölkəmizin sivil simasının qorunmasına yönəldilmiş

işlərə və fəaliyyətə mane olur. Vahid milli ideya – müstəqil Azərbaycan ideyası insan amilinin, fərdin qiymətləndirilməsi prinsiplərinə arxalanaraq, bütövlükdə cəmiyyəti bir yüksək amal altında birləşdirməlidir. Əlbəttə ki, bu ideya, bu amal və arzular qərəzli münasibətlərdən yüksəkdə olmalıdır.

Konsertdən sonra nahar yeməyində Mehriban xanım qonaqlarına – YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuuraya, Mstislav Rostropoviçə, şahzadə Firyalə, Ömər Zülfi Livanelliyə, Şeyx Həsən Şakirə Azərbaycanın üzləşdiyi qaçqın-köçkün problemi haqqında artıq qeyri-formal şəraitdə məlumat verdi. Nəharda iştirak edən bu sətirlərin müəllifi təəssüf doğuran bir faktla qarşılaşdı. Onların çoxu Azərbaycanın bu faciəvi reallıqları barədə heç nə bilmirdilər. Mehriban xanımın qaçqın-köçkünlərin ağır şəraitdə çadır şəhərciklərində yaşamaları, xüsusilə də uşaqların bundan çox əziyyət çəkmələri, çətin şəraitdə təhsil aldıkları barədə söhbətini diqqətlə dinləyirdilər, Mstislav Rostropoviç də onun sözlərini təsdiqləyərək, bütün bunları öz gözləri ilə gördüyünü bir daha qonaqlara çatdırdı. Mənim üçün bu, səfərimizin bəlkə də ən uğurlu məqamı idi. Çünki xaricdə, xüsusilə də Avropa ölkələrində hər hansı bir həqiqəti qəzet məlumatları və rəsmi təqdim süzgəcindən keçmiş quru faktlarla deyil, şəxsi münasibətlər, inam və səmimiyyət atmosferində aldıda daha tez qavrayırlar. Mən görürdüm ki, onlar Azərbaycanın birinci xanımını, sadəcə, hörmət və nəzakət xatirinə dinləmir, ona inanırdılar. Onlar doğrudan da, eşitdiklərindən şok vəziyyətinə düşükləri, təsirləndikləri üçün Azərbaycan haqqında çox məlumat almaq istəyirdilər.

Çoxları bu sətirləri oxuyanda düşünə bilər ki, işğal kimi global problemi belə sadə vasitələrlə nə dərəcədə həll etmək olar və yaxud ilk baxışda, bəlkə də, kifayət qədər «təsirli siyasi gücü» olmayan belə sadə vasitələr nəyisə həll etmək iqtidarında deyildir. Lakin müasir tariximiz bəzən ilk baxışda sadə görünən vasitələrin

də siyasi müstəvidə önəmli rol oynamasına dəlalət edən hadisələrlə doludur. Bəzən məhz mədəniyyət siyasətçilərdən bir addım öndə gedərək, onların gördüyü ağır işlərin xoşməramlı, əlverişli fonunu yaradır.

Hər bir ölkənin siyasi aurası mürəkkəb bir konstruksiyanı xatırladır. Bəzən bu konstruksiyanın ümumi planında xırda, ilk baxışda nəzərə çarpmayan, gözə görünməz detallar onun bütövlüyünü, möhkəmliyini təmin edir. Müasir dünya nə qədər pragmatik, maddiləşmiş olsa da, mənəvi dəyərlər aktuallığını itirmir, insan amili, şəxsi münasibətlər, mədəni-mənəvi ənənələr böyük təsir gücünə malikdir. Tarix həmişə kiçik dövlətləri böyük sınaqlara çəkir. Bu sınaqlardan çıxmaq yollarında aparıcı amal, məram – vətəndaş həmrəyliyi, milli və ümumbəşəri mənəvi dəyərlər, mədəni ənənələrə sadiqlik və müasir dünya ilə ayaqlaşmaq, özünü qloballaşan dünyanın bənzərsiz bir hissəsi kimi dərk etməkdir. Tarix sübut edir ki, öz vətəndaşlarının qədrini bilən, onlarla fəxr edən, dünyada öz yerini milli siyasəti, iqtisadiyyatı, mədəniyyəti ilə özü müəyyənləşdirən ölkənin gələcəyi var.

*Nərgiz PAŞAYEVA,
“Azərbaycan Mədəniyyətinin
Dostları” Fondunun üzvü,
filologiya elmləri doktoru, professor.*

Xeyirxahlıq rəmzi

Z.Quliyeva

Bu ilin qızmar yay günlərinin birində uzaq Fransadan aldığımız xoş xəbər bizi ürəkdən sevindirdi. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun sədri, Azərbaycan Prezidentinin xanımı Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adını alması bütün

Azərbaycan xalqı üçün əsl bayrama çevrildi. YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiuro Matsuura Azərbaycanın birinci xanımının Azərbaycan mədəniyyətinin, musiqisinin, folklorunun qorunub saxlanması, inkişafı və gələcək nəsillərə çatdırılması sahəsində xidmətlərini yüksək qiymətləndirmişdir. Mehriban xanımın bu yüksək ada ölkədə musiqi təhsilinin, ədəbiyyat və poeziyanın yayılmasına dair layihələri dəstəklədiyinə görə layiq görüldüyünü qeyd etmişdir. O demişdir ki, ölkədə musiqi təhsili və gənc nəslin maarifləndirilməsi xanım Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Fondun daim diqqət mərkəzində olmuşdur. K.Matsuura onu da vurğulamışdır ki, Fondun təşkil etdiyi xeyriyyə konsertləri dinləyicilərə sevinc bəxş etməklə bərabər, həm də milli mədəniyyətin zəngin ənənələrini yaşatmaq sahəsində də böyük işlər görür.

Biz, Azərbaycan qadınları, ölkənin birinci xanımının ictimai fəaliyyətini, qadın hərəkətinə xoş münasibətini diqqətlə izləyir və ürəkdən dəstəkləyirik. O, xarici ölkələrə səfərlərində Azərbaycan qadınlarını ləyaqətlə təmsil edir. Gördüyü xeyriyyə işləri, xüsusən uşaqlara diqqəti və qayğısı bizi ürəkdən fərəhləndirir.

Bu il avqustun 22-də Azərbaycan Respublikasında “Bilik günü”nin təsis edilməsi və təhsil müəssisələrində iş rejiminin tənzimlənməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanından sonra Mehriban xanımın yeni dərs ili münasibəti ilə Heydər Əliyev Fondu adından birinciləri təbrik edib onlara hədiyyələr verməsi balacaların da, valideynlərin də böyük sevincinə səbəb oldu. Onun məktəblilərlə, xüsusən qayğıya, diqqətə ehtiyacı olanlarla hər görüşü unudulmaz bir hadisəyə çevrilir.

Əqli cəhətdən zəif inkişaf etmiş dörd uşağın Yevpatoriyada müalicəsini təşkil etməsi isə Mehriban xanımın qayğıkeş ana olmasına gözəl sübutdur. Bu xeyirxahlığı ilə o, uşaqlara böyük sevinc, analara isə onların itmiş ümidlərini qaytardı.

Mehriban xanım Əliyevanın yaxın və uzaq xarici dövlətlərə səfəri zamanı uşaq müəssisələrinə, xüsusən

xəstəxanalara baş çəkməsi, uşaqların səhhəti və təhsili ilə maraqlanması, onun əsl nəcib Azərbaycan xanımı və xeyirxahlıq rəmzi olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Mehriban xanımın gənc nəslin fiziki və mənəvi inkişafı naminə gördüyü işlər hər bir Azərbaycan vətəndaşının qəlbini fərəhləndirir. Xüsusən imkansız ailələrdən olan uşaqların musiqi savadına yiyələnmələri üçün əlindən gələni əsirgəmir. Musiqi gimnaziyasının təmir edilməsi, burada uşaqlar üçün gözəl şərait yaradılması diqqətəlayiqdir.

Ölkənin birinci xanımı olmaqla bərabər, ictimai-siyasi həyatda tutduğu mövqe ilə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi də olduqca böyük işlər görür.

Bütün bu xidmətləri ilə bu kübar xanım Azərbaycan qadınlarına gözəl nümunədir.

Mehriban xanıma göstərilən bu yüksək etimad bütövlüklə Azərbaycan xanımına olan diqqətdir.

Biz Mehriban xanımı xoşməramlı səfir adı alması münasibəti ilə ürəkdən təbrik edir, ona cansağlığı, xeyirxah işlərində uğurlar və ailə səadəti arzulayırıq.

Gülzar Rzayeva

Hazırkı dövrdə xalqımızın mədəni irsinin qorunub saxlanması və təbliğ olunması bugünkü nəslin qarşısında duran ən vacib və ən öncül məsələlərdən biridir. Ona görə ki, hələ Azərbaycanın müstəqillik tarixindən o qədər də çox zaman ötməyib və ölkəmizin Avropaya inteqrasiya yolu tutduğu bir şəraitdə musiqimizin, şifahi xalq yaradıcılığının və digər mədəni irsimizin müasir gənclik tərəfindən arxa plana keçməsi qorxusu yarana bilər və bunun da sonradan aradan qaldırılması çətinləşə bilər.

Lakin ulu öndərimiz Heydər Əliyevin əvvəllər olduğu kimi müstəqilliyimiz dövründə də bu sahədə düşünülmüş və uzaqgörən, yorulmaz fəaliyyəti, mədəniyyət xadimlərinə, mədəniyyətimizə, gəncliyimizə xüsusi diqqətlə yanaşması hər an xoş xatirələrlə anılır

və bu diqqət, bu qayğı bu gün də ölkə rəhbəri cənab İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilir.

Mədəni irsimizin qorunub saxlanılması və dünya miqyasında tanıtılması isə taleyüklü bir məsələdir. Bu taleyüklü məsələni icra etmək heç də asan iş deyil. Lakin bu işdə Prezidentimizin xanımı Mehriban Əliyevanın cəsarətli addımları böyük alqışlara layiqdir. Gələcək nəsillərin öz soyuna, kökünə bağlılığına böyük fayda verəcək bir missiyanı həyata keçirdiyini dərk edən Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü tarixi işlər yüksək qiymətə layiqdir. Təsadüfi deyil ki, bu il sentyabrın 9-da Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında Mehriban xanım Əliyevaya BMT-nin bu ixtisaslaşmış təşkilatının xoşməramlı səfiri fəxri adı verilməsi də elə onun öz xalqı qarşısında böyük xidmətlərinin bəhrəsi hesab olunmalıdır.

Düşünürəm ki, bu layiqli seçim şəxsən mənim qəlbimi fərəhlə döyündürdüyü kimi, bütün Azərbaycan xalqının, ziyalı qadınlarımızın hamısının da ürəyindən xəbər verən bir hadisə oldu.

Fəxri adın verilməsi mərasimində YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuura demişdir:

“Bilirəm ki, xanım Əliyeva Azərbaycanda musiqi və şifahi xalq yaradıcılığının yayılmasına böyük önəm verir. Azərbaycan zəngin musiqi və şifahi xalq yaradıcılığı ənənələrinə malikdir. Son illərdə isə bu sahəyə maraq hədsiz dərəcədə artmışdır”.

Bəli, bunlar dünyanın YUNESKO kimi mötəbər bir təşkilatının rəhbərinin dilindən səslənən sadə fikirlər deyil. Xalqımızın mədəni irsi barədə indi YUNESKO rəhbərində və bu təşkilatda bu qədər məlumatların, bilginin olması bizim üçün böyük uğur sayılmalıdır.

Digər bir tərəfdən özümə mənəvi borc hesab edirəm deyim ki, mədəni irsimizin təbliğinə və qorunmasına bu qədər önəm verməsi Mehriban xanımın həm də özünün soykökümüzə dərindən bağlılığının əlamətidir.

Mərhum şərqşünas alimimiz Aida xanım İmanquliyevanın, görkəmli fizik, Milli Aviasiya Akademiyasının

yaradıcısı və rektoru Arif Paşayevin övladını ancaq və ancaq Mehriban xanım kimi təsəvvür etmək olar. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Aida xanım 20-dən artıq ərəb ölkəsində yaranmış zəngin ədəbiyyatı araşdırıb, sistemləşdirmiş, onu ümumi bir tədqiqat məcrasına yönəldərək, bu ədəbiyyatın səciyyəvi cəhətlərini müəyyənləşdirmiş, görkəmli nümayəndələrin həyat və yaradıcılığını öyrənmiş, əsərlərini yüksək nəzəri səviyyədə təhlil edərək dünya şərqşünaslığı qarşısında duran ən çətin və ən ümdə problemlərdən birini yerinə yetirmişdir. Maraqlıdır ki, Qərblə Şərqi vəhdətdə görmək istəyən Aida xanım İmanquliyeva yaşadığı az bir ömür çərçivəsində həm əski Sovet İttifaqında, həm də doğma Azərbaycanımızda yeni ərəb ədəbiyyatı kursunun yaradıcılarından biri olmuşdur.

Bu gün Mehriban xanımın ədəbi irsimizin təbliğində apardığı sistemli fəaliyyətin də beləcə soydan, kökdən gəldiyinə şübhə yeri qalmır.

Mən bir daha Mehriban xanıma bu yüksək fəxri ad münasibəti ilə təbrik edir, ona işləriniz avand, yolunuz işıqlı olsun, deyim!

Məsumə Məlikova

Çox hörmətli Mehriban xanım!

İcazə verin Sizi YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçilməyiniz münasibətilə təbrik edim və Sizə xeyirxah, məhsuldar işinizdə böyük müvəffəqiyyətlər arzulayım. Sizin Azərbaycan xalqına hüdudsuz sədaqətiniz, ölkəmizin çiçəklənməsi naminə yorulmaz fəaliyyətiniz biz qadınları öz əməyimizin nəticəsinə həvəsləndirməklə yanaşı, öz qüvvəmizə inamı möhkəmləndirir, bizim həyat fəaliyyətimizin ruhən qidalanmasına səbəb olur. Siz öz üzərinizə çox çətin və şərəfli missiya götürmüşünüz, dünya sivilizasiyası qarşısında Azərbaycan qadınlarını şərəflə təmsil edirsiniz. Bütün ali keyfiyyətləri özünüzdə cəmləşdirərək Siz bir daha sübut edirsiniz ki, Azərbaycan qadını dünya ictimaiyyəti tərəfindən ümumbəşəri dəyərlərin, demokra-

tik sivilizasiyalı cəmiyyətin formalaşması işində fəal tərəfdaş, ictimai və siyasi xadim kimi tanınmağa layiqdir.

Vətənimizin tarixi bütün dövrlərdə ölkəmizin müdafiəçiləri, haqq işi uğrunda mübarizlər, siyasi xadimlər, elm və mədəniyyət xadimləri sırasına daxil olan qəhrəman qadınlarımızın adları ilə zəngindir. Doğma vətənimiz naminə gördüyünüz məhsuldar işinizlə və yorulmaz fəaliyyətinizlə Siz bu cərgədə öz layiqli yerinizi tutmusunuz. Yeni həyat quran suveren Azərbaycanımız Sizinlə fəxr edir.

Bir daha Sizə səmimi olaraq böyük müvəffəqiyyətlər və bol-bol sevinc, xoşbəxtlik arzulayıram.

Dilruba CAMALOVA

Tariximizin bütün zamanlarında ailə və cəmiyyətimizdə baş verən problem və məsələlərin həllində qadınlarımızın da kişilərlə eyni mövqedən çıxış etmələrinin və mübarizə aparmalarının şahidi oluruq. Bu sıradan neçə-neçə qadın diplomatlarımızın, ədib, şair və ictimai xadimlərimizin adlarını bu gün fəxrlə çəkmək olar və indi müstəqilliyimiz dövründə örnək qadınlarımızın timsalında Prezidentimizin xanımı Mehriban Əliyevanın ictimai fəaliyyətini fəxrlə qeyd etməyə dəyər.

Çünki Mehriban xanım Əliyeva bu il sentyabrın 9-da YUNESKO kimi dünya miqyaslı, mötəbər təşkilatın xoşməramlı səfiri fəxri adına layiq görülmüşdür.

Biz bunu bir tərəfdən YUNESKO-nun Mehriban xanım Əliyevanın öz xalqı qarşısındakı xidmətlərinə layiqli qiyməti kimi başa düşdüyümüz halda, digər tərəfdən də Azərbaycanın intellektual səviyyəli ziyalı qadınlarına verilən qiyməti kimi dəyərləndirə bilərik.

İndiki məqamda xalqımız qarşısında onun gördüyü çox dəyərli işlərin gələcək nəsillərin yaddaşında həmişə xoş xatirələrlə yaşayacağına əminik.

Mehriban xanım xalqımızın zəngin şifahi xalq yaradıcılığının, musiqimizin, mədəniyyətimizin təbliğində

yorulmadan, dönmədən mübarizə aparır. Çalışır ki, bu gün bütün Azərbaycan gəncliyi keçmişdən bizə yadigar qalan musiqi və xalq yaradıcılığı nümunələrimizi unutmasınlar, o kökdən qidalansınlar, o kökdən pərvazlansınlar. Bu da şübhəsiz ki, gənc Azərbaycan dövlətinin təməlinin daha möhkəm bünövrə üzərində qurulmasına böyük köməklik deməkdir.

Zəngin folkloru, xalq yaradıcılığı olan xalqımızın dünya miqyasında tanındılması yolunda Mehriban xanım öz əməyini əsirgəmir.

Biz də bu yolda ona öz dəstəyimizi əsirgəməyəcəyik. Yolunuz uğurlu olsun, Mehriban xanım!

Ölkənin birinci ledisi

Azərbaycan cəmiyyəti ilk dəfə məhz Prezident İlham Əliyevin və onun xanımı Mehriban Əliyevanın simasında ictimaiyyətlə münasibət yaradan insanlarla qarşılıqlı təmas quran prezident ailəsinin şahidi olmuşdur.

«Birinci ledi» anlayışı dünyanın əksər sivil dövlətlərində eyni məzmununda qəbul edilir – bu, dövlətin birinci xanımının, dövlət başçısının ömür-gün yoldaşının siyasi statusudur. Bir çox hallarda həmin statusu daşıyan şəxsə ictimai maraq daha çox Prezidentə olan ictimai maraqla bağlı olsa da, ayrı-ayrı məqamlarda həmin maraq birinci ledinin öz siyasi fəaliyyətindən, onun ictimai-siyasi proseslərdə iştirakından və fəallıq dərəcəsindən qaynaqlanır. Mehriban xanım Əliyevaya Azərbaycanda və xaricdə olan böyük marağı ilk növbədə onun ictimai, o cümlədən xeyriyyəçilik fəaliyyətinin adekvat dəyərləndirilməsi kimi xarakterizə etmək lazımdır.

2005-ci ilin əvvəllərində, Qadınların IV Beynəlxalq Konfransının 10 illiyinə həsr olunmuş BMT-nin 49-cu xüsusi sessiyası çərçivəsində, «Qadın Liderlər» İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Sosiologiya Asso-

siasiyasının keçirdiyi sorğunun nəticələrinə görə «İlin qadını» elan edilmişdir.

2246 respondentin iştirakı ilə keçirilən rəy sorğusu sərbəst surətdə seçilmiş bölgələrdə üç metodikaya əsaslanaraq – anket sorğusu, mətbuat vasitəsilə və ekspertlərin rəyləri üzrə keçirilmişdi. Ankətdə mədəniyyət, publisistika, ictimai-siyasi, elm, təhsil, idman və başqa sahələrdə fərqlənmiş 35 qadının adı yer almışdır. İştirakçıların sayı bölgələr üzrə belə idi: Bakı – 415 nəfər, Əli Bayramlı – 150 nəfər, Gəncə – 103 nəfər, Ucar – 99 nəfər, Qazax – 100 nəfər, Cəlilabad – 100 nəfər, Sumqayıt – 100 nəfər, Dəvəçi – 100 nəfər, Şamaxı – 100 nəfər, Naxçıvan – 89 nəfər, Yevlax – 102 nəfər, Tərtər – 100 nəfər, Qax – 102 nəfər. Respondentlərin 51 faizini qadınlar, 49 faizini kişilər təşkil etmişdi.

Əksər hissəsi – 41,1 faizi 35-49 yaş qrupuna aid olan sorğu iştirakçıların 52,8 faizi işləyənlər, 18,5 faizi təhsil alanlar, 8,9 faizi təqaüdcülər, 12,4 faizi evdar qadınlar, 7,4 faizi isə işsizlərdən ibarət idi.

Sorğunun nəticələrinə görə, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, ölkəmizin birinci ledisi Mehriban xanım Əliyeva 74,4 faiz səs toplayaraq Azərbaycan qadınlarına xas yüksək əxlaqi və mədəni keyfiyyətlərinə, xeyriyyəçilik fəaliyyətinə, eləcə də ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirakına görə birinci yeri tutaraq «İlin qadını» elan edildi.

Bunu hər şeydən əvvəl Mehriban xanımın ictimai-siyasi fəallığının nəticəsi kimi dəyərləndirmək lazımdır. Eyni zamanda, bu fakt Azərbaycanda dövlət-cəmiyyət münasibətlərində yeni ştrixlərin üzə çıxmasının göstəricisidir. Bunu milli mentalitetimizdə yeni dəyərlərin formalaşması kimi də qiymətləndirmək olar və lazımdır.

Ədalət xatirinə bildirməliyik ki, ölkə ictimaiyyəti Mehriban xanımı hələ birinci ledi statusu əldə etməmişdən əvvəl tanımağa, hörmət və ehtiram bəsləməyə başlamışdı. Onun adı 1995-ci ildə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun təsis edilməsindən sonra daha çox duyulmuşdur. Fondun Azərbaycanın zəngin

mədəni irsinin beynəlxalq aləmdə təbliğində, eləcə də xeyriyyəçilik sahəsində gördüyü işlər xanım Əliyevanı təkcə Azərbaycanda deyil, onun hədudlarından çox-çox uzaqlarda tanıtmışdır. Məlumat üçün bildirək ki, sözügedən qurum 1996-cı ildən «Azərbaycan-İrs» jurnalının nəşrinə başlamışdır və üç dildə – Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr edilən bu jurnal milli mədəniyyətimizin dünya miqyasında təbliği sahəsində önəmli işlər görmüş və görməkdə davam edir. Muğamın beynəlxalq arenada tanınmasında və YUNESKO tərəfindən dünya mədəni irsinin inciləri sırasına daxil edilməsində Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın əvəzsiz xidmətləri olmuşdur.

Birinci ledinin ictimai fəaliyyətinin önəmli bir istiqamətini də onun idman sahəsində gördüyü işlər təşkil edir. 2002-ci ildən Azərbaycan Gimnastika Federasiyasına rəhbərlik edən Mehriban xanım həmin vəzifədə özünü bacarıqlı təşkilatçı kimi tanıdıb. Qısa müddətdə bu zərif idman növü ölkəmizdə geniş yayılmağa başlayıb, Azərbaycan gimnastları beynəlxalq miqyasda uğurlara imza atıblar. Dünya kuboku yarışlarının Azərbaycanın paytaxtında keçirilməsi, eləcə də bu ilin oktyabrında sözügedən idman növü üzrə Dünya çempionatının ölkəmizdə keçirilməsinə dair qərar qəbul olunması Mehriban xanımın prezidenti olduğu federasiyanın beynəlxalq nüfuzundan xəbər verir.

Birinci ledinin ictimai fəaliyyətinin ən dəyərli və xalqın təqdirlə qarşıladığı istiqamətini onun başçılıq etdiyi Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi geniş sosial proqramlar təşkil edir. Əgər indiyə qədər onun fəaliyyəti ölkə həyatının ayrı-ayrı sahələrini, o cümlədən mədəniyyət və idman sahələrini əhatə edirdisə, Azərbaycan cəmiyyətinin ən çox qayğıya ehtiyac duyan hissəsinin – kimsəsiz, ağır xəstə, əlil və fiziki qüsurlu uşaqlara, eləcə də məcburi köçkünlərin övladlarına qayğı göstərməsi bu gün hər kəs tərəfindən ürəkdən alqışlanan bir iş kimi, diqqət mərkəzindədir. Deyilənlərə 132 yeni orta məktəbin tikintisini, internat-məktəblə-

rin, uşaq evlərinin təmirini və onların ən modern avadanlıqlarla təmin edilməsini də əlavə etmək yerinə düşərdi.

İyulun 18-də Yaxt-klubda Mehriban xanım Əliyevaya layiq görüldüyü «İlin qadını» mükafatının təqdim etmə mərasimi olmuşdur, ölkəmizin tanınmış ziyalıların, siyasi xadimlərinin, Milli Məclisin deputatlarının, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun təmsilçilərinin iştirakı ilə keçən bu tədbirdə Mehriban Əliyeva rəy sorğusunda iştirak edən bütün respondentlərə, ekspertlərə, eləcə də mərasim iştirakçılarına səmimi razılığını ifadə etdikdən sonra ölkəmizin taleyüklü problemlərinin həllinə yardımçı olmaqdan qürur duyduğunu söyləmiş, bundan sonra da rəhbərlik etdiyi ictimai qurumlar vasitəsilə doğma Azərbaycanımızın tərəqqisi naminə bütün qüvvə və bacarığını əsirgəməyəcəyini bildirmişdir.

Bu səmimi sözlərin doğruluğuna növbəti dəfə şahid olmaq üçün çox gözləmək lazım gəlmədi və 4 gün sonra xalqımız Mehriban xanımın vətən və millət naminə ortaya qoyduğu növbəti fədakarlıqla tanış olmaq imkanı qazandı. İyulun 22-də Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Heydər Əliyev Fondunun yeni layihəsi olan «Azərbaycan» internet portalının təqdimat mərasimi keçirildi.

... Məlumat üçün bildirək ki, araşdırmalara əsasən, Azərbaycanda internetdən istifadə edənlərin sayı 400-450 min nəfər civarındadır və hazırda ölkəmizdə 3145 azərbaycandilli, 830 türkdilli, 1300 ingilisdilli, 1600 rusdilli sayt mövcuddur. Bu saytların 15-i bölgələrimiz barədə, 17-si Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Xocalı soyqırımını və erməni terrorizmi barədə, 26-sı diasporla bağlıdır. Şübhəsiz ki, bu, çox azdır, ölkəmizi, xalqımızı hərtərəfli və ən yüksək səviyyədə təmsil edə bilən sayta çox böyük ehtiyac hiss edilirdi.

«Azərbaycan» internet portalının yaradılması da məhz bu ehtiyacdən qaynaqlanmışdır. Və bu layihənin

məhz Mehriban xanım Əliyeva kimi vətənpərvərin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə yaradılması qanunauyğun haldır. Bundan sonra dünyanın hər bir yerindən sözügedən sayta qoşulmaq və onun «Xəbərlər», «Ümumi məlumat», «Təbiət», «Tarix», «İqtisadiyyat», «Mədəniyyət», «Dövlət hakimiyyəti», «Azərbaycan beynəlxalq aləmdə», «Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi», «İnzibati-ərazi vahidləri» və «Xəritələr» bölmələri ilə tanış olmaqla, istənilən şəxs, xalqımız və dövlətimiz barədə ən etibarlı və obyektiv məlumat almaq mümkün olacaqdır. Portal Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə təbliğinə, ölkəmiz haqqında dolğun və gerçək təsəvvür yaradılmasına öz misilsiz töhfəsini verəcəkdir. Təqdimat mərasimində iştirak edən, Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə gerçəkləşdirilmiş bu layihəni çox önəmli layihə kimi xarakterizə edən Prezident İlham Əliyev portalın gələcəkdə daim yeniləşəcəyinə və diqqət mərkəzində qalacağına əminliyini ifadə edərək demişdir: «Bu gün «Azərbaycan» portalının nümayişi bizim hamımızı çox sevindirir. Çox gözəl portaldır və burada Azərbaycan haqqında çox dəqiq və müfəssəl məlumat öz əksini tapıbdir. Azərbaycan haqqında məlumatlar internetdə, müxtəlif saytlarda mövcuddur, amma ilk dəfədir ki, bütün məlumat bir portalda cəmləşibdir».

Bütün bu deyilənlər bir daha sübut edir ki, ölkənin birinci ledisinə olan diqqət və ehtiramın arxasında xoş niyyətlərə əsaslanan real işlər dayanır.

*Maarifə HACIYEVA,
Sosial Rifah Partiyası Qadınlar Şurasının sədri,
filologiya elmləri doktoru, professor*

*Aslan MANAFOV,
«Asiman» xeyriyyə fondunun sədri
Azərbaycan, 2005, 6 avqust*

«Xoşməramlı səfir»

«YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri». Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinə həsr edilmiş kitab belə adlanır.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin «Natəvan» klubunda kitabın təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Tədbiri giriş sözü ilə kitabın elmi redaktoru və «Ön söz»ün müəlifli, respublika təhsil nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, professor İradə Hüseynova açmışdır.

Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini, YAP-ın icraçı katibi, Milli Məclisin deputatı Əli Əhmədov, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev, Azərbaycan Atatürk Mərkəzinin müdiri, Milli Məclisin deputatı, professor Nizami Cəfərov, Respublika Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, professor Zəhra Quliyeva, Prezidentin İcra Aparatının bölmə müdiri Qafar Əliyev və başqaları çıxış edərək YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan xalqının ümummillə lideri Heydər Əliyev irsinin öyrənilməsi, onun ideyalarının ardıcıl təbliği sahəsində göstərdiyi mühüm xidmətlərindən bəhs etmişlər. Onlar Mehriban xanımın şəxsi təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilən irimiqyaslı sosial, mədəniyyət, səhiyyə layihələrindən, bu gün ölkəmizin bütün guşələrində geniş vüsət alan «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» Proqramı çərçivəsində 132 təhsil ocağının tikilməsindən, «Uşaq evləri və internat-məktəblərin inkişafı», «Azərbaycan Respublikasında dövlət uşaq müəssisələrindən uşaqların kənar edilməsi və alternativ qayğı», «Talassemiya həyat naminə», «Muğam dəstgahları», «Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı» və digər proqramların əhəmiyyətindən ətraflı danışmışlar. Kitabdakı materiallarda bütün bunlar barədə əhatəli məlumat verildiyi vurğulanmışdır.

Xalq musiqimizin misilsiz sərvəti olan muğamlarımızın dünyada təbliğində, milli-mədəni dəyərlərimizin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsində, olimpiya idman hərəkətinin genişlənməsində Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun, Gimnastika Federasiyasının rəhbəri kimi Mehriban xanımın məqsədyönlü fəaliyyətinin respublika ictimaiyyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi diqqətə çatdırılmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, belə səmərəli fəaliyyət Mehriban xanıma cəmiyyətdə nüfuz qazandırmışdır.

Xeyirxahlıq, humanizm, mərhəmət, sadəlik və insanpərvərlik prinsiplərinin vəhdətini özündə cəmləşdirən və həmin amilləri həmişə uca tutan Mehriban xanımın bu yaxınlarda keçirilmiş sorguda «İlin qadını» seçilməsi də təsadüfi deyildir. O, bu ada əsl vətənpərvər kimi layiq görülmüşdür.

Respublikamızın 100-ə yaxın qadın təşkilatı Azərbaycan qadınına xas yüksək əxlaqi keyfiyyətləri özündə cəmləşdirən, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətini gündən-günə genişləndirən Mehriban xanımı özlərinin vahid lideri seçmişlər.

Kitabdakı materiallara istinad edən natiqlər onu da vurğulamışlar ki, Mehriban xanım ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ölməz ideyalarının, siyasi xəttinin ən layiqli davamçısı olan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə birlikdə respublikamızın regionlarına səfərlər edərkən insanların qayğı və problemləri ilə maraqlanır, onların həllinə kömək edir.

Bəli, Mehriban xanım Əliyevanın çox qısa müddətdə həyata keçirdiyi genişmiqyaslı tədbirlərin sayı-hesabı yoxdur. Xeyirxahlığı özünün borcu, amalı sayan bu nəcib insan şəxsi nümunəsi ilə cəmiyyətimizin diqqətini çox mühüm bir məsələyə – uşaq evlərində, internat-məktəblərdə tərbiyə alan gənclərin problemlərinin həllinə yönəltməyə çalışır. Bu istiqamətdə çox işlər görülmüşdür. Neçə-neçə internat-məktəblər, uşaq evləri təmir edilmiş, lazımi avadanlıqla təmin olunmuşdur. İndi hamıya bəllidir ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev

Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın qədəmi hara dəyirsə, orada bir yenilik, inkişaf olur. Məsələn, Mehriban xanım Əliyevanın baş çəkdiyi Şüvəlan qəsəbə-sindəki zəifəşidən və sonradan karlaşmış uşaqlar üçün respublika xüsusi internat-məktəbində, beyin iflici qalığı olan uşaqlar üçün 16 saylı, yetim və valideyn himayəsindən məhrum olmuş əqli cəhətdən qüsurlu uşaqlar üçün 1 saylı yardımçı internat-məktəblərdə, «Şimal» DRES yaşayış sahəsindəki A.S.Makarenko adına humanitar təmayüllü, Türkan qəsəbəsindəki nitqi qüsurlu uşaqlar üçün respublika xüsusi internat-məktəbində, Nəsimi rayonundakı əqli cəhətdən qüsurlu uşaqlar üçün 11 saylı yardımçı məktəbdə, Nizami rayonundakı kar uşaqlar üçün 1 saylı respublika internat-məktəbində və bir çox başqa xüsusi təyinatlı uşaq evlərində, internatlarda zəruri təmir işləri görülmüş, onlar lazımi avadanlıqla təchiz olunmuşdur.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və yaxından köməkliyi ilə respublikamızda, o cümlədən də paytaxtımızda yeni məktəb tikintisi, mövcud təhsil ocaqlarında təmir işləri vüsət almışdır. El üçün, milli dəyərlərimiz üçün görülən işlər həmişə yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan qadınına xas ən ali insani xüsusiyyətləri, dəyərli keyfiyyətləri özündə cəmləşdirən Mehriban xanım Əliyevanın xeyirxahlığı, xalqımız, gələcək nəsillərimiz üçün həyata keçirdiyi məqsədyönlü tədbirlər kimi. Cəmiyyətimizin bütün zümrələrindən olan insanlar Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətini ürəkdən bəyənir, ona öz minnətdarlıqlarını bildirirlər.

Yüksək mədəniyyəti, sadəliyi YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanıma xarici ölkələrdə də nüfuz gətirmişdir. Bu fikir çıxışlarda dönə-dönə səsləndi. Natiqlər həmişə xeyirxahlığı, mərhəməti, milli vətənpərvərliyi özünə həyat devizi seçən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanıma ölkəmizin, xalqımızın taleyüklü problemlərinin həllinə göstərdiyi sanballı köməyə görə min-

nətdarlıq etmiş, doğma Azərbaycanımızın çiçəklənməsi naminə ona daha böyük uğurlar arzulamışlar.

Milli Məclisin deputatları, dövlət və hökumət nümayəndələri, respublikamızın tanınmış elm, mədəniyyət, incəsənət xadimləri mərasimdə iştirak etmişlər.

*Ənvər MƏŞƏDİYEV,
Bakı, 2005, 5-10 avqust*

Xoşməramlı Səfir Mehriban xanım Əliyeva

Bu yaxınlarda Yazıçılar Birliyinin akt zalında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya həsr olunmuş «Xoşməramlı səfir» kitabının təqdimat mərasimi oldu.

Kitab çox nəfis cilddə hazırlanmış, Azərbaycanın birinci xanımının gördüyü xeyirxah işlərin yekunundan ibarətdir.

Tədbiri açan təhsil nazirinin müavini, YAP Siyasi Şurasının üzvü, tarix elmləri doktoru, professor İradə Hüseynova qeyd etdi ki, Prezidentin xanımı Mehriban xanım Əliyeva Heydər Əliyevin siyasi irsinin fundamental prinsiplərinə sadıq qalaraq Azərbaycan mədəniyyətinin mühafizəsi, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərir. Bu onu göstərir ki, Mehriban xanım xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə sonsuz bağlıdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, ötən il Mehriban xanım YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçilmişdir.

İradə xanım onu da bildirdi ki, bu gün Mehriban xanım Əliyeva yalnız mədəniyyətimizin və xalqımıza məxsus qiymətli incəsənət əsərlərinin qorunması sahəsində çalışmır, həm də kimsəsiz uşaqlara, qayğıya ehtiyacı olan yeniyetmələrə yardım göstərir. Onun təşəbbüsü ilə uşaq evlərinə, əlil və kimsəsizlərə maddi və mənəvi yardımlar edilir.

O həmçinin qeyd etdi ki, Mehriban xanım Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi H.Əliyev irsinin qorunması və təbliği kimi ali bir missiyanı yerinə yetirir. Mədəniyyətimizin, milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunması istiqamətində nümayiş etdirdiyi fəallıq, humanist fəaliyyəti Mehriban xanım Əliyevanın qısa vaxt ərzində yüksək nüfuz qazanmasına səbəb olub, yaxın günlərdə keçirilən sorğunun nəticələrinə görə «İlin qadını» adına layiq görülməsi Azərbaycan xalqının ona verdiyi yüksək qiymətin təzahürüdür.

Təsadüfi deyil ki, belə bir kitab xoşməramlı səfir Mehriban xanımın fəaliyyəti haqqında meydana gəlmişdir.

Sonra YAP-ın sədr müavini Əli Əhmədov çıxış edərək bildirdi: «Mən bu binada durmaqdan qürur duyuram. Bu tribunanın üstündə Azərbaycan ədəbiyyatının parlaq simalarının imzaları var, burda çıxış etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Eyni zamanda, bu tədbirin özü də kifayət qədər dəyərli və əhəmiyyətlidir. Azərbaycanda bir ildən artıqdır ki, yeni bir təchizat formalaşmış ki, bu da Azərbaycanın birinci xanımının təchizatıdır.

Bütün demokratik dəyərlərə mənsub olan ölkələrdə prezident xanımları böyük ictimai vəzifələr həyata keçirirlər. Azərbaycanda da bu işləri Prezidentin xanımı Mehriban xanım Əliyeva həyata keçirir. Bu bizim üçün yeni olsa da, kifayət qədər uğurlu olubdur. Mehriban xanıma xas olan yüksək fəallıq bir sıra problemlərin üzə çıxarılmasında və onların həll olunmasında böyük rol oynamışdır. Mehriban xanım H.Əliyev Fondunun prezidenti kimi çox böyük xeyirxahlıq işləri həyata keçirir, onun bu qədər aktiv, fəallıqla çoxşaxəli işlər görməsi yəqin ki, onun Azərbaycan xalqına, vətəninə bağlılığından, sevgisindən irəli gəlir. Mehriban xanım Azərbaycanın mədəniyyətinə yardım fondu yaradıb ki, bu, mədəniyyətimizin təbliğ edilməsində geniş rol oynayır. Mehriban xanım Azərbaycanda təhsilin inkisafı üçün geniş proqram həyata keçirir. Yeni məktəb

proqramı çərçivəsində təhsilin inkişafı üçün 130-dan artıq müasir tələblərə cavab verən məktəb bir il ərzində tikilib istifadəyə verilmişdir. Bu proqram uğurla həyata keçirilir. Mehriban xanım bundan başqa xeyirxahlıq işiylə də məşhurdur, kimsəsiz uşaq və gənclərə, xəstələrə göstərdiyi yardım uğurla həyata keçirilir.

Bu gün təqdim edilən «Xoşməramlı səfir» kitabı nə qədər xoş niyyətlərdən irəli gəlir ki, Azərbaycanın birinci xanımının geniş fəaliyyətini özündə əks etdirir. Mən düşünürəm ki, Mehriban xanım Əliyevanın bu fəaliyyətinin ölkə Prezidentinin müəyyənləşdirdiyi siyasətin uğur qazanmasında xüsusi rolu vardır. Azərbaycan xalqı Prezidenti dəstəklədiyi kimi, onun xanımının da gördüyü işləri dəstəkləyir. Təsadüfi deyil ki, keçirilən sorğu nəticəsində Mehriban xanım Əliyeva «İlin xanımı» seçilmişdir. Birinci xanımın tutduğu yol H.Əliyev siyasətinin davamıdır. Odur ki, bu kitabın dəyəri yüksəkdir».

Yazıçılar Birliyinin katibi Çingiz Abdullayev çıxışında bildirdi: «Doğrudan da bura çox tarixi bir binadır. Tədbirin burada keçirilməsiylə mədəniyyətin inkişafını XX əsrdən XXI əsrə keçirtdik.

Mən həmişə deyirdim və əsərlərimdə yazırdım ki, XX əsr Azərbaycanın ən uğurlu inkişafı olmuşdur. Mədəniyyətin hər sahədə birinci inkişafı Şərqdə bizdə olub (opera, balet birinci bizdə olub, birinci kosmos institutları bizdə olub).

XXI əsrdə də Azərbaycan dövləti, xalqı digər xalqlara nümunə olacaqdır. Mən elə bir dövlət tanımıram ki, Prezidenti bir neçə dil bilsin və o dillərdə danışsın, yazsın. Bizim Prezidentimiz digər müsəlman dövlətlərinə nümunədir. Qərb ölkələrində prezidentin xanımı xeyriyyəçiliklə məşguldur, lakin Şərq ölkələrində biz yeganəyik ki, birinci xanımımız bu cür işlər görür. Doğrudan da, Azərbaycan Prezidenti bir neçə dildə sərbəst danışır və yazır, bu bizim üçün fəxrdir. Azərbaycan xanımı bütün dünyaya bir nümunədir. Mən həmişə qorxurdum ki, H.Əliyevdən sonra Azərbaycanın taleyi necə

olacaq. Ancaq indi doğrudan da sevinirəm ki, H.Əliyevin layiqli davamçısı tapılıb. 1994-cü ildə mən bunu xatırlamırdım.

Bugünkü kitab onu göstərir ki, Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi var, çünki bizim belə gözəl Prezidentimiz və onun xanımı var. Bizim Avropaya olan yolumuz onu sübut edir ki, Azərbaycan inkişaf edir və XXI əsrdə daha da inkişaf edəcək».

Sonra Milli Məclisin deputatı Nizami Cəfərov çıxış edərək bildirdi: «Böyük mütəfəkkirlər onu həmişə axtarıblar ki, dünyanı nə xilas edəcək? Qərara gəlirlər ki, dünyanı gözəllik xilas edəcəkdir. Gözəllik həm zahiri, həm intellekt olanda bu, tam gözəllikdir. Biz fəxr edirik ki, Azərbaycanın Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycana, onun xanımı isə özünə yaraşır. Bu fəxrdir ki, son illərdə Azərbaycanın qadınları siyasətə gəlirlər. Siyasətdə kişilərə hər şey bağışlanır. Ancaq qadınlar isə siyasətdə olanda mütləq o, gözəl olmalı, yaxşı danışa bilməli, cəmiyyətdə həqiqəti deməyin qayda-qanununu bilməlidir. Bu yaxşıdır ki, birinci xanımımız Mehriban Əliyeva siyasətdə intellektual mədəniyyətlə çıxış edir. O, gözəl bir ailədən çıxıb, H.Əliyev məktəbini keçib. İndi ölkəni səfirlər idarə edir. Mehriban xanımın gördüyü işlər çox və rəngarəngdir. Biz onu alqışlayırıq və xanımlar üçün bir nümunədir. Əsəri ərsəyə gətirənlərə də çox sağ ol deyirik».

Sonra Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Zəhra xanım Quliyeva çıxış edərək bildirdi: «Cəmiyyətin 51,2%-ni qadınlar təşkil edir. Mehriban xanım 10 illiyi qızıl medalla bitirdikdən sonra Tibb İnstitutuna daxil olub. Moskvada Seçenov adına Tibb İnstitutunu bitirərək qırmızı diplom alaraq orada həkim kimi qalmışdır. Deməli, o hələ cavanlıqdan özünü elmə həsr etmişdir. Qeyd edildiyi kimi, Mehriban xanımın fəaliyyəti çoxşaxəlidir. Mədəniyyət Fondunun sədri kimi müğənnilərimizin muğama aid albomu onun mədəniyyətə verdiyi gözəl töhfədir. Bu həm də bütün dünyaya muğamlarımızın yayılması və muğamların bizim olmasını sübut edən sənəddir. Məhz buna

görə də o, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçildi. Mehriban xanım, özü dediyi kimi, çox ciddi insandır və hər bir işə məsuliyyətlə yanaşır. İrəlidə getmək və qadınları arxasınca aparmaq üçün çox çalışmaq lazımdır. Mən çox sevinirəm ki, Mehriban xanıma həsr olunan bu kitab çapdan çıxıb. Bu, birinci xanıma verilən qiymətdir. O, xalqımızın balalarının yaxşı təhsil alması üçün çoxlu məktəb tikdirib, xeyriyyəçiliklə məşğuldur. Azərbaycan xanımları ondan çox şey öyrənməlidirlər».

Təqdimat mərasimi çox yüksək səviyyədə başa çatdı. «Xoşməramlı səfir» kitabı əldən-ələ gəzdi.

Biz hamını bu kitabı oxumağa və Azərbaycanın birinci xanımından örnək olaraq qadınlarımızı aktiv siyasi mübarizəyə çağırırıq.

*Bəxtimşan Tağıyeva,
Mir cənhi,
2005, 5-18 avqust*

YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuuranın AzTV-yə müsahibəsi

YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura avqustun 25-də AzTV-yə müsahibə vermişdir.

– Cənab Baş direktor, ölkəmizə səfərə gəlməzdən əvvəl Azərbaycan haqqında hansı təsəvvürlərə malik idiniz? Səfər çərçivəsində Azərbaycanla tanışlıqdan sonra təəssüratınız necədir? Əvvəlki və indiki təsəvvürləriniz üst-üstə düşürmü? Yoxsa fərqli məqamlar da oldu?

– Mənim Azərbaycana ilk səfərim beş il öncə baş tutmuşdu. İndiki səfərim zamanı bir çox dəyişikliklərin şahidi oldum. Xüsusən də demək istəyirəm ki, Azərbaycanın iqtisadiyyatı bu gün rəvan qaydada inkişaf etməkdədir, 5-6 il ərzində Azərbaycan hökuməti, xüsusi-lə neft sənayesinin inkişafından böyük gəlirlər əldə etmişdir. Hökumət bu gəlirləri məhz inkişafa sərf edir.

– Azərbaycan Sizin rəhbərlik etdiyiniz YUNESKO çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərdə necə iştirak edir?

– Azərbaycan YUNESKO çərçivəsində keçirilən tədbirlərdə get-gedə daha fəal iştirak edir. Xüsusilə də mən vurğulamaq istəyirəm ki, ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçildikdən sonra böyük fəaliyyətə başlamışdır. Qısa müddət ərzində o, şifahi və musiqi ənənələrinin təbliği və qorunması sahəsində böyük xidmətlər göstərmişdir.

Bundan əlavə, Azərbaycan hökumətinin rəsmiləri də YUNESKO səviyyəsində keçirilən tədbirlərə çox fəal qoşulurlar. Xüsusilə hazırda Azərbaycan ilə YUNESKO arasında təhsil sahəsində aparılan əməkdaşlıqdan çox məmnunam.

– Cənab Baş direktor, məlumdur ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri adına dünyada çox az sayda adam layiq görülmüşdür. Onlardan biri də öz nəcib və xeyirxah əməlləri ilə ölkəmizdə böyük rəğbət qazanan Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevadır. Mehriban xanımın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

– Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban xanım Əliyeva on il bundan öncə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunu yaratmış və həmin Fondun çərçivəsində böyük işlər görülmüşdür. Mən onun bu sahədəki fəaliyyətini izləyir və yaxından öyrənirdim. Mən gördüm ki, bu sahədə Mehriban xanımın xidmətləri əvəzsizdir və belə qərara gəldim ki, o, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri təyin edilsin. Bu hadisə bir il bundan əvvəl baş verdi. O, bu vəzifəyə təyin olunduqdan sonra Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində böyük işlər görmüşdür. Biz onun xüsusilə şifahi və musiqi ənənələrinin qorunması sahəsindəki fəaliyyətini qeyd edirik. Bu da ki, YUNESKO-da qəbul olunmuş təbiri ilə desək, qeyri-maddi mədəni irsin qorunması deməkdir.

Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan təhsili sahəsində də böyük xidmətlər göstərmişdir. İndi o, nəinki Azərbaycanda, həm də regional miqyasda, hətta deyərdim ki, qlobal miqyasda fəaliyyət göstərir.

YUNESKO-nun iki konvensiyası var. Biri maddi mədəni irslə bağlıdır. İki il öncə, 2003-cü ildə qəbul edilmiş Konvensiya isə qeyri-maddi mədəni irsin qorunması ilə bağlıdır və onun təqdimat mərasimi Rusiya Federasiyasının Kazan şəhərində keçirilmişdir. Yaxşı yadımdadır, o vaxt biz regional bir toplantı keçirdik. Azərbaycanın birinci xanımı da həmin toplantıda iştirak etdi və mənim bir daha imkanım oldu ki, onunla şəxsən görüşüm və ikitərəfli əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edək. Bir sözlə, yenə demək istəyirəm ki, Mehriban xanım qeyri-maddi mədəni irsin təbliği və qorunmasında çox fəal iştirak edir. Həm regional səviyyədə, həm də qlobal səviyyədə onun xidmətləri çox əhəmiyyətlidir. Mən bunu görməkdən çox şadam.

– Cənab Baş direktor, Siz bu gün Qobustanda olmusunuz və Mehriban xanım Əliyeva bu qədim tarixi abidənin dünya mədəni irs siyahısına salınması barədə təkliflə çıxış edibdir. Bu məsələyə münasibətiniz necədir? Yəni gözləmək olarmı ki, yaxın vaxtlarda bu abidə, yəni Qobustan həmin siyahıya salınacaq?

– Bəli, mən bu gün Qobustana səfər etdim. Qobustana səfərim mənə xoş, unudulmaz təəssürat bağışladı. Daşlarda, qayalarda olan təsvirləri görməkdən çox məmnun oldum və bunu özüm üçün çox maraqlı səfər hesab edirəm. Mən o tarixi abidənin çox mühüm cəhətlərini gördüm. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva təklif etmişdir ki, Qobustan qoruğu da dünya mədəni irsi siyahısına daxil edilsin. Bu məsələyə baxılmaqdadır.

Mən sizə məlumat vermək istərdim ki, Azərbaycan tərəfindən qaldırılmış bu təşəbbüs əsasında Qobustanın namizədliyi artıq gündəlikdə durur. Lakin bu məsələ ilə bağlı biz sonra Mehriban xanımla, habelə mədəniyyət naziri ilə hərtərəfli müzakirələr apardıqdan son-

ra belə bir qərara gəlmişik ki, YUNESKO-nun iki əsas tələbi var və onlar yerinə yetirilməlidir ki, Qobustan həmin siyahıya daxil edilsin. Birincisi ondan ibarətdir ki, tarixi abidə olaraq Qobustana aid bütün sənədlər lazımi formada hazırlanmalıdır. İkincisi, Qobustanla bağlı hərtərəfli idarəçilik planı hazırlanmalıdır. Bu iki tələb yerinə yelirlərsə, Qobustanın adı həmin siyahıya daxil ediləcəkdir. YUNESKO çərçivəsində Ümumdünya İrs Komitəsi var və o, hər il öz iclaslarını keçirir. Sonuncu iclas Cənubi Afrikada – Durban şəhərində olub, növbəti toplantı isə 2006-cı ilin yayında Litvada keçiriləcəkdir. Mən çox ümidvaram ki, bu toplantı zamanı Azərbaycanın mühüm abidəsi sayılan Qobustan da irs siyahısına daxil ediləcəkdir.

Bütün bunları nəzərə alaraq, hesab edirəm ki, biz YUNESKO-nun missiyasını Azərbaycana göndərəcəyik. Yəni ekspertlər öz azərbaycanlı həmkarlarına Qobustana aid sənədlərin tərtibatında texniki yardım göstərsinlər ki, biz istədiyimizə nail ola bilək. Mən tam əminliyimi bildirmək istəyirəm ki, dediyim iki tələb yerinə yetirildikdən sonra komitənin iclasında qərar qəbul ediləcək ki, Qobustanın adı dünya mədəni irs siyahısına daxil edilsin.

– Artıq bütün dünyaya məlumdur ki, Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizi Ermənistan tərəfindən işğal olunub və həmin ərazidəki xeyli sayda qədim tarixi abidələr ermənilər tərəfindən dağıdılmışdır. YUNESKO-nun bu məsələyə ciddi reaksiyasını gözləmək olarmı və Siz bu sahədə Azərbaycana hansı yardımları edə bilərsiniz?

– Ən təcili məsələ ondan ibarətdir ki, münaqişə tezliklə dinc yolla öz həllini tapsın. Mən hesab edirəm ki, bu münaqişənin aradan qaldırılması BMT tərəfindən qəbul olunmuş dörd qətnamə əsasında baş verməlidir. YUNESKO-nun əsas məramı ondan ibarətdir ki, dünyanın istənilən yerində hər hansı mədəni abidə qorunsun. Mən bu münaqişə nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünün çox ağır və çətin

vəziyyətdə yaşamasından məyusluğumu bildirirəm. Bu günlərdə də onların əzab-əziyyətləri davam edir. Ümid edirəm ki, bu məsələ BMT-nin qətnamələri əsasında öz həllini tapacaq və bundan sonra, şübhəsiz ki, YUNESKO həmin abidələrin qorunması ilə bağlı daha qəti və daha konkret formada hansısa tədbir görə bilər.

YUNESKO dünyanın istənilən ölkəsində tarix və mədəniyyət abidələrinin dağıdılmasının əleyhinədir və bu, qəbuledilməzdir. Çünki YUNESKO çərçivəsində bir sıra konvensiyalar qəbul olunubdur. Mən maddi mədəni irsin qorunması ilə bağlı 1972-ci ildə qəbul edilmiş Konvensiyanı xatırlatmaq istəyirəm. Həmin Konvensiyanı eyni zamanda Qobustana, İçərişəhərə də aid etmək olar və bildiyiniz kimi, İçərişəhər artıq dünya mədəni irs siyahısındadır. Digər konvensiyalar da var, məsələn, haqqında qəbul olunmuş 1954-cü il Konvensiyası. Yəni hüquqi mexanizmlər var, lakin dediyimiz abidələrin qorunması sahəsində YUNESKO-nun səmərəli fəaliyyəti, iş görməsi üçün ilk şərt odur ki, münaqişə dinc yolla, sülh yolu ilə öz həllini tapsın.

– Cənab Baş direktor, Azərbaycana səfərinizdən razı qaldınız mı? Bu səfər Azərbaycan-YUNESKO əməkdaşlığının perspektivinə nə verə biləcək?

– Mən Azərbaycana ikinci səfərimdən çox razıyam. Eyni zamanda, ilk səfərimdən də çox məmnun qalmışdım. Azərbaycana ilk səfərim 2000-ci ilin aprel ayında baş tutdu, çox maraqlı keçdi, lakin indiki səfərim daha səmərəli və daha faydalıdır. Əgər biz YUNESKO və Azərbaycan arasında əməkdaşlığın perspektivləri haqqında danışsaq, mən onu deyə bilərəm ki, biz Azərbaycanın təhsil sistemində islahatların aparılmasında ölkənizə yardım göstərməyi planlaşdırırıq. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev məni qəbul edəndə onun təhsil məsələsinə birinci dərəcəli əhəmiyyət verdiyini eşitməkdən çox şad oldum. Cənab Prezident mənə məlumat verdi ki, ölkənin büdcə vəsaitinin 20 faizdən çoxu məhz Azərbaycanda təhsil problemlərinə, təhsil məsələlərinə sərf olunur. Bu da çox təqdirəlayiq hadisədir.

Cənab Prezident öz fikirlərində, öz mövqeyində çox qətidir ki, Azərbaycanın təhsil sistemində islahatlar aparılmalıdır və gənclər üçün keyfiyyətli təhsil təmin olunmalıdır. Bu baxımdan bir daha demək istəyirəm ki, BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatı – YUNESKO Azərbaycana yeni bir missiya ilə gələcəkdir. Ekspertlərimiz Azərbaycana gəlib öz həmkarları ilə təhsil sahəsində birgə işləyəcəklər ki, lazımi nəticələr əldə olunsun. YUNESKO ilə Azərbaycan arasında elm və kommunikasiya texnologiyaları sahələrində də əməkdaşlıq aparıla bilər. Lakin mənim səfərimin yekunları haqqında danışsaq, hazırda əməkdaşlığımızın iki əsas istiqaməti mədəniyyət və təhsil sahəsi olacaqdır.

– Müsahibəyə görə təşəkkür edirik.

*Xalq qəzeti,
2005, 26 avqust*

Gələcəyə körpü

*Bu körpü möhkəm təməl üzərində qurulur
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım
Əliyevanın bu sahədə göstərdiyi səylər BMT-nin
ixtisaslaşdırılmış qurumları ilə ölkəmiz arasında
əlaqələri yüksək mərhələyə qaldırmışdır*

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ən mötəbər qurumlarından olan, dünyada mədəni irsin qorunması və inkişaf etdirilməsi ilə məşğul olan YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura hər ölkəyə getmir, hər dəvəti də qəbul etmir. Baş direktor o dövlətin torpağına ayaq basır ki, orada xalqın əsrlərdən bəri yaratdığı maddi mədəniyyət abidələrinə, musiqiyə, incəsənətə, elmə, təhsilə hörmətlə yanaşılır, bu sahələrin qorunub gələcək nəsillərə çatdırılmasına qayğı göstərilir.

YUNESKO-nun Baş direktorunun bir neçə gün əvvəl Bakıda keçirdiyi görüşlərdə bu fikir dönə-dönə vurğulanmışdır.

Cənab Matsuura dövlətimizin başçısı İlham Əliyevlə görüşündə Azərbaycanda gedən sürətli inkişafdan, bu inkişafın sosial sahəni, o cümlədən, mədəniyyəti, təhsili əhatə etdiyindən məmnunluğunu bildirməsi adi etika xatirinə deyildi. Hörmətli qonaq bu sahədə Azərbaycanda aparılan işlərin miqyasını görərək, bunlara dövtət səviyyəsində can yandırıldığını hiss edərək ölkəmiz barədə, bu ölkənin rəhbəri İlham Əliyev, təqribən il yarım ərzində mədəniyyətə, incəsənətə, təhsilə, uşaqların sağlamlığına qayğını yüksək mərhələyə qaldırmış Mehriban xanım Əliyeva barədə ürəkdən gələn təriflərə xəsislik etmədən danışdı. Dünyanın ən mötəbər şəxslərindən biri olan cənab Matsuuranı vəcdə gətirən xalqımızın ruhundan qopan muğam sənətinə dövlət səviyyəsində diqqət göstərilməsidir. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycan muğamları 2003-cü ildə YUNESKO-nun tərtib etdiyi «Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri» siyahısına daxil edilmişdir. Təkcə elə bu fakt Mehriban xanım Əliyevanın xalqımız qarşısında necə böyük xidmət göstərdiyinə sübutdur. Lakin təbii ki, doğma xalqının mədəni irsinə, təhsilinə YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın göstərdiyi xidmət bununla bitmir. Digər bir fakta diqqət yetirək. Bu ilin mart ayında Yaponiyada keçirilən beynəlxalq sərgidə BMT günü qeyd olunarkən Azərbaycan muğamları səsləndirilməsinin xalqımız, ölkəmiz üçün necə böyük məsələ olduğunu sübut etməyə ehtiyac varmı? Bax, budur Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan qarşısında böyük xidmətlərinin bir nümunəsi!

Daha bir xidmət: məhz Mehriban xanım Əliyevanın söylərinin nəticəsidir ki, ölkəmizlə YUNESKO arasında mövcud əməkdaşlığı gələcək illərdə daha da inkişaf etdirməyə yönəlmiş sənəd imzalanmışdır. Bu sənəd mədəni irsin qorunmasını və xüsusən, təhsil sahəsində

əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun yaradılması, Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin bünövrəsinin qoyulması, respublikada 150-yə yaxın yeni məktəb binaları tikilməsi, illərdən bəri diqqətdən kənarda qalmış uşaq sağlamlıq ocaqlarının yenidən qurulması, regionlarda təhsil, mədəniyyət ocaqlarının fəaliyyətinin canlandırılması ona Azərbaycanda böyük məhəbbət və ehtiram yaratdığı kimi, BMT dairələrində, xarici ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda da nüfuz qazandırmışdır.

Yazının əvvəlinə qayıdıb bir daha qeyd edək ki, YUNESKO-nun Baş direktoru Koişiro Matsuuranı Azərbaycana gətirən əsas səbəb də ölkəmizdə bu istiqamətlərdə görülmüş işlərin böyük miqyası idi. Onun əks-səda doğurmuş bu səfəri isə şübhəsiz ki, Azərbaycan üçün bir sıra mənalarda böyük uğurlar, yeniliklər vəd edir. Bu uğur hər şeydən əvvəl, Qobustan Dövlət Qoruğu və Suraxanıdakı Atəşgah məbədinin YUNESKO-nun mədəni irs siyahısına daxil ediləcəyi ilə bağlıdır. Digər maddi mədəniyyət abidələrimizdən bir neçəsinin də bu siyahıya salınacağı istisna deyil. Azərbaycanda təhsil problemlərinin YUNESKO ilə birlikdə həll edilməsinə dair memorandum imzalanması da şübhəsiz ki, ölkəmizlə bu mötəbər beynəlxalq təşkilat arasında qurulmuş körpülərin davamlılığını və etibarlılığını təmin edəcəkdir.

Beləliklə, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında fikir birliyi nümayiş etdirilməsi belə bir inam yaradır ki, bu mötəbər təşkilatın xoşməramlı səfiri, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban xanım Əliyevanın dediyi kimi, gələcəkdə bütün problemlərimizin həllinə yardım edəcək, ümumi işimizə böyük təkan verəcəkdir.

*Telman Qafar,
İki sahil,
2005, 27 avqust*

Ölkənin birinci xanımı hansı siyasi texnologların xidmətindən istifadə edir?

2003-cü il Prezident seçkilərindən dərhal sonra baş verən olaylar Azərbaycan siyasətşünaslarını o qədər aludə etdi ki, ölkənin üfüqlərində yeni bir ulduzun doğduğunun fərqi belə varla bilmədilər. Bu ulduz – ölkənin birinci ledisi Mehriban xanım Əliyeva idi. Bu, siyasi arenanın sadə tamaşaçılarına əvvəl-əvvəl adi bir meteor parıltısı kimi gəldi, lakin hadisələr inkişaf etdikcə, hamı Mehriban xanımın təsadüfi fiqur olmadığına, ictimai-siyasi mühitə tamamilə yeni baxış və yanaşma gətirdiyinin şahidi oldu. Bəli, Mehriban Əliyeva Azərbaycan siyasətinə uzun müddətdir ki, davam edən və olduqca gərgin ab-hava vermiş iqtidar-müxalifət savaşında çoxdan unudulmuş humanitar təfəkkür tərzi gətirdi. İndi artıq heç kim inkar edə bilməz ki, bu, çoxdan qərarlaşmış və bəlkə də daşlaşmış, sümükləşmiş Azərbaycan siyasi elitası tarixində yeni bir mərhələnin əsasını qoyan yanaşma idi. Mehriban xanım cəmiyyətimizə xalqın ən çox ehtiyac duyduğu dəyərlərin dirçəldilməsi, bunlara diqqət və qayğının artırılması təmayülünü daxil etdi və tez bir zamanda həmin təmayülü aparıcı xəttə çevirə bildi. Yaxşını yamandan, Xeyiri şər-dən, Gerçəyi yalandan özünəməxsus bir həssaslıqla seçə bilən xalq buna politoloqlardan daha ayıq reaksiya verdi, bu zərif və cazibədar xanıma aydın diqqət yetirdi və ona daha isti, məhrəm duyğular bəslədi, dərin bir rəğbətlə yanaşmağa başladı. Siyasət alimləri isə yalnız xalqın gerçək simpatiyasını qazandıqdan sonra Mehriban Əliyevanın ictimai-siyasi statusunu etiraf etməli oldular.

Əslində, onun ictimai-siyasi mühitə qədəm qoyması bir qədər əvvəl, ulu öndərimiz Heydər Əliyevin sağlığında başlamışdı. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun yaradıcısı, «Azərbaycan-İrs» jurnalının təsisçisi olaraq zəngin mədəniyyətimizin təbliği ki-

mi mühüm bir missiyanın önündə gedən xanım Əliyevanın fəaliyyəti o dövrdə bir qədər ciddi alınmır, sadəcə, Prezident gəlininin, gələcək Prezident xanımının ictimai həyatda aktivlik göstərmək cəhdi kimi qiymətləndirilir. Mütərəqqi Qərb ölkələri səfirlərinin xanımlarını, qadın hərəkəti fəallarını, məşhur elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərini başına toplayıb, müstəqillik dövrünün keşməkeşlərində gözdən, könüldən uzaq salınmış milli mədəniyyətimizin ictimai həyatda öz layiqli yerini tutması üçün göstərdiyi fədakarlıq da indiki dövlət başçısının siyasi portretinə onun həyat yoldaşının gətirmək istədiyi ştrixlər səviyyəsində anlaşıldı. Bu fədakarlıqda gizlənən səmimi vətənpərvərliyi, gerçək milliliyi, riyadan, məkrdən, siyasi hiyləgərlikdən uzaq ziyalılığı, tarixlərin o tayında qalmış kübar xalqçılığını layiqincə duymaq, başa düşmək və dəyərləndirmək bəlkə heç asan da deyildi. Çünki onun fəaliyyətinə münasibət – Azərbaycan siyasətində xalqın tarixi mövcudluq şərtlərindən biri və birincisi olan milli mədəniyyətə münasibətlə eyni idi. Bu, elə bir vaxt idi ki, siyasətə xoş-zor qoşulanlar xalqın adından xalq üçün müxtəlif süni və qondarma dəyərlər uydurur, onu «xoşbəxt» etmək naminə şüarlar səsləndirir, həmin uydurma dəyərlər və şüarlar uğrunda eynilə qondarma «mübarizələr» aparırdılar. Mehriban xanım isə ölkənin iki tanınmış ziyalı nəslinin düşüncə tərzini, həyat fəlsəfəsini əxz etmişdi, elə buna görə də Azərbaycan xalqına həqiqi xidmət göstərməyin düzgün yolunu dəqiq bilirdi. O yaxşı başa düşürdü ki, dünyada özünü, keçmişini, bu gününü layiqincə təmsil etməyi bacarmayan, müasir biliklərə, texnofogiyalara, təfəkkürə və mədəniyyətə yiyələnməyən xalqın gələcəyinə kimlərsə inandırmaq çətindir. Nə qədər ki, bu problemlər həll olunmayıb, dünyaya özlərini mədəni, azərbaycanlıları, türkləri isə vəhşi, barbar xalq kimi təqdim edən ermənilərin bədnam təbliğatının qarşısını almaq mümkün olmayacaq. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev ölkəmizi hərbi-siyasi qarşıdurmalardan, iqtisadi böhran məngənəsindən, sosial aşınma-

dan qurtarmışdı, onun qarşısında dövlətimizi dünya siyasəti meridianlarına çıxarmaq kimi qlobal problemlər dayanırdı. Buna baxmayaraq, böyük öndər Azərbaycanın mədəni yüksəlişi qayğısına da qalmış, onun inkişaf perspektivlərinin magistral yollarını müəyyənləşdirmişdi. İndi bu yolla irəliləmək istəyənləri ardınca aparmağa qadir Mehriban xanım kimi həqiqi avanqard gənclər lazım idi. Mir Cəlal, Nəsir İmanquliyev ocaqlarının tərbiyəsini görmüş Mehriban xanım öz siyasi müəlliminin, «ata» dediyi öndərimizin göstərdiyi bu yolu seçdi. Görünür, bu məqamda özünə inamı sarsılmış sadə xalqla onun baxış bucağı üst-üstə düşdüyü üçün tezliklə uğura tuş gəldi, elin rəğbətini və təmənnəsiz sevgisini qazandı.

...Bir mənzərəni xatırlamaq vacibdir: Ötən əsrdə xalqımızın başına gətirilmiş müsibətlərin bəlkə də ən dəhşətlisi və bənzərsizi olan 20 Yanvar faciəsinin qara ildönümlərindən biri idi. Ucu-bucağı görünməyən insan seli hər il olduğu kimi, həmin gün də aramla, səbrlə, təmkinlə, basabas salmadan, böyük ehtiramla müstəqillik uğrunda qurban getmiş günahsız şəhidlərimizin ziyarətgahına doğru irəliləyirdi. Telekamaralar usanmadan, matəm musiqisi altında gedən bu prosesi canlı yayınlıyrdı. İzdihamın içində ara-sıra tanınınış simalar da gözə dəyirdi, amma axşama az qaldığından ziyarətə gələnlərin böyük əksəriyyəti adi vətəndaşlar idi. Elə bu vaxt kameraların «nəzərləri» iki qızı ilə sakit-sakit şəhid məzarlarına doğru irəliləyən qara paltarlı kübar bir xanıma dikildi. O anda vətənpərvər tamaşaçının keçirdiyi hissləri «matəm qarışıq sevinc» kimi ifadə etmək olardı. Çünki həmin xanım bir özgəsi deyil, Prezidentin həyat yoldaşı, ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyeva idi. Övladlarını da yanına alıb, xalqının müqəddəs kədrini əlahiddə şəkildə yox, onunla bir yerdə, onunla bərabər hüquqda, bir sırada addımlayaraq bölüşməyə gəlmişdi. Bu adi hərəkət Azərbaycanın öz müstəqilliyi uğrunda, ərazi bütövlüyü uğrunda qurban verdiyi şəhidlərin xatirəsinə dərin ehtiramın bənzərsiz rəmzi məna kəsb edən

təzahürü kimi yaddaşlara həkk olundu. Hər il həmin gün bütün azərbaycanlıların qəlbində duyğuların bütöv bir qarışığı, buketi tüğyan edirdi – şəhidlərimizə görə mərhəmət, hüzn, qürur, onları gözgörəti ölümə aparmış «keşiş qaponlar»a qarşı qəzəb və hiddət, günahsız vətəndaşlarımızı qanına qəltan etmiş düşməyə nifrət və üsyankarlıq... Amma həmin gün ürəklərdə bir duyğu da öz layiqli yerini tapdı – ölkənin birinci xanımına ehtiram və minnətdarlıq duyğusu.

Əlbəttə, o gün milyonlarla həmvətənimiz telekameranların gözü ilə bu lal və hüznü səhnəni müşahidə etmiş, bu vətənpərvər xanımın sadəliyinə, fədakarlığına, kübarlığına heyran kəsilmişdi. Mehriban xanımın bütün sonrakı fəaliyyəti də sübuta yetirdi ki, xalqa yaxınlığını, bağlılığını, hörmət və məhəbbətini belə kiçik, lakin əlamətdar addımlarla büruzə verməklə onun ruhuna hakim kəsilmək mümkündür. Kifayətdir ki, xalq sənəin ona yuxarıdan aşağı baxmadığına inansın. Kifayətdir ki, xalq görsün: sən onun dərini, ehtiyacını bilir və ona əlindən gələn qədər kömək göstərmək, dəstək vermək istəyirsən. Kifayətdir ki, xalq sənəin xoş məramını anlaya bilsin. Lakin bunun özü də asan məsələ deyil. Siyasətlə illər boyu məşğul olanlar, onu özünə peşə seçənlər var ki, çoxillik fəaliyyətləri dövründə xalqın tükünü belə tərpədə bilmirlər. Onlar xalqın adından bəyanatlar verir, onun maraqları ilə alver edir, lakin xalqa qovuşmağı heç cür bacarmırlar, necə deyərlər, hərəsi öz həyatını yaşayır – xalq öz həyatını, bu tip siyasətçilər isə öz həyatlarını. Onlar özlərini xalqdan mümkün qədər daha çox ayırmağa, bununla da sanki özlərinin müstəsnalıqlarını büruzə verməyə can atır... və elə bununla da uduzurlar. Təəssüflər olsun ki, bu gün Azərbaycan siyasətində yer tutanların böyük əksəriyyəti məhz belələridir.

Belələri Mehriban xanımın xalqı ilə belə asanlıqla dil tapmasına qısqançlıqla yanaşırlar – başqa cür mümkün də deyil. Onlar bu birliyə min bir yozum verir, gah bunu kökündən inkar edir, gah da müxtəlif sə-

bəblərlə izah edirlər. Doğrudur, siyasi texnologiyaların inkişaf etdiyi, manipulyasiya imkanlarının günbəgün artdığı, insanların nəinki şüuruna, hətta təhtəlşüuruna da təsir üsullarının kəşf olunduğu bir dövrdə texnoloji imkanlardan, elmin yeni nailiyyəti sayılan metodlardan istifadə edilməsində təəccüblü bir şey də yoxdur. Və təsadüfi deyil ki, Mehriban xanımın Azərbaycan siyasətinə ildırımsürətli gəlişini, burada öz layiqli yerini tapmasını, ən əsas isə geniş xalq kütlələrinin qəlbini belə teziiklə ələ almasını da məhz siyasi texnoloqların gücü ilə izah edənlər daha çoxdur. Etiraf edək ki, bəzən bu gənc və kübar xanımın qısa, lakin sirayət-edici nitqlərinin, hətta sözsüz, yalnız jestlər və mimikalar səviyyəsində belə qarşısındakılara göstərdiyi təsirin altında bəzən bu fikrin gerçəkliyinə inanır və düşünürsən ki, görəsən, Mehriban Əliyeva hansı siyasi texnoloqların xidmətindən istifadə edir?

Amma az sonra onun fəaliyyətinin nə qədər sadə, lakin nə qədər mühüm və ardıcıl addımlardan ibarət olduğunu xatırlayır və onun təsir mexanizmini də aydınlaşdırmağa bilirsən. Fakt budur ki, artıq Mehriban xanım Azərbaycanın sevilən simalarından birinə çevrilib, xalq onun fəaliyyətini izləyir, onu görmək, dinləmək, onunla ünsiyyətdə olmaq istəyir. Onun məktəblərdə, tibb ocaqlarında, muğam konsertlərində, elmi konfranslarda əhalinin ən müxtəlif təbəqələri, eləcə də xarici qonaqlarla görüşlərində göstərdiyi humanizm, insanpərvərlik nümunələri Azərbaycanda bədheybət şəkllə salınmış siyasətin ümumi simasına məxsusi bir gözəllik, ülvilik verir. Mehriban xanımın hər görüşünün, onun keçirdiyi hər bir aksiyanın İlham Əliyev iqtidarına xalqa yaxınlıq baxımından rəsmi təbliğatdan qat-qat artıq dividendlər gətirdiyinə indi heç kimin şübhəsi yoxdur. Doğrudanmı bütün bunlar cəmiyyətdəki statusu kifayət qədər yüksək olan, intellektual səviyyəsi ilə bu mərtəbədən də yüksəklərə qalxmağı bacaran bir xanımın şəxsi səyləri hesabına əmələ gəlir? Onun atdığı addımlar spontan səciyyəmi daşıyır, yoxsa əvvəlcədən

planlaşdırılır, düzülüb-qoşulur? Respublikanın birinci xanımı olması öz-özlüyündə aşkarlayır ki, o, «xalq arasında çıxış»larında heç də tam sərbəst və müstəqil ola bilməz. Amma axı burası da var ki, planlaşdırma ilə, etiket qaydalarına əməl etməklə bu boyda uğuru belə asanlıqla qazanmaq olmaz! Bəs nədədir Mehriban xanımın təsir gücü? Yuxarıda qeyd etdik ki, o, həddən artıq sadə, təvazökar və millətseverdir. O, kütlənin xoşuna gəlməkdən ötrü özünü «qurutmur», nitqlərini əzbərləmir, davranışlarını rol kimi məşq etmir, xalq arasında səhnədə rol oynaymış kimi hərəkət etmir. Düşündüyü kimi danışır, olduğu kimi görünür, baxışlarını açıq, səmimi, lakin qəti tərzdə ifadə edir, insanları özünün haqlı olduğuna inandırır. Aydın görünür ki, planlaşdırdığı tədbirlərin bütün görünən və görünməyən tərəflərini irəlicədən yaxşı-yaxşı öyrənib, qaldırdığı problemləri dərinədən bilir, elə buna görə də diletant kimi görünür. «Qarabağ xanəndələri» albomunu nəşr edəndə də, maddi tarixi abidələrimizlə bir sırada qədim muğamlarımızı YUNESKO səviyyəsində təmsil və təbliğ edəndə də xalqın əziz bildiyi dəyərlərlə işlədiyini düzgün qiymətləndirir. Bürokratik aparatın, məmurların get-gəldən bezib haqqa ümidiərini itirmiş həmvətənlərimizin əlindən tutanda da yüksək səmimiyyət nümayiş etdirir. Onu nə populyarlıq, nə süni şöhrət, nə də bir günlük, beş günlük dəyərlər düşündürür. Xoşa gəlmək istəsəydi, Mehriban xanım yəqin ki, rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun hesabına məktəblər, bağçalar, internatlar yox, məscidlər tikdirərdi. Muğam mərkəzləri deyil, estrada arenaları qurdurardı. Xalqın düşünən hissəsinə yox, emosional kütlələrinə hesablanmış tədbirlər keçirər, xeyriyyəçiliyin siyasi gəlir gətirən növləri ilə məşğul olardı.

Bu gün tək bizim yox, çoxlarının nəzərində beynəlxalq, regional, ölkə siyasətinin sərt reallıqları ilə ayaqlaşmaq zərurəti ilə üzləşən Prezidentin ictimaiyyətlə ən mahir əlaqələndiricisi məhz elə odur – Mehriban Əliyeva. Özünün daxildən gələn yüksək ünsiyyət mədə-

niyyəti, paklığı, təmizliyi, mənəvi ucalığı, ziyalı cövhəri ilə Mehriban xanım bu gün Azərbaycan dövlət idarəçiliyinə rəsmən heç bir dəxli olmasa da, İlham Əliyev siyasi xəttini bəzən təhrif edən, onunla xalq arasında sədlər yaradan «iqtidar mənsubları» ilə həqiqi antiteza təşkil edir. Mehriban xanım xalqına zidd mövqedə dayananların hamısına qarşı ən layiqli opponendir, baxmayaraq ki, o, bu gün nə iqtidardakı, nə müxalifətdəki opponentlərinin heç birinə qarşı açıq çıxışlar etmir. Onun əleyhdarlığı da, tərəfkeşliyi də dildə deyil, əməldədir. Mehriban xanım o qədər səmimidir ki, təbliğatdan, təşviqatdan uzaq əməllərində də öz daxili ələmini gizlətməyi bacarmır. Əlindəki imkanlardan ona pənah gətirən, ondan nicat umanların nəfinə istifadə edir, xalqın zəruri ehtiyaclarını dəqiqliklə duyub qiymətləndirir. Bunlar elə güclü və parlaq fərdi keyfiyyətlərdir ki, heç bir texnoloq məsləhəti ilə başa gələ bilməz. Bunları ən mahir aktyorlar belə oynamağa qadir deyil. Bunlar insana ana südü, ata öyüdü, yaşanmış həyat təcrübəsi ilə, qazanılmış biliklərlə verilən nadir xüsusiyyətlərdir. Belə incə və həssas məsələlərdə Mehriban xanım özünəxas daxili səmimiyyəti ilə bütün texnoloji nailiyyətlərin fəvqündə dayanan unikal şəxsiyyətdir.

Beləliklə, onun fəaliyyətinə bu prizmadan yanaşdıqda birinci xanımın hansı «texnoloq» və «məsləhətçi»lərin xidmətindən yararlanması da müəyyənləşir.

*Yeni Azərbaycan,
2005, 30 avqust*

Mədəni irsimiz layiqincə qorunur

Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçildikdən sonra ölkəmizdə bu istiqamətdə mühüm işlər həyata keçirilir

Ötən həftə respublikamızın ictimai-mədəni həyatında çox əlamətdar bir hadisə ilə yadda qaldı. Heydər

Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın dəvəti ilə YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura və bir neçə xoşməramlı səfir Azərbaycana səfər etdilər. Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində bir sıra mühüm tədbirlər keçirildi. YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuura keçirilən tədbirlərdəki nitqlərində YUNESKO ilə Azərbaycan arasındakı əməkdaşlığın indiki səviyyəsindən razı qaldığını bildirdi, xüsusən də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın qurumun xoşməramlı səfiri seçilməsindən sonra ölkəmizdə qeyri-maddi və maddi irsin qorunması istiqamətində mühüm işlərin həyata keçirildiyini dəfələrlə vurğuladı. Öz növbəsində Mehriban xanım da YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın bugünkü səviyyəsini yüksək qiymətləndirib. YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuuranın Azərbaycana səfərinin yekunlarına dair Dövlət Televiziyasına verdiyi müsahibəsində Mehriban Əliyeva 1992-ci ildən YUNESKO-nun üzvü olan ölkəmizdə bu illər ərzində bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirildiyini deyib. Belə ki, YUNESKO Azərbaycan muğamını bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri siyahısına daxil edib. İçərişəhər, Qız qalası isə çox nadir memarlıq incisi kimi dünya mədəni İrs siyahısına salınıb. Həmçinin Azərbaycanın bir sıra görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyləri YUNESKO-nun təqviminə salınıb və bəşəriyyət üçün böyük əhəmiyyəti olan hadisə kimi qeyd edilir. Məsələn, dahi Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyi, «Kitabi-Dədə Qorqud» dastanının 1300 illik yubileyi çox geniş tədbirlərlə qeyd olunub və yekun tədbirlərində YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuura da iştirak edib. Hər iki yubileyə bağlı YUNESKO-nun iqamətgahında, Paris şəhərində də xüsusi tədbirlər keçirilib.

Bir sıra elm, təhsil və mədəniyyət proqramlarında Azərbaycanın qurumlarının iştirak etdiyini deyən xoşməramlı səfir Azərbaycana aid olan məsələlərlə bağlı

YUNESKO çərçivəsində tədbirlər keçirildiyini söyləyərək bu sırada xüsusilə təhsil sahəsində əməkdaşlığı vurğulayıb. Buna misal olaraq o, Bakıda YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Matsuuranın və xoşməramlı səfirlərin iştirakı ilə «Azərbaycan-YUNESKO: gələcəyə körpü» adlı təhsil sfsteminə həsr olunmuş böyük konfrans keçirildiyini nəzərə çatdırıb.

Qeyri-maddi irsin qorunması sahəsində yeni planlar həyata keçirilir

Xatırladaq ki, avqustun 24-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyuldu. Sözsüz ki, bina inşa olunandan sonra bu mərkəz bütün muğamsevərlər üçün doğma bir evə çevriləcəkdir. «Qarabağ xanəndələri» albomundan sonra muğam layihələri üzrə işlərin davam etdirildiyini deyən Mehriban xanım bu ilin sonuna qədər muğam dəstgahları albomunun işıq üzü görəcəyi, bir sıra muğam ustalarının kitablarının və albomlarının çap olunacağı barədə də məlumat verib. O qeyd edib ki, bir neçə qədim muğam traktatlarının tərcüməsi artıq başa çatıb və onlar çapa hazırdır. Eyni zamanda müasir fransız musiqişünası Jerardın əsəri də tərcümə olunub və çapa hazırdır. Bir sözlə, muğamla bağlı çox geniş layihələrin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Mehriban xanım bildirib ki, həm Muğam Mərkəzinin layihəsini müzakirə etmək, həm də gələcək planlar haqqında danışmaq üçün o, yaxın gələcəkdə tanınmış muğam ustaları ilə görüşməyi nəzərdə tutub. Muğamla yanaşı, aşıq sənətinin də YUNESKO-nun qeyri-maddi irs siyahısına salınmasının zəruriliyini vurğulayan səfir mədəni irsimizin zənginliyindən bəhs edərək onun ayrı-ayrı qollarının öyrənilməsi istiqamətində böyük işlər görülməsinin vacibliyini bildirib.

Maddi mədəniyyət abidələrimiz bəşəri əhəmiyyət daşıyır

Məlum olduğu kimi, YUNESKO-nun Baş direktoru və xoşməramlı səfirlər Bakıya səfər zamanı Qobustanda oldular. Və nümayəndələr orada bu abidənin bəşəriyyət üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu müzakirə etdilər. Mehriban xanım orada Qobustanın dünya mədəni və təbii irsin qorunması siyahısına salınmasını təklif etdi. Amma qeyd edək ki, YUNESKO-nun öz qaydaları var və hər bir abidənin siyahıya salınması müəyyən prosedurdan keçir. Öncə bir neçə ölkədən ekspertlər təklifləri öyrənir, öz rəylərini verir. Sonra komissiyaların iclaslarında müzakirələr gedir. Adətən, abidənin siyahıya daxil edilməsi prosesi 3-5 il çəkir. Onu da nəzərdə saxlamalıyıq ki, bir ölkədən müəyyən dövr ərzində yalnız bir abidə və ya yalnız bir əsər YUNESKO-nun siyahısına daxil edilə bilər. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım müsahibəsində bildirib ki, gələn ilin yayında YUNESKO-nun iqamətgahında keçiriləcək növbəti toplantıda Qobustanla bağlı müzakirələr aparılacaq və o ümid etdiyini bildirib ki, bu məsələ öz müsbət həllini tapacaqdır.

İşğal altında olan ərazilərdəki tarix və mədəniyyət abidələri ilə bağlı məsələlər diqqət mərkəzindədir

Məlumat üçün bildirək ki, bu problemlər haqqında Mehriban xanım Əliyeva xoşməramlı səfirlərin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilən illik toplantısında və Kazanda YUNESKO-nun Avropa regionu üzrə toplantısında dəfələrlə danışıb. Məlum olduğu kimi, YUNESKO elm, təhsil və mədəniyyətlə məşğul olan təşkilatdır. Bu baxımdan sübhəsiz ki, YUNESKO tarixi

abidələri qorumaq üçün tədbirlər keçirməli, konkret işlər görməlidir. Digər tərəfdən, hərbi münaqişə zonalarında vəziyyət həddən artıq siyasiləşdiyinə görə YUNESKO çalışır ki, siyasi xarakter daşıyan heç bir bəyanatla çıxış etməsin. Buna baxmayaraq, Mehriban xanım hər bir görüşündə, YUNESKO-nun əməkdaşları ilə hər bir ünsiyyətində bu məsələləri qaldırmağa çalışdığını diqqətə çatdırıb.

Mehriban Əliyeva müsahibəsində YUNESKO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində görülmək işlər barədə də məlumat verib. Bu tədbirlərdən ən əlamətdarı isə bu ilin sentyabr ayında Parisdə görkəmli Azərbaycan alimi Yusuf Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin təntənə ilə qeyd olunması olacaq.

Biz bütün bunların ölkəmizin dünya birliyinə inteqrasiya prosesini sürətləndirən amillər olduğunu nəzərə alaraq istər elm və təhsil, istərsə də mədəniyyət sahəsində çoxşaxəli fəaliyyət göstərən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya işlərində uğurlar arzulayırıq.

Sevinc PAŞAYEVA
Azad Azərbaycan,
2005, 31 avqust

***Mehriban Əliyevaya xoşməramlı
səfir diplomu təqdim edildi.***

*YUNESKO Azərbaycanın birinci xanımının
mədəni irsin qorunması sahəsindəki
xidmətlərini yüksək qiymətləndirir*

Dünən Fransada Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevaya YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri diplomu təqdim edilib. Bu məqsədlə təşkil olunan mərasimdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də iştirak edib.

Əvvəlcə YUNESKO-nun rəhbəri danışıraq M.Əliyevaya xoşməramlı səfir adının verilməsini həm YUNESKO, həm də Azərbaycan üçün mühüm hadisə kimi qiymətləndirib. Onun sözlərinə görə, M.Əliyevanın fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanda musiqi mədəniyyətinin inkişafı sahəsində çox ciddi irəliləyişlər əldə olunub. Onun xüsusilə də muğam və aşıq yaradıcılığının qorunması sahəsindəki xidmətlərini yüksək dəyərləndirən qurum rəhbərinin fikrincə, M.Əliyeva bu işləri görməklə həm Azərbaycanda, həm də ümumilikdə Cənubi Qafqazda mədəni irsin qorunmasına böyük töhfə verib.

Xoşməramlı səfir diplomu və pasportunun təqdimatından sonra M.Əliyeva çıxış edərək bildirib ki, onun əsas məqsədi dünya mədəniyyətinin unikallığını qorumaq, keçmiş və bu gün, mədəniyyətlər arasında əlaqə yaratmaqdan ibarətdir. “Azərbaycan Şərq və Qərb arasında bir körpüdür” deyən M.Əliyeva onu da vurğulayıb ki, ölkəmiz mədəniyyətlər arasında dialoq qura bilər. Onun qənaətinə, informasiya texnologiyalarının sürətlə inkişaf etdiyi bir zamanda mədəni irsin qorunması xüsusi aktuallığa malikdir. M.Əliyeva xoşməramlı səfir adına layiq görülməsini YUNESKO-nun öz prinsiplərinə sadıqlığı kimi qiymətləndirib.

Daha sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış edib. Dövlət rəhbəri bildirib ki, Azərbaycan nümayəndəsinin xoşməramlı səfir adına layiq görülməsi çox mühüm bir hadisədir. Onun sözlərinə görə, bu, Azərbaycan – YUNESKO əlaqələrinin güclənməsinə imkan yaradacaq. Azərbaycan Prezidenti mədəni irsin qorunması ilə bağlı həyata keçirilən layihələrin müsbət effektini diqqətə çatdırıb. Onun fikrincə, bu istiqamətdə ortaya qoyulan fəaliyyət beynəlxalq aləmdə də öz təsirini göstərəcək. Prezident Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinə yüksək qiymətin verilməsinə çox sevindiğini və onun bu vəzifənin öhdəsindən gələcəyinə əmin olduğunu vurğulayıb.

*Şərq,
2004, 10 sentyabr*

Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyi
YUNESKO səviyyəsində qeyd olunub
Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan
Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban Əliyeva tədbirdə çıxış edib

Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında görkəmli Azərbaycan alimi akademik Yusuf Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib. Tədbirdə iştirak etmək üçün Parisə gəlmiş Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanı YUNESKO-nun iqamətgahında təşkilatın Baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura, bas direktorun müavini Valter Erdelen və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu foto həvəskarı olan alimin vaxtilə çəkdiyi fotosəkillərdən ibarət sərgi barədə Mehriban xanım Əliyevaya və qonaqlara məlumat verərək bildirib ki, bu fotolar dünya şöhrətli alimin maraq dairəsinin genişliyini, eyni zamanda Vətəninə, xalqına bağlılığını əks etdirir.

Yubiley mərasimi Y.Məmmədəliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən «Zamanın zirvəsi» sənədli filmi-nin nümayişi ilə başlanıb.

YUNESKO-nun Baş direktoru adından onun müavini Valter Erdelen, habelə Fransa Kimya Cəmiyyətinin Prezidenti Arman Latt və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərimov mərasimdə çıxış ediblər. Natiqlər akademik Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyinin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilməsinin bu qurum üçün böyük şərəf olduğunu vurğulayıb, alimin kimya elminin, müasir neft kimyası sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərdiyini, onun 200-dən artıq elmi məqalənin və 6 monoqrafiyanın müəllifi

olduğunu, alimin ixtirasının məhsulu olan yeni yanacaq texnologiyasının İkinci Dünya müharibəsində qələbənin qazanılmasında böyük rol oynadığını, Sumqayıtda kimya müəssisələrinin yaradılmasında xüsusi əmək sərf etdiyini, ölkəsini beynəlxalq elmi məclislərdə layiqincə təmsil etdiyini vurğulayıb, Azərbaycanda Şamaxı astrofizika rəsədxanasının, beş yeni elmi tədqiqat institutunun fəaliyyətə başlamasının məhz Yusuf Məmmədəliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildiriblər.

Alimin nəvəsi Yusuf Məmmədəliyev çıxışında bu mərasimin təkcə babasının xatirəsinə deyil, bütün Azərbaycan elminə həsr edildiyini, alimin xatirəsinin əbədiləşdirilməsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olduğunu xüsusi vurğulayıb. O, babasının adını daşımından fəxr duyduğunu söyləmiş, belə bir mötəbər tədbirin keçirilməsinə görə YUNESKO-nun Baş direktoru Koşiro Matsuuraya və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Məmmədəliyevlər ailəsi adından təşəkkür edib.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva mərasimdə çıxış edib. Mehriban Əliyeva Azərbaycanın görkəmli alimi Yusuf Məmmədəliyevin 100 illiyinin təşkilində əməyi olan hər bir insana, xüsusilə YUNESKO-nun rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib.

Mehriban Əliyeva həmçinin qeyd edib ki, son zamanlar Azərbaycanla YUNESKO arasındakı münasibətlər çox parlaq şəkildə özünü büruzə verir. Bu, çox sevindirici haldır. Bu, keçirilmiş tədbirlərdə, bizim rəsmi və qeyri-rəsmi görüşlərimizdə, YUNESKO-nun Baş direktoru cənab Koşiro Matsuuranın ölkəmizə səfərlərində, ən əsası, adi insanlarda bu quruma olan məhəbbətdə və diqqətdə əks olunur. Mən çox şadam ki, bu gün yubiley mərasimləri həm Azərbaycanda, həm də Fransanın paytaxtı Parisdə keçirilir.

Yusuf Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin YUNESKO-nun təqviminə salınması onun elmi fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətdir. Bu insan həm şəxsiyyəti, həm də elmin və təhsilin inkişafı sahəsində gördüyü

işləri ilə tarixdə və insanların qəlbində yaşayır. Biz indi deyə bilərik ki, görkəmli Azərbaycan alimi YUNESKO-nun ideyalarına xidmət edib. Y.Məmmədəliyev sanki bir ömürdə bir neçə həyat yaşayıb. İlk növbədə, bu, istedadlı alimin tədqiqatçı həyatıdır. O, Azərbaycanda üzvi kimya məktəbinin əsasını qoyub. Onun adı neft elmi və neftə aid olan elmi sahələrlə sıx bağlıdır. Ölkəmizin ən böyük sərvətlərindən olan neft, sanki, bu insana öz sir-lərini açmağa qərar vermiş, onun tükənməz enerji mənbəyinə çevrilmişdir. Biz Yusuf Məmmədəliyevin hər hansı tədqiqatına nəzər salsaq, orada belə bir sözə rast gələrik: ilk dəfə. Ona görə də təsadüfi deyil ki, bütün dünya Y.Məmmədəliyevi sanballı tədqiqatçı və novator kimi tanıyır.

Yusuf Məmmədəliyevin həyatı mürəkkəb bir dövrə təsadüf edib. İkinci Dünya müharibəsi zamanı o, elmi işləri ilə bağlı fəaliyyətini davam etdirirdi. XX əsrin 40-cı illərində keçmiş Sovet İttifaqında hasil edilən neftin 70-80 faizi Azərbaycanın payına düşürdü. Ölkəmiz həm təbii ehtiyatları hesabına, həm də elmi potensialı ilə faşizm üzərində qələbənin qazanılmasında çox böyük rol oynamışdı.

Yusuf Məmmədəliyev həm də böyük bir maarifçi həyatı yaşayıb. Demək olar ki, görkəmli alim müəllimlik istedadına da malik idi. O, ilk dəfə dərs demək üçün sinfə daxil olanda cəmi 16 yaşı vardı. Azərbaycan Dövlət Universitetinin dosenti, kafedra müdiri, professoru və nəhayət rektoru olarkən belə o, öyrənmək və öyrətməkdən çox böyük zövq alan bir insan idi. Alimin qoyub getdiyi irs təkcə onun kitablarında və elmi ixtiralarında yox, həm də bir çox gənclərin taleyindədir.

YUNESKO-nun yarandığı 1945-ci ildə Y.Məmmədəliyev Azərbaycan Elmlər Akademiyasının banilərindən biri kimi, onu təsis edib. Qısa bir müddətdən sonra Akademiyanın prezidenti seçilib və müasir tələblərə cavab verən elm ocağı yaradıb.

Bu insanın ömrü təzadlarla da dolu idi. Y.Məmmədəliyev çox sülhsevər insan idi. Lakin onun yaratdığı

maddələr inanılmaz gücə malik idi. O, çox təmkinli adam idi. Lakin onun ixtiraları maşınların, təyyarələrin sürətinin artmasına imkan verib. O, olduqca açıqqəlbli bir insan idi. Lakin kifayət qədər bağlı cəmiyyətdə yaşayıb-yaradırdı.

Yusuf Məmmədəliyevin ömrü çox qısa, lakin çox parlaq olub. O, işlədikcə, yaratdıqca, qurduqca yenə də işləməyə, yaratmağa və qurmağa çalışırdı. Sanki haraya-sa tələsirdi. Kim bilir, bəlkə də qeyri-adi intuisiya ona xəbər verirdi ki, vaxt az, amma görülməsi işlər çoxdur.

Tədbirin sonunda Azərbaycan İncəsənət ustaları geniş konsert proqramı ilə çıxış ediblər.

R.Məcid,

Zaman,

2005, 15 sentyabr

Milli irsimizin hamisi

Hər bir insan tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq öz üzərinə düşən işin mahiyyətini dərk edib onun öhdəsindən ləyaqətlə gəlsə, nə sosial sahələrdə, nə də iqtisadi qurumlarda böyük problemlər yaranmaz, həyat öz axarı ilə gedər. Bu, təbiətin qanunudur. Əməksevərlik, vəzifəsinə vicdanla yanaşmaq həm icraçının özünə, həm xalqa başucalığı gətirir. Mənim 35 illik jurnalistlik təcrübəmdə istər yüksək vəzifəli şəxslər olsun, istərsə də sadə peşə sahibləri – onların müsbət, xeyirxah işləri ilə rastlaşanda mütləq münasibət bildirməyə çalışmışam.

Yeni dərs ilinin ilk günlərində isə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın respublikamızın, onun paytaxtı Bakı şəhərinin mədəni və sosial həyatında gördüyü global işlərdən, xeyriyyə tədbirlərindən, ümumiyyətlə, ölkəmizin dünyada tanıtılmasında, onun milli irsinin qorunub saxlanılmasında böyük rolundan söhbət açmaq istəyirəm.

Milli mədəniyyətimizin zəngin ənənələrinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi, internat-məktəblərə, ümumtəhsil ocaqlarına, gələcək nəslin maariflənməsi işinə daim kömək göstərməyi qarşısına məqsəd qoyan Azərbaycanın bu ziyalı qadını, xeyirxah insan internat-məktəblərdə, uşaq evlərində tərbiyə alıb böyüyən yüzlərlə körpənin himayəçisinə çevrilmişdir. Mehriban xanımın xeyriyyəçilik missiyası hələ on il bundan əvvəl başlayıb. Həmin dövrdə onun təşəbbüsü ilə yaradılan Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun keçirdiyi xeyriyyə konsertlərindən əldə edilən vəsait mədəniyyətimizin inkişafına sərf edilir. Musiqi gimnaziyasının, musiqi məktəbinin təmir edilməsi bu sahədə atılan çox mühüm addımlardandır. Mədəni irsimizin, mədəniyyətimizin ənənələrinin qorunması, başqa ölkələrdə təbliği sahəsində Mehriban xanımın apardığı xoşməramlı iş, həyata keçirdiyi məqsədyönlü tədbirlər qısa müddətdə ölkəmizin hüduqlarını aşdı. O, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri secildi. Bəri başdan deyək ki, BMT-nin maarif, elm və mədəniyyət işlərinə baxan bu ixtisaslaşdırılmış hökumətlərarası təşkilatın xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi Mehriban xanımın fəaliyyəti get-gedə genişlənməyə başladı.

Mehriban xanım Əliyeva mədəniyyətimizin inkişaf etdirilməsi ilə yanaşı, təhsil sistemində də quruculuq işlərinin, məktəb tikintisinin vüsət almasına nail olmuşdur. Məhz Mehriban xanım Əliyevanın prezidenti olduğu Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» layihəsi olduqca təqdirəlayiqdir.

Respublikamızda 132 təhsil ocağının tikilməsi, onların müasir avadanlıqla təchiz olunması, uşaq evləri və internat-məktəblərin inkişaf etdirilməsi, sosial, mədəniyyət məsələlərinin həllinə yönəldilmiş məqsədyönlü tədbirlərin məhz həmin proqram çərçivəsində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Mehriban xanım Əliyeva incəqəlbli, kövrək insandır. O, hər dəfə internat-məktəblərə, uşaq evlərinə baş

çəkəndə körpələrə ana nəvazişi ilə yanaşır. Onların bütün qayğıları ilə maraqlanır, əməli tədbirlər görür.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və maliyyə vəsaiti hesabına əsaslı təmir edilməsinə və yaxud yenidən qurulmasına başlanan internat-məktəblərdə, təhsil ocaqlarında işin gedişini Mehriban xanım Əliyeva şəxsən öz nəzarəti altında saxlayır.

Heç uzağa getməyək. Bu günlərdə Nəsimi rayonundakı 1 saylı körpələr evinin Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına yenidən qurulduqdan sonra açılış mərasimini yada salaq. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva təntənəli açılış mərasimində iştirak etmişdir. 75 il bundan əvvəl istifadəyə verilmiş bu bina bir dəfə də təmir olunmamışdı. Buna görə də əsaslı təmirə ciddi ehtiyac duyulurdu. Mehriban xanım təqribən 7 ay əvvəl bu körpələr evinin Fondun vəsaiti hesabına təmir olunmasını tövsiyə etmişdi. Bəli, çox qısa müddətdə bina tamam yenidən quruldu, müasir avadanlıqla təchiz olundu.

3 yaşa qədər 67 nəfərin böyüdüüyü körpələr evinin bütün otaqları, xidmətləri, ərzaqla təminatın vəziyyəti ilə və s. tanış olan YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva burada yaradılmış şəraitdən məmnun olduğunu bildirərək körpələrlə səmimi görüşdü. Mehriban xanım körpələr evinə ötən dəfəki gəlişində Orxan adlı bir körpənin pəncəsinin sındığını unutmamışdı. Həmin uşağın sağaldığını görən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri buna çox sevindi. Orxanı qucağına götürüb bağrına basdı. Bunu kövrək qəlbli, təmiz ürəkli, yüksək mədəniyyətli insan, ana edə bilər. Və yaxud, həmin görüş zamanı 2 yaşlı Günəlin ad gününün yüksək səviyyədə keçirilməsi insani keyfiyyətlərə dəlalət etmirmi?

Dediyimiz kimi, Mehriban xanım Əliyevanın qısa zaman kəsiyində gördüyü həyatı əhəmiyyətli çox mühüm işlərin hamısını yadda saxlamaq mümkün deyil. Onların həm həcmi, həm coğrafiyası genişdir. Mehri-

ban xanımın baş çəkdiyi və onun təşəbbüsü ilə əsaslı təmir edilmiş bəzi uşaq evlərinin və internat-məktəblərin adlarını çəkmək istəyirəm. Şüvəlan qəsəbəsindəki zəifəşidən və sonradan karlaşmış uşaqlar üçün respublika xüsusi internat-məktəbi, beyin iflici qalığı olan uşaqlar üçün «Şimal» DRES yaşayış sahəsindəki A.S.Makarenko adına 16 sayılı humanitar təmayüllü, Türkan qəsəbəsindəki nitqi qüsurlu uşaqlar üçün respublika xüsusi internat-məktəbi, Nəsimi rayonundakı əqli cəhətdən qüsurlu uşaqlar üçün 11 sayılı yardımçı məktəb, Nizami rayonundakı kar uşaqlar üçün 1 sayılı respublika internat-məktəbi və bir çox başqaları. Bunlar Mehriban xanımın dalbadal baş çəkdiyi və onun təşəbbüsü ilə əsaslı təmir olunan, yenidən qurulan Bakıdakı tərbiyə müəssisələrinin heç də tam siyahısı deyil.

Görülən işlər göz qabağındadır. Yeni məktəblərin tikintisi də, 70-80 il bundan əvvəl istifadəyə verilmiş təhsil müəssisələrinin əsaslı təmir edilməsi, yenidən qurulması da. «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» proqramı çərçivəsində həyata keçirilən quruculuq işlərinin sərhədi yoxdur. Mehriban xanımın təşəbbüsü, onun prezidenti olduğu Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına həyata keçirilən çox mühüm tədbirlər – məktəb tikintisi işləri respublikamızın bütün bölgələrində vüsət almışdır. Mayası halal, məramı xeyirxahlıq olan bu xanımın qədəmləri deyən yerdən xeyir-bərəkət əskik olmur. Ora abadlaşır, insanların rifahı, rahatlığı üçün nümunəvi şərait yaradılır.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva Azərbaycanın bütün rayonlarına, onların mədəni irsinin qorunmasına, təhsilin inkişafına, insanların maariflənməsinə eyni münasibət bəsləyir. Ölkəmizin Prezidentinin respublikamızın rayonlarına səfərləri çərçivəsində Mehriban xanımın bölgələrdə olmasından məqsəd yerlərdə sosial şəraiti öyrənmək, vəziyyəti öz gözləri ilə görmək, lazımi tədbirlər görməkdir. Onlarca rayonda müasir tipli mək-

təblərin istifadəyə verilməsi, neçə-neçə təhsil müəssisəsi binasının tikintisinə başlanması məhz belə müşahidələrin nəticəsində olmuşdur.

Heydər Əliyev Fondunun bəhrəsini, onun prezidenti Mehriban Əliyevanın qayğısını bütün rayonlarda görür, hiss edirlər. Mehriban xanım Gəncə şəhərində, Quba, Xaçmaz, Şamaxı, İsmayıllı, Oğuz rayonlarında, Ağdaş zonasında və s. olarkən «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» proqramı çərçivəsində həmin bölgələrdə görülməsi nəzərdə tutulan işlərin böyük əksəriyyəti reallaşmışdır. Bu istiqamətdə işlər bütün rayonlarda aparılır və gündən-günə də genişlənir. Bütün bunlar öz-özlüyündə əmələ gəlmir. Sosial quruculuq işlərini planlaşdıran, onun həyata keçirilməsinə nəzarət edən lazımdır. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti məhz bu prinsiplə işləyir. İşin gedişinə inansa da, onu yoxlamağı unutmur. Bu da ondan irəli gəlir ki, Mehriban xanım istəyir ki, gələcək nəsil abad, müasir məktəblərdə, lazımi şərait yaradılmış, avadanlıqla təchiz olunmuş geniş laboratoriyalarda, rahat sinif otaqlarında təhsil alsın, maariflənsin.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın ölkəmizin ayrı-ayrı rayonlarında məktəb binalarının, mədəniyyət obyektlərinin inşası ilə tanışlığı, verdiyi tövsiyələr, göstərdiyi qayğı, dediyimiz kimi, dövlətimizin başçısının həmin bölgələrə səfərləri çərçivəsində olur. Gəlin, Mehriban xanımın ölkəmizin cənub bölgəsindəki səmimi görüşlərini yada salaq. Onun Lənkəran, Masallı şəhərlərində, respublikamızın ən ucqar rayonlarından olan Lerikdə, Yardımlıda əhali ilə görüşləri, sakinlərlə isti münasibəti adamda xoş hisslər oyadırdı. Prezidentin xanımının rayonların mədəniyyət ocaqlarında, məktəblərdə insanlarla görüşləri, həmin obyektlərin vəziyyəti ilə ətraflı tanış olması bölgəyə diqqətin artırılmasına, gənclərə qayğının səviyyəsinin yüksəldilməsinə dəlalət edir.

Mehriban xanım bölgələrdə olarkən yalnız rayon mərkəzlərində yerləşən məktəblərin vəziyyəti ilə maraq-

lanmaqla fəaliyyətini məhdudlaşdırmır. O, rayonların ucqar kəndlərinə baş çəkir, məktəb binasına ehtiyac olan kəndlərdə yeni təhsil ocağının yaradılması təşəbbüsünü irəli sürür və buna lazımi köməklik göstərir. Məsələn, Oğuz rayonunun Xalxal kəndində fəaliyyət göstərən məktəb 115 il bundan əvvəl tikilmiş binada yerləşirdi. Kəndə təzə məktəb lazım idi. Bu problem də Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına həli edildi. Xalxalda müasir tipli məktəb binası inşa olundu. Mehriban xanım həmin obyektin tikintisi ilə maraqlanarkən inşaatçılarla, kənd sakinləri ilə səmimi söhbət etmiş, onların qayğılarını öyrənmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin bölgələrimizə səfərləri çərçivəsində ayrı-ayrı rayonların təhsil müəssisələrində, muzeylərində olan, yeni məktəb binalarının tikintisi ilə maraqlanan Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva hər yerdə səmimiyyətlə, gül-çiçək dəstələri ilə qarşılanmış, pedaqoji kollektivlər, inşaatçılar, məktəblilər, valideynlər onun səmərəli fəaliyyətindən razı qaldıqlarını bildirmişlər.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva fəaliyyətini ölkəmizdə mədəni irsimizin qorunub saxlanması, elmimizin, təhsilimizin inkişaf etdirilməsi üçün mühüm tədbirlər həyata keçirilməsi, insanların maarifləndirilməsi sahəsində işlərin genişləndirilməsi ilə bitmiş hesab etmir. BMT və onun ixtisaslaşdırılmış qurumları ilə respublikamız arasında xoşməramlı əlaqələrin genişlənməsi üçün məqsədyönlü işlər həyata keçirir.

Təsadüfi deyildir ki, YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura bu ilin avqust ayında Bakıda olarkən Azərbaycanın Birləşmiş Millətlər Təşkilatının təhsil, elm, mədəniyyət məsələləri üzrə təşkilatında uğurla təmsil olunmasında xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın işini xüsusi olaraq qeyd etmişdir. Cənab Koşişiro Matsuuranın bəzi fikirlərinin diqqətə çatdırılmasını zəruri sayırıq. O demişdir: «...Ötən səfərimdən bəri

Azərbaycanda böyük dəyişikliklərin baş verdiyinin şahidi olmuşam. Ölkəniz böyük sürətlə inkişaf edir, çox məmnunuq ki, sosial sahəyə və təhsilə daha çox diqqət yetirilir. Bu istiqamətdə sizinlə əməkdaşlıq etməkdən çox məmnunuq. Çox şadam ki, siz ölkənizin mədəni irsini qoruyursunuz. Elə ölkələr var ki, mədəni irsin qorunmasını unudur, bunu ümumi iqtisadi inkişafa qurban verir. Lakin Azərbaycan mədəni irsin qorunmasına xüsusi fikir verir. Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə göstərdiyi səyləri yüksək qiymətləndirir və onu təbrik edirəm». Cənab Koşişiro Matsuuranın ölkəmizin birinci xanımının mədəni irsimizin qorunması sahəsində, təhsilimizin, elmimizin inkişafında hamımızın gözləri önündə həyata keçirdiyi konkret işlərə verdiyi bu qiymət hər birimizdə qürur hissi doğurur.

YUNESKO-nun Baş direktoru Koşişiro Matsuura Bakıda olduğu günlərdə bir çox görüşlər, tarixi əhəmiyyət kəsb edən «YUNESKO-Azərbaycan: Gələcəyə körpü» mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Mötəbər məclisdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva çıxış etmişdir. Təhsillə bağlı aparılan islahatlar, «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər barədə ətraflı danışan Mehriban xanım ən ağır problemimiz olan Ermənistan Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə də toxunmuşdur. İşğala məruz qalan ərazilərdə əvvəllər mövcud olan təhsil infrastrukturalarının qorunub saxlanılmasının qeyri-mümkünlüyünü söyləmiş, hazırda həmin məktəblərin qaçqın-köçkünlər yaşayan düşərgələrdə yerləşdiyini bildirmişdir. Mehriban xanım Əliyeva əmin olduğunu bildirmişdir ki, YUNESKO ilə birlikdə hazırlanan yeni proqramlar məcburi köçkün və qaçqın uşaqlarının təhsilinə öz müsbət təsirini göstərəcəkdir. YUNESKO-nun Baş direktorunun ölkəmizdə olduğu zaman Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzi binasının təməlinin qoyulması da tarixi hadisə kimi qiymətləndirilməlidir.

Göründüyü kimi, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinin istiqamətləri çoxşaxəlidir və o, xoşməramlı missiyasını şərəflə yerinə yetirməyə səy göstərir.

Ənvər MƏŞƏDİYEV
“Bakı”,
16-23 sentyabr 2005-ci il

Azərbaycanın xarici işlər naziri YUNESKO-nun Baş Konfransının 33-cü sessiyasında çıxış etmişdir

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat mərkəzindən AzərTAc-a bildirmişlər ki, oktyabrın 6-da nazir Elmar Məmmədyyarov YUNESKO Baş Konfransının 33-cü sessiyasında iştirak etmək üçün Parisə rəsmi səfərə gəlmişdir.

Elə həmin gün nazir sessiyada çıxış edərək təşkilatın 60-cı ildönümünün qeyd olunduğu bir vaxtda belə bir sessiyanın keçirilməsinin əhəmiyyətini vurğulamış, qurumun Baş direktoru Koşiro Matsuuranın bu yaxınlarda Azərbaycana səfərini xatırlatmış, onun Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə imzaladıqları birgə rəsmi sənədin əhəmiyyətini diqqətə çatdırmış və ölkəmizdə təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsinin zəruriliyi ilə bağlı fikirlərini söyləmişdir.

Çıxışında sessiya iştirakçılarının diqqətini əsasən uşaqların və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin qurbanı olmuş qaçqın və məcburi köçkünlərin təhsil ehtiyaclarına yönəldən nazir Məmmədyyarov respublikamızın işğal olunmuş ərazilərində dağıdılmış mədəniyyət obyektləri barədə ətraflı məlumat vermiş və ölkəmizə dəymiş maddi və mənəvi zərərin aradan qaldırılmasının zəruriliyini vurğulamışdır.

Nazir Azərbaycan ilə YUNESKO arasında respublikamızda təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə inkişaf layihələrinin həyata keçirilməsinə yönəlmiş birgə proqramın hazırlanması haqda, bu beynəlxalq qurumun Baş direktoru ilə imzalanmış əməkdaşlıq haqda Anlaşma Memorandumunu sessiya iştirakçıları'nın diqqətinə çatdırmışdır. Nazir çıxışında Azərbaycan Prezidentinin təhsilə göstərdiyi qayğıdan, Azərbaycanın muğam sənətinə YUNESKO-da verilən yüksək qiymətdən danışmış, xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizdə mədəni irsin qorunması və təbliği sahəsindəki xidmətlərindən bəhs etmişdir. Sessiyadakı çıxışını Azərbaycanın məşhur kimyaçı alimi Yusuf Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin bu il sentyabrın 13-də YUNESKO səviyyəsində keçirilməsinə göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını bildirməklə başa çatdıran nazir E.Məmmədyarov həmin gün YUNESKO-nun Baş direktoru K.Matsuura ilə görüşmüşdür.

Görüşdə K.Matsuura bu ilin avqustunda Bakıya səfərinin onda böyük təəssürat oyatdığını bildirmiş, səmimi salamlarını Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya çatdırmağı xahiş etmişdir.

Nazir qeyri-maddi və mədəni irsin qorunması sahəsində Azərbaycan ilə YUNESKO arasında mövcud əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirərək, bu işin daha da genişlənməsinin vacibliyini vurğulamışdır. Eyni zamanda, Azərbaycan muğamının YUNESKO-nun Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi şah əsərləri siyahısına salınmasından məmnun olduğunu bildirən nazir, həmçinin İçərişəhər memarlıq kompleksinin qorunması, Qobustan qoruğunun və Hirkan meşələrinin Dünya İrsi siyahısına tezliklə daxil edilməsi və digər məsələlərdə YUNESKO ilə əməkdaşlığın davam etdirilməsində Azərbaycanın maraqlı olduğunu xüsusi vurğulamışdır.

Tərəflər YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə gördüyü işləri yüksək qiymətləndirmişlər.

Azərbaycanla təhsil sistemində islahatların aparılması sahəsində əməkdaşlığa xüsusi önəm verildiyini diqqətə çatdıran K.Matsuura respublikamıza bu sahədə yardımın davam etdiriləcəyini bildirmişdir.

*Azərbaycan,
2005, 8 oktyabr*

***Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri
Mehriban xanım Əliyevaya “Yaqut xaç”
ordeninin təqdim edilməsi mərasimi***

Oktyabrın 13-də Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya “Yüzilliyin mesenatı” Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun “Yaqut xaç” ordeninin təqdim edilməsi mərasimi olmuşdur.

Mərasimi Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Kamal Abdullayev açaraq dedi ki, bu gün respublikanın həyatında əlamətdar hadisədir – YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun “Yaqut xaç” ordeni təqdim olunur. Biz onu ürəkdən təbrik edirik.

Mehriban xanımın xeyriyyəçilik fəaliyyətindən bəhs edən natiq bildirdi ki, bu fəaliyyətin xüsusi bir cəhəti var və onu bir kəlmə ilə nəciblik adlandırmaq olar. Onun gördüyü bütün işlər, ölkəmizin müxtəlif guşələrində ayrı-ayrı adamlarla keçirdiyi görüşlər məhz bu sözlə ifadə edilir. Bütün bu işləri Mehriban xanım təbiətən ona xas olan çox böyük nəcibliklə görür. Düşünürəm ki, bu da təsadüfi deyildir, çünki onun dahi azərbaycanlı, unudulmaz Prezidentimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyevin yanında necə böyük, məzmunlu, kamil, gözəlliyinə görə möcüzəli bir məktəb keçdiyini hamımız bilirik. Bu həyat məktəbi Mehriban xanıma indi də kömək edir.

Bu gün bütün dünyada xeyriyyəçiliklə çoxları məşğul olur. Lakin ziyalılarımızın, cəmiyyətimizin müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri Mehriban xanım Əliyevanın nəinki bu gün gördüyü işlərə, həm də bu işləri necə gördüyünə heyrandırlar. Bu mənəvi ülviliyin ikitərəfli əlaqəsi var. Zənnimcə, Mehriban xanımın özü də mənən ucalır və çalışır ki, diqqət və qayğının yönəldildiyi və bu fəaliyyətin, missiyanın ünvanlandığı insanlar da mənən zənginləşsin, ucalsınlar. Mehriban xanım Əliyevanın bu gün Azərbaycanda fəaliyyətini fərqləndirən böyük mənəvi qovuşma baş verir. Bu, təkcə Azərbaycanda deyil, onun olduğu hər bir yerdə də müşahidə olunur.

Mən XX əsrin görkəmli Amerika yazıçısı O'Henri-nin gözəl sözlərini xatırlayıram. O demişdir: "Biz o insanlara minnətdar olmalıyıq ki, onlara kömək göstərməyimizə imkan verirlər". Məhz belə münasibət – təkcə nə isə verən tərəfin deyil, həm də onu qəbul edən tərəfin bu prosesin subyekti olduğu münasibət, belə qarşılıqlı mənəvi zənginləşmə Mehriban xanımın həmin istiqamətdə fəaliyyətini səciyyələndirir.

Daha sonra natiq Azərbaycan ziyalıları adından, yaradıcı ziyalıların nümayəndələri adından Mehriban xanım Əliyevaya şəxsi xoşbəxtlik, millətin rifahı naminə çoxşaxəli fəaliyyətində, xeyriyyəçilik işində böyük uğurlar arzuladı.

Sonra Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanın Rus icmasının sədri MİXAİL ZABELİN çıxış edərək, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın səmərəli xeyriyyəçilik fəaliyyətindən danışdı, bunun Azərbaycan xalqı tərəfindən dəstəkləndiyini bildirdi. O, Fondun Prezidentinin xeyriyyəçiliyini Rus icmasının da öz üzərində hiss etdiyinə dair misal çəkdi: icmanın nəzdində fəaliyyət göstərən uşaq düşərgəsinə Mehriban xanımın adından televizor, müxtəlif hədiyyələr verilmişdir. Bunları mərasimi əsil bayrama çevirən onun qızı Leyla təqdim etmişdir. Özü də bu, tamamilə gözlənilməz olmuşdur, çünki Fonda heç bir müraciət

edilməmişdi. Bütün bunlar həssas və kövrək uşaq qəlbində öz əksini tapmışdır.

Mixail Zabelin uşaq evlərinin tikintisi və abadlaşdırılması, mədəniyyət sahəsində böyük humanist missiyaya görə Fondun prezidentinə təşəkkür etdi. Bildirdi ki, Azərbaycanın Rus icması, digər ictimai təşkilatlar Heydər Əliyev Fondu prezidentinin məhz xeyriyyəçilik xidmətlərini yüksək qiymətləndirərək, Rusiyanın Bakıdakı səfirliyinin dəstəyi ilə Mehriban xanım Əliyevanı “Yaqut xaç” ordeninə təqdim etmişlər.

“Yüzilliyin mesenatı” Beynəlxalq Xeyriyyə Fondu idarə heyətinin üzvü, Rusiyanın əməkdar artisti ANGELİNA VOVK çıxışında vurğuladı ki, humanizm və başqasının dərdinə şərik olmaq bütün dövrlərdə insan cəmiyyətində üstünlük verilən əbədi dəyərlərdir. Zəmanəmizin böyük şəxsiyyəti Heydər Əliyev öz ölkəsinə, insanlara, xeyirxahlıq və haqq-ədalət amallarına xidmət etməklə belə təmənnəsiz, fədakar həyat nümunəsi göstərmişdir. A.Vovk Heydər Əliyevin qızı Sevil Əliyevanın yenicə oxuduğu müsahibəsi barədə təəssüratını bölüşərək dedi ki, Sevil xanım bu gözəl insanın həyatının bir çox səhifələrini açmışdır.

Angelina Vovk Rusiya Prezidentinin İşlər İdarəsinin, Federasiya Şurasının, Dövlət Dumasının, Moskva hökumətinin və bir sıra başqa rəsmi orqanların dəstəyi ilə yaradılan “Yüzilliyin mesenatı” Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun məqsəd və vəzifələrindən danışaraq bildirdi ki, digər görkəmli müasirlərin adları ilə birlikdə, Mehriban xanım Əliyevanın adı da bütün zamanələrin ən böyük xeyriyyəçiləri və mesenatlarının siyahısına qızıl hərflərlə yazılacaqdır. Xüsusi memorialın təməlinin qoyulması mərasimi oktyabrın 15-də Moskvada olacaqdır.

Angelina Vovk dedi ki, Mehriban xanım Əliyeva özünün təşkilatçılıq məharəti sayəsində bir sıra humanitar proqramlar – Azərbaycanı beynəlxalq aləmdə sülhə, yaradıcı inkişafa və digər ölkələrlə əməkdaşlığa çalışan dövlət kimi tanıdan proqramlar həyata keçirir.

Onun misilsiz fəaliyyəti Azərbaycan xalqının çox zəngin mədəni ənənələrinin qorunub saxlanılmasına, əhalinin sosial cəhətdən ən zəif təbəqələrinin – qaçqınların, məcburi köçkünlərin, aztəminatlı ailələrdən olan uşaqların, yetimlərin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmişdir. Onun başçılıq etdiyi və Azərbaycan xalqının əfsanəvi ümummilli lideri Heydər Əliyevin adını daşıyan Fond bir çox sosial əhəmiyyətli layihələr həyata keçirir. Onların arasında “Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı”, “Talassemiyaşız həyat uğrunda” proqramı xüsusi qeyd edilmişdir.

Bildirildi ki, Mehriban xanım Əliyeva “Yaqut xaç” ordeni ilə təltif olunanlar arasında yeganə qadındır.

Rus Soydaşlar Beynəlxalq Şurasının idarə heyətinin sədri, “Yüzilliyin mesenatı” Beynəlxalq Fondunun idarə heyətinin üzvü qraf PYOTR ŞEREMETYEV “Yaqut xaç” ordenini Heydər Əliyev Fondunun prezidentinə təqdim edərək bildirdi ki, Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti yüksək insani özünüdərəkə, alicənablığa, niyyətlərin paklığına nümunədir. O, əmin olduğunu söylədi ki, Mehriban xanım Əliyevanın səyləri Azərbaycan və Rusiya arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə kömək edəcəkdir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva mərasimdə çıxış etdi.

AzərTAc
2005, 13 oktyabr

***O, çox iş görüb, bundan sonra
daha çox iş görəcək!***

Bu fikir Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Bakının Əzizbəyov rayonunun Mərdəkan, Şüvəlan, Zirə, Türcan, Binə qəsəbələrində sakinlərlə görüşlərində səslənib.

Mehriban Əliyeva: «Mən öhdəmə götürdüyüm hər bir işə çox böyük məsuliyyətlə yanaşıram. Hər zaman öz fəaliyyətimdə çalışmışam bir neçə amala əsaslanım. Bunlar vətənpərvərlik, insansevərlik və mərhəmətlilikdir».

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva oktyabrın 12-də Bakının Əzizbəyov rayonunun Mərdəkan qəsəbəsidəki 2 nömrəli internat-məktəbdə Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına aparılmış əsaslı təmir və yenidənqurma işləri ilə tanış olub.

Elə həmin gün Mehriban Əliyeva Mərdəkandakı Pir Həsən ziyarətgahını da ziyarət etdi, buraya gələnlərlə hal-əhval tutdu, Fondun vəsaiti hesabına aparılan əsaslı təmir-bərpa işləri ilə tanış oldu. Bu ziyarətghada axund Hacı Turab ağa, Hacı Zeynalabdin Tağıyev, qızı Sona xanım dəfn ediliblər. Burada yenidən inşa edilən məqbərə və ibadətghah kompleksi qədim milli, dini ornaməntlərlə bəzədilir, artıq son tamamlama işləri görülür. Ziyarətgha gələnlər Prezident İlham Əliyevin və xanımının xalqımızın milli mənəvi dəyərlərinə göstərdikləri qayğı, hörmət və ehtiramı yüksək qiymətləndirdilər, razılıqlarını bildirdilər, ən xoş arzularını çatdırdılar.

...Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva oktyabrın 14-də rayonun Zirə, Türkan, Binə qəsəbələrindəki körpələr evi, uşaq bağçaları, məktəb, xəstəxana, mədəniyyət evi, kitabxana və məscidlərdə oldu. Sakinlər, ağsaqqal və ziyalılar Mehriban xanımı hər yerdə xoş əhval-ruhiyyə ilə, səmimiyyətlə qarşılayaraq, onun respublikamızda gördüyü işləri, rəhbərlik etdiyi fondun çoxşaxəli fəaliyyətini, xeyriyyəçilik əməllərini yüksək qiymətləndirdilər. Onlar rayonun, yaşadıqları qəsəbələrin, eləcə də şəxsi qayğı və bir sıra problemləri ilə bağlı Mehriban xanıma öz xahişlərini, təkliflərini çatdırdılar. Zirədəki mədəniyyət evinin işçisi Sona Əliyeva Mehriban xanımın mədəniyyətimizin inkişafı üçün gördüyü genişmiqyaslı işlərin əhəmiyyətini vurğuladı, Azərbaycan-

can Mədəniyyətinin Dostları Fondunun fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdi, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri fəxri adına da Mehriban xanımın məhz bu sahənin inkişafına verdiyi töhfələrə görə layiq görüldüyünü yaxşı xatırladıqlarını söylədi.

Mədəniyyət evinin əvvəlcə köhnə ATS-ə məxsus olduğunu, darısqallığa, şəraitin çətinliyinə baxmayaraq, burada uşaqlar üçün dərnlərin açıldığını, vaxtaşırı tədbirlər keçirildiyini dedi. Mehriban xanım bu binanın mədəniyyət evi üçün tamamilə yararsız olduğunu, tezliklə qəsəbədə yeni binanın inşasına başlanacağını, artıq layihələrin hazırlandığını bildirdi. 1993-cü ildə Füzuli rayonunda gedən döyüşlərdə bir ayağını itirən əlil Füzuli Mehraliyev 12 min nəfər sakini olan Zirə camaatının dolanışığı barədə məlumat verərək, qəsəbə sakinləri arasında təbii qazın paylanmasında ayrı-seçkiliyə yol verildiyini, xüsusilə qışda kəskin tələbat yarandığını, ona verilmiş torpaq sahəsinin qanunsuz əlindən alınb başqasına verildiyini söylədi. Camaatın Mehriban xanıma inandığını, mövcud problemlərin həllinə yardımçı olacağına ümid etdiklərini, ona görə də noyabrın 6-da keçiriləcək seçkilərdə qəsəbə sakinlərinin ona səs verəcəklərini bildirdi. Mehriban xanım Azərbaycan Prezidentinin regionlarda keçirdiyi görüşlərdə ayrı-ayrı məmurların qanunsuz hərəkətləri barədə daxil olan müraciətlərin diqqətlə öyrənilib belələri haqqında ciddi cəza tədbiri görülməyi barədə dediyi sözləri xatırladıb, yerli icra orqanlarına xalqın haqlı tələb və şikayətlərinə obyektiv, ədalətlə baxmağı, bu məsələyə xüsusi diqqət yetirməyi tövsiyə etdi. Eyni zamanda qəsəbələrin abadlaşması üçün xeyli işlərin görülməsinə zəruri ehtiyac olduğunu diqqətə çatdırdı. Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» proqramı çərçivəsində cari dərslərin 90 məktəbin tikilib istifadəyə verilməsini, ilin sonundakı daha 30 məktəbin də inşasının tamamlanacağını Azərbaycan tarixində nadir hadisə adlandıran müəllimə Tükəzban Həsənova Azərbaycan Mədəniyyətinin

Dostları Fondunun, Bədii Gimnastika Federasiyasının rəhbəri kimi milli-mədəni dəyərlərimizin qorunub saxlanması və dünyada təbliği, olimpiya idman hərəkətinin genişlənməsində də böyük xidmətləri olan Mehriban xanımın xüsusən kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, əqli və fiziki cəhətdən qüsurlu uşaqların müalicəsi, onların təhsilə cəlb olunması, yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərin, respublikamızın regionlarına səfərləri zamanı uşaq evləri və internat-məktəblərin problemləri ilə tanış olub bunların həllinə kömək göstərməsinin ona cəmiyyətin bütün təbəqələri arasında hörmət və ehtiram qazandırdığını dedi. Qeyd etdi ki, respublikamızda fəaliyyət göstərən 100-ə yaxın qadın təşkilatı Mehriban xanımı özlərinin vahid lideri seçmiş, milli birlik, yekdillik nümunəsi göstərmişlər. Parisdə Mehriban xanıma YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri diplomunun, «İlin qadını» fəxri mükafatının – Azərbaycan qadınının gözəllik, zəriflik və sədaqət rəmzi olan Möminə xatının adını daşıyan türbənin maketinin təqdim olunmasının ardınca Azərbaycanın birinci xanımına «Yüzilliyin mesenatları» Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun təsis etdiyi «Yaqut xaç» ordeninin ilk dəfə olaraq qadın xeyriyyəçiyə verilməsini tarixi hadisə adlandırdı, Mehriban xanımı Əzizbəyov rayonunun seçici qadınları adından təbrik etdi və onun «İlin qadını» adını alarkən dediyi: «Mən öhdəmə götürdüyüm hər bir işə çox böyük məsuliyyətlə yanaşıram. Hər zaman öz fəaliyyətimdə çalışmışam bir neçə amala əsaslanım. Bunlar vətənpərvərlik, insanseverlik və mərhəmətlilikdir» – sözlərini xatırlatdı. Mehriban xanımın Milli Məclisin deputatı seçilmək üçün təbliğat kampaniyası aparmağa heç bir ehtiyacı olmadığını bildirərək, onu bəri başdan rayonun qadın seçiciləri adından təbrik etdi.

Türkan qəsəbəsində yüzlərlə sakinin toplandığı meydançada respublikanın xalq artisti, məşhur muğam ustası Ağaxan Abdullayev Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanımın milli musiqi sənəti-

mizin qorunub saxlanmasına, tərəqqisinə verdiyi misilsiz töhfələri konkret faktlarla dilə gətirdi, Bakı kəndlərinin hərtərəfli inkişafı üçün gördüyü işləri faktlarla açıqladı, həmkəndlilərinin qarşından gələn seçkilərdə ona səs vermək istəyinin təbii, etibarlı əsaslara söykəndiyini vurğuladı, Mehriban xanımın millət vəkili kimi bu bölgənin problemlərinin həllinə ən yaxşı yardımçı olacağına inandığını bildirdi, qəsəbə sakinlərinin Mehriban xanımı namizədlər arasında Milli Məclisin deputatı adına ən layiqli namizəd hesab etdiyini söylədi. Mehriban xanım bu görüşlərə gəlməzdən əvvəl Əzizbəyov rayonunun iqtisadi potensialını, başlıca problemlərini, əhalini narahat edən məsələləri diqqətlə öyrəndiyini, əldə edilən məlumatların ümumiləşdirildiyini, qəsəbələrin hər biri üçün yaxın iki il əhatə edən kompleks tədbirlər planı tərtib ediləcəyini bildirdi. Qəsəbələrin hamısında məktəb, xəstəxana, idman kompleksi, klub və kitabxana tikiləcəyini, təmirə ehtiyacı olan obyektlərdə əsaslı yenidənqurma işləri aparılacağını, yol, nəqliyyat, su, təbii qazla təminat sahəsindəki xeyli problemlərin yaxın vaxtlarda həll ediləcəyini vurğuladı. Yeni iş yerlərinin yaradılmasını, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi üçün bir sıra müəssisələrin açılacağını, yeni tikiləcək obyektlərin hamısının yeri, layihəsi ilə əlaqədar sakinlərlə məsləhətləşmələr aparılacağını, bu tukintilərdə yüzlərlə yerli vətəndaşımızın işləyəcəyini bildirdi. Qeyd etdi ki, on dörd min nəfər əhalinin yaşadığı Türkan qəsəbəsində 1930-cu ildə tikilmiş 214 nömrəli bağça yenidən bərpa edilib yararlı vəziyyətə gətiriləcək, burada çörək zavodu, aptek, daha bir təcili tibbi yardım məntəqəsi açılacaq, iki min sakin olan Yeni Türkandakı 9-illik məktəbin bazasında 500 yerlik təzə məktəb inşa ediləcək, şagirdlərin orta təhsilini tamamlamaq üçün xeyli məsafə qət edərək ətraf kənd və qəsəbələrə getməsinə son qoyulacaq, xeyli müəllim və xidməti işçinin məşğulluğuna şərait yaranaacaq, Hövsan südəçülük sovxozundakı 70 nömrəli körpələr evi, 218 nömrəli məktəb də əsaslı təmir ediləcək,

bu təhsil və tərbiyə ocaqlarının hamısı yeni avadanlıqla təchiz olunacaqdır. Qəsəbə arsaqqalı Hacı Rasim Mehriban xanımın indiyə qədərki fəaliyyətinin bütün xalqın gözləri qarşısında olduğunu, yüksək dəyərləndirildiyini, minnətdarlıq, razılıq hissləri ilə qarşılandığını dedi, ona Quran bağışladı. Müqəddəs kitabı 3 dəfə öpüb alnına sıxan Mehriban xanım uşaqlıqdan Uca Yaradana, Qurana, İslam dinimizə ürəkdən, içdən gələn hörmət və ehtiram hissləri ilə böyüdüyünü, ağsaqqalların, dindarların etimadını doğrultmaq üçün mümkün olan hər şeyi edəcəyini bildirdi. Mehriban xanım hər dəfə onu hərarətli alqışlarla, gülər üzlə, əziz qonaq kimi qarşılayan sakinləri, ona müraciət etmək istəyən, dər-dini bölüşməyə gələn vətəndaşların hər birini səbirlə dinlədi, yazılı məktublarını aldı, bir çoxunu şəxsən qəbul etmək barədə fondun əməkdaşlarına tapşırıqlar verdi. Mehriban xanım ünvanına deyilən xoş sözlərə, ona göstərdikləri inam və etimada görə hamıya öz razılığını yetirdi, bundan sonra da hər qəsəbədə yenidən görüşəcəklərini bildirdi.

*Ağanisə SULTANOVA
Yeni Azərbaycan,
2005, 18 oktyabr*

Siz indiyə qədər gördüyünüz işlərlə artıq millət vəkili adını qazanmışınız

Bu sözlər Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın Bakının Əzizbəyov rayonunun təhsil, səhiyyə işçiləri və sahibkarlarla görüşlərində dönə-dönə səslənmişdir.

MEHRİBAN ƏLİYEVƏ: “İndi biz elə bir dünyada yaşayırıq ki, ətrafda diqqət yetirilməsi və düzgün dərk olunması tələb edilən problem və məsələlər lap çoxdur. Biz bugünkü gündən danışdıqda “qloballaşma”, “inteqra-

siya”, “elmi-texniki tərəqqi”, “yüksək texnologiyalar” kimi sözləri daha tez-tez eşidirik və siz mənimlə razılaşırsınız ki, bu sözlər həqiqi insanpərvərlik, mərhəmət, xeyirxahlıq, mədəniyyət kimi anlayışlardan daha tez-tez səslənir. Biz bu ümumbəşəri və əbədi dəyərləri ikinci sıraya keçirmirikmi? Xeyriyyəçilik missiyası bu gün həmişəkindən daha vacibdir. Vaxt vardı, Azərbaycanda xeyriyyəçilik ümummillî ideya, ümummillî miqyaslı iş idi. Bu gün mən iftixarla deyə bilərəm ki, biz bu ənənəni dirçəltmişik”. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, 14 sayılı Əzizbəyov 2-ci seçki dairəsindən Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə deputatlığa namizəd Mehriban xanım Əliyeva seçicilərlə görüşlərini davam etdirir. Mərdəkan, Şüvəlan, Zirə, Türkan, Binə qəsəbələrində sakinlərlə görüşlərdən sonra Mehriban xanım, rayonun təhsil, səhiyyə işçiləri, sahibkarları ilə də ayrı-ayrılıqda işgüzar, yaddaqalan görüşlər keçirdi. Mehriban xanım rayonun təhsil işçiləri ilə görüşdən əvvəl Türkan qəsəbəsində yerləşən Təhsil Nazirliyinin Elmar Mirzəyev adına nitqi qüsurlu uşaqlar üçün respublika xüsusi internat məktəbində aparılmış əsaslı təmir və yenidənqurma işləri ilə tanış oldu. Bildirildi ki, 1978-ci ildə tikilmiş bu məktəb binası indiyədək təmir edilmədiyinə görə yararsız hala düşmüşdü. İndi təmir və yenidənqurma işləri tam başa çatmışdır. Məktəbin üçmərtəbəli yataqxana və tədris korpusu, yeməxanası, yardımçı binaların dam örtüyü, bütün kommunikasiya xətləri təzələnmiş, ilk dəfə otaraq istilik sistemi quraşdırılmışdır. İdman salonu və meydançaları, əyləncə mərkəzi, istirahət guşələri də tamamilə yenidən qurulmuş, həyətə asfalt örtük döşənmiş, tibbi yardım kabinetləri müasir avadanlıqla dəstəhləndirilmişdir.

Hazırda məktəbdə 9-16 yaşlarında 143 uşaq təlim-tərbiyə alır, 80 müəllim və tərbiyəçi, xidmətçi çalışır. Məktəb 9 illik təhsil verir. Buranı qurtaranlar orta təhsil verən digər məktəblərə köçürülürlər. Məktəbdə əmək təlimi dərslərinə xüsusi diqqət yetirilir, uşaqların müxtəlif peşələrə yiyələnməsinə imkan yaradılır. Məktəb

təbin fizika müəllimi, veteran pedaqoq Mərhəmət Əliyeva kollektivin yekdil fikrini ifadə edərək dedi ki, bu şəhərcik, əslində, yeni tikilmiş böyük təhsil kompleksidir, Burada hər şey təzədir. Sakinlər, valideynlər, müəllim və uşaqlar yaxşı bilir ki, bütün bunlar Mehriban xanımın şəxsi təşəbbüsü, qayğısı ilə başa gəlmişdir. Hamımız Mehriban xanımın respublikamızdakı uşaq evlərinə, internat məktəblərinə əsil analıq qayğısı göstərməsini yüksək qiymətləndiririk. Bu qayğı və diqqətdən minlərlə ailə sevinc, təsəlli duyur. Biz bilirik ki, Siz bu günədək bir çox uşaq evi və internat məktəblərində olmuşsunuz, onların əksəriyyəti tam təzələnmiş, yenidən tikilmişdir, minlərlə uşağın yaşayışı və təhsili üçün şərait yaxşılaşdırılmışdır.

Ən əsası odur ki, taleyin acı hökmü ilə fiziki cəhətdən qüsurlu doğulmuş, atılmış, valideyn himayəsindən mərhum olmuş uşaqlar hiss etmişlər ki, unudulmayıblar, onlarla maraqlanırlar, onlar cəmiyyətimizə gərəkirlər. Bu isə onları isti yaşayış yeri ilə təmin etməkdən və onlara təhsil verməkdən heç də az vacib deyildir.

Mehriban xanım məktəblilərin əl işlərinə tamaşa etdi, məktəbin şagirdlərindən ibarət xor kollektivinin ifasından razı qalan Mehriban Əliyeva nitqi qüsurlu uşaqların belə səlis ifasını yüksək qiymətləndirdi. Məktəbin kitabxana fondu ilə maraqlanan Mehriban xanım təzə əlifba ilə nəşr edilən kitabların azlığından narazılığını bildirdi, dərs prosesinin gedişi ilə, şagirdlərin bilik səviyyəsi, müalicəsi, loqoped kabinələri, reabilitasiya otaqları, yemək normaları, ərzaq ehtiyatı, yataq dəstlərinin, inventar və avadanlığın keyfiyyəti ilə ətraflı maraqlandı. Sonra məktəbin təzə iclas zalında rayonun təhsil işçiləri ilə görüş keçirildi. Mehriban xanım görüşdə Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətə başladığı ilk gündən təhsil problemlərinin həllini özünün birinci dərəcəli vəzifəsi kimi qəbul etdiklərini, hər bir xalqın, dövlətin gələcəyinin təhsildən asılı olduğunu bildirdi, Fondun işləyib hazırladığı “Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı”, “Yeniləşən Azərbaycana yeni mək-

təb” Proqramları çərçivəsində respublikamızda, o cümlədən Əzizbəyov rayonunda görülmüş işlər, həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verərək bugünkü görüşün məqsədini açıqladı, bildirdi ki, rayonun təhsil müəssisələrinin nümayəndələrindən hər bir qəsəbə, kənd məktəbinin mövcud problemlərini, çatışmazlıqlarını, onların aradan qaldırılması barədə təkliflərini eşitmək istəyir.

Son illər yeni təhsil obyektlərinin inşasının geniş vüsət aldığını, son bir ildə ölkəmizdə müasir tələblərə cavab verən 100 orta məktəbin tikilib istifadəyə verilməsini, ilin sonunadək daha 30 məktəbin inşasının başa çatacağını Azərbaycan tarixində görünməmiş hadisə hesab edən müəllimlər, bunun birbaşa Mehriban xanımın təşəbbüs və təşkilatçılığı ilə reallaşdığını vurğuladılar, bu geniş miqyaslı Proqramdan Əzizbəyov rayonuna da pay düşdüyünü razılıq hissi ilə qeyd etdilər, rayonun çoxminlik təhsil işçilərinin Mehriban xanımın deputatlığa namizədliyini ürəkdən bəyənib dəstəklədiklərini, noyabrın 6-da böyük ruh yüksəkliyi ilə seçki məntəqələrinə gedib öz hamilərinin xeyrinə səs verəcəklərini bildirdilər. Görüşlərdə qaldırılan problemlər də çox oldu:

– Hövsan südçülük sovxozunda 1220 şagirdin təhsil aldığı məktəb 9 illik təhsil verir, bundan sonra şagirdlər təhsilini davam etdirmək üçün bir neçə kilometr aralıdakı qəsəbə və kəndlərə üz tuturlar. Digər qeyri – normal vəziyyət: 2 min sakini olan bu kəndin indiyədək adı da yoxdur, bu inzibati vahid Əzizbəyov rayonuna daxil olsa da, torpağın sahibi Abşeron rayonudur.

– Uşaq evləri, internat məktəblərində bir dərs yükü əvvəl 24, sonra 18, indi isə 12 saat olub. Tərbiyəçi müəllimlər üçün isə bu norma həftədə 30 saatdır. Qeyri-normal hal budur ki, müəllimin 12 saatlıq əziyyəti ilə tərbiyəçi müəllimin 30 saatlıq əməyinin dəyəri eyni qiymətlə hesablanır. Sovet dönəmindən qalan, yüzlərlə tərbiyəçi müəllimin hüquqlarını pozan bu vəziyyət aradan qaldırılmalıdır.

– Hər rayonun təhsil şöbəsində minlərlə müəllim çalışır, çoxlu qanunlar, qərarlar qəbul olunur, təhsil işçilərindən, elə məktəbli şagirdlərdən də hüquqları pozulanlar olur. Kiçik kollektivlərdə belə hüquqşünas ştatı olduğu halda, minlərlə vətəndaşı birləşdirən təhsil şöbələrində hüquqşünas vəzifəsi yoxdur.

– Uzun illərdir ki, ölkənin Təhsil Qanununun qəbul edilməsi müşkül məsələyə çevrilib, bu fakt bütün cəmiyyəti narahat edir, buna zərurət çoxdan yaranıb.

– Məktəblərin əksəriyyətinin nəqliyyat vasitəsi yoxdur, yaxud çoxdan istismar müddətini başa vurub.

– Uşaq-evləri, internat məktəblərində yaşayan uşaqlar üçün gündəlik yemək norması aşağıdır. Sovet vaxtından qəbul edilmiş bir çox normativ sənədlər hələ də öz qüvvəsindədir.

– Binə qəsəbəsindəki 5 məktəbin heç birinin istilik sistemi yoxdur, məktəblər illərdən bəri təmir üzü görməyib, əhəlinin sayı ilbəil artsa da, təzə məktəb tikintisi heç kimin yadına düşməyib, sıxlıq, darısqallıqdır, 3-4 şagird yanaşı qoyulan 2 partada oturur.

Mehriban xanım çıxışlarda ünvanına deyilən xoş sözlərə, ona inanıb etibar etdiklərinə görə təşəkkür etdi, qaldırılan hər bir məsələnin diqqətlə öyrənilib ən yaxın vaxtlarda tədbirlər görülcəyini dedi. Fondun əməkdaşlarının rayonun təhsil müəssisələrinin problemləri ilə bağlı monitoring aparıb müvafiq proqram hazırladıklarını, bu görüşdə deyilənlərin də sənədə əlavə ediləcəyini bildirdi. Yaxın 2-3 ildə məktəblərin bütün maddi-texniki bazasının yeniləşəcəyini, bu problemlərin həlli ilə yanaşı müasir tələblərə cavab verən dərslək, proqram, kompüterləşmə proqramlarının da qəbul edilib həyata keçiriləcəyini diqqətə çatdırdı, belə görüşlərin bundan sonra da davam edəcəyini vəd etdi.

Mehriban xanım görüş iştirakçılarından salamlarını, ən xoş arzularını, xüsusilə müqəddəs Ramazan ayında Allahdan dualarını təmsil etdikləri kollektivlərin üzvlərinə çatdırmağı xahiş etdi. Sonra rayonun təhsil işçiləri ilə birlikdə xatirə şəkli çəkdi.

Şüvəlan qəsəbəsindəki beyin iflici və poliometit keçirmiş uşaqlar üçün 16 saylı internat məktəbdə rayonun səhiyyə işçiləri ilə keçirilən görüş də bu təhsil-səhiyyə ocağı ilə tanışlıqdan başladı. Məktəbin şagirdləri Mehriban xanımı gül-çiçəklə qarşıladılar. Direktor Allahverdi Vəliyev 205 uşağın müalicə və təhsil aldığı, 98 nəfər müəllim, tərbiyəçi, tibb işçisinin çalışdığı bu müəssisədə uşaqların rahatlığı üçün hər cür şərait yaradıldığını bildirdi, istilik, su, kanalizasiya, işıq, rabitə sisteminin təzələndiyini, yeməxana, idman zalı, kitabxana, müalicə və müayinə kabinələrinin müasir tibbi avadanlıqla komplektləşdirildiyini diqqətə çatdırdı. Məktəbin şagirdlərinin İrlandiya, Yaponiyada keçirilən yarışlardan qızıl medallarla qayıtdıqlarını, Bakı Şəhər Təhsil İdarəsinin turnirlərində birinci yeri tutduğunu dedi, əldə edilən uğurların xeyirxah insanların bu müəssisəyə daimi diqqət və qayğısının nəticəsi olduğunu minnətdarlıqla vurğuladı. Mehriban xanım ötən gəlişlərindən sonra burada baş vermiş əsaslı dəyişikliklərdən razı qaldığını bildirdi. Məktəblə tanışlıq görüş iştirakçılarında da xoş ovqat yaratdı. Mehriban xanım rayonun səhiyyə işçiləri qarşısında çıxış etdi. Özünün də ixtisasca həkim olduğunu bildirən Mehriban xanım öz həmkarları ilə görüşməkdən məmnunluq duyduğunu bildirdi, son vaxtlar ölkə rəhbərliyinin səhiyyə sistemində əsaslı dəyişikliklər, yeniləşmələr aparmağa başladığını, bu məqsədlə bir çox regionlarda müasir tələblərə cavab verən diaqnostika, müalicə mərkəzlərinin inşa edildiyini, bu işin sürətlə davam etdirildiyini dedi. Rayonun artıq bir çox tibb ocaqlarında olduğunu bildirən Mehriban xanım, bütün tibb müəssisələrinin təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə onların qayğı və problemlərini, əhaliyə səhiyyə xidmətinin səviyyəsini yüksəltmək, mövcud çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün onların təkliflərini öyrənmək istədiyini bildirdi.

Rayonun ayrı-ayrı səhiyyə müəssisələrini təmsil edən həkimlər öz həmkarlarının yaşadıkları dairədən

Milli Məclisin deputatlığına namizəd Mehriban xanım Əliyeva ilə görüşə həvəslə gəldiklərini söyləyərək, Mehriban xanımın təşəbbüsü və birbaşa rəhbərliyi altında hazırlanıb həyata keçirilən “Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı” və “Talassemiya həyat” layihələrinin böyük əhəmiyyətini, artıq bu sahədə illərlə yığılıb qalmış problemlərin bir hissəsinin həll edildiyini, ölkəmizdə ilk dəfə olaraq Talassemiya mərkəzinin inşasına başlandığını, Mehriban xanımın şəxsi yardımını ilə onlarla ağır xəstənin müalicə üçün xarici ölkələrə göndərildiyini bildirdilər, rayonun çoxminlik tibb işçiləri adından ixtisasca həkim olan Mehriban xanıma tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün müvəffəqiyyətlə dissertasiya müdafiə etməsi münasibətilə təbrik etdilər, səhiyyə işçilərinin parlament seçkilərində fəal iştirak edəcəyini və artıq öz seçimlərini etdiklərini, öz həmkarlarını Milli Məclisdə görmək istədiklərini, Mehriban xanımın millət vəkili kimi ölkəmizin səhiyyə sistemindəki problemlərin aradan qaldırılmasına səmərəli kömək göstərəcəyinə inandıqlarını vurğuladılar.

Rus Soydaşlar Beynəlxalq Şurasının idarə heyətinin sədri, “Yüzilliyin mesenatı” Beynəlxalq Fondunun idarə heyətinin üzvü qraf Pyotr Şeremetyevin “Yaqut xaç” ordenini Heydər Əliyev Fondunun prezidentinə təqdim edərkən dediyi sözlər xatırlandı:” Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti yüksək insani özünüdərkə, alicənablığa, niyyətlərin paklığına nümunədir”. Səhiyyə işçiləri bu fikri xüsusi vurğuladılar ki, Mehriban xanım indiyə qədər gördüyü işlərlə əsil millət vəkili adını qazanmışdır, elə təkcə Əzizbəyov rayonunda onun şəxsi köməyi ilə həyata keçirilən tədbirlər, illərlə həllini gözləyən problemlərin aradan qaldırılması ona bu dairənin layiqli deputatı olacağına ədalətli zəmin – səbəb yaratmışdır. Qaldırılan problemlər içərisində rayonda bir də nə də olsun uşaq sağlamlıq və diaqnostika mərkəzlərinin olmaması, tibb bacılarının çatışmaması, orta pillə kadrlara ciddi ehtiyacı nəzərə alaraq tibb məktəbinin açılması, tibb işçilərinin maaşlarının aşağı olması, Mər-

dəkan xəstəxanasında infeksiya şöbəsinin yaradılması, əksər xəstəxanaların yararsız binalarda fəaliyyət göstərməsi, avadanlıqların köhnəlməsi, 50 min sakini olan Binə qəsəbəsində indiyədək kanalizasiya sisteminin, su təmizləyici qurğuların olmaması, bir neçə cəzaçəkmə müəssisəsinin, xüsusilə vərəmli xəstə məhbuslar üçün xüsusi təcridxananın qəsəbədəki yaşayış binalarının ortasında yerləşməsi, vərəmli uşaqlar üçün ayrıca xəstəxananın tikintisinə zəruri ehtiyac olması, Mərdəkan, Şüvəlandakı keçmiş yay uşaq istirahət düşərgələrinin fəaliyyətinin bərpa edilməsi, rayonun qəsəbə və kəndlərini birləşdirən yolların bərhad vəziyyəti, nəqliyyat, su, qaz çatışmazlığı və sair məsələlər diqqətə çatdırıldı. Çıxışlarda son vaxtlar Azərbaycan Prezidentinin apardığı kadr islahatlarının səhiyyə işçiləri tərəfindən rəğbətlə qarşılandığı da bildirildi, bu sahədə illərlə yığılıb qalmış problemlərin də sabiq nazirin fəaliyyətsizliyinin acınacaqlı bəhrəsi olduğu söyləndi, qeyd edildi ki, hələ indiyədək Bakının yaxınlığında yerləşən bu rayonun tibb müəssisələrində nəinki sabiq naziri, heç müavinlərini də görənlər olmayıb.

Mehriban xanım görüşdə söylənilən fikirlərə münasibətini bildirərək onların həlli üçün lazımi tədbirlərin görülməliyini dedi, təəssüflə qeyd etdi ki, maddi-texniki bazanın zəifliyi, köhnəlməsi ölkəmizin səhiyyə sisteminin müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulmasına imkan vermir.

Lakin ölkəmizin iqtisadi potensialının güclənməsi, büdcə gəlirlərinin günbəgün artması, dövlət tərəfindən geniş sosial layihələrin işlənilib hazırlanması və ardıcıl həyata keçirilməsi bu problemlərin də qısa zamanda həllinə imkan verəcəyinə inandığını bildirdi. Heydər Əliyev Fondunun da bu işdə öz köməyini əsirgəməyəcəyini vurğuladı, qaldırılan məsələlərin hamısının Fondun əməkdaşları tərəfindən qeydə alındığını, diqqətlə öyrəniləcəyini, həmişə yardım göstəriləcəyini söylədi. Mehriban xanım ünvanına deyilən xoş sözlərə görə razılığını ifadə edərək görüşün xoş əhvali-ruhiyyə ilə,

faydalı, səmərəli, işgüzar dialoq, fikir mübadiləsi şəraitində keçməsindən razı qaldığını bildirdi, səhiyyə işçiləri ilə xatirə şəkli çəkdi.

Mehriban xanım hər dəfə olduğu kimi, yenə də onu hərarətli alqışlarla, gülərüzlə, əziz qonaq kimi qarşılayan qəsəbə sakinlərini, ona müraciət etmək istəyən, dərini bölüşməyə gələn vətəndaşların hər birini səbirlə dinlədi, yazılı məktublarını aldı, bir çoxunu şəxsən qəbul etmək barədə fondun əməkdaşlarına tapşırıqlar verdi. Mehriban xanım ünvanına deyilən xoş sözlərə, ona göstərdikləri inam və etimada görə hamıya öz razılığını yetirdi, bundan sonra da yenidən görüşəcəklərini bildirdi. Elə həmin gün Mehriban Əliyeva Mir Mövsüm Ağa ziyarətgahını da ziyarət etdi, buraya gələnlərlə hal-əhval tutdu, kompleksdə aparılan tikinti, əsaslı təmir-bərpa işləri ilə tanış oldu. Bu ziyarətgahda yerli ustaların qədim milli, dini ornamentlərdən istifadə etməklə gördüyü işləri yüksək qiymətləndirdi. Qəsəbə dindarlarının iştirakı ilə keçirilən görüş də silinməz xatirəyə çevrildi. Görüş iştirakçıları adından Hacı Nizam qarşıdan gələn Miili Məclisə seçkilərdə Mehriban xanıma xeyir-dua verdi, qələbə arzuladı.

Mehriban xanımın dediyi: “Mən öhdəmə götürdüyüm hər bir işə çox böyük məsuliyyətlə yanaşıram. Hər zaman öz fəaliyyətimdə çalışmışam bir neçə amala əsaslanım. Bunlar vətənpərvərlik, insansevərlik və mərhəmətlilikdir” sözlərini xatırladan din xadimi bunların hər birinin Allahın sevdii, Quranın təqdir etdiyi ən yaxşı insani keyfiyyətlər olduğunu söylədi.

Mehriban xanım uşaqlıqdan Uca Yaradana, Qurana, İslam dinimizə ürəkdən, içdən gələn hörmət və ehtiram hissləri ilə böyüdüyünü, dəfələrlə bu ziyarətgahda olduğunu, bundan sonra da gələcəyini, ağsaqqalların, dindarların ona etimadını doğrultmaq üçün mümkün olan hər şeyi edəcəyini bildirdi. Mehriban xanım ağsaqqalları, dindarları Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə təbrik etdi, hər bir azərbaycanlı üçün əziz olan ziyarətgahda xalqımızı bütün bəlalardan hifz et-

məyi Allahdan dua etdiyini bildirdi, sonra dünya şöhrətli sənətkar Kamil Əliyevin toxuduğu Mir Mövsüm Ağa xalçasını məscidə təqdim edərək dedi: “Siz bilirsiniz ki, MİR Mövsüm Ağa da İçərişəhərli olub, bu xalça da Ağanı yaxından görüb yaxşı tanıyan, ürəkdən sevən, özü də İçərişəhərdə yaşayan böyük sənətkar Kamil Əliyev tərəfindən məhz İçərişəhərdəki iş yerində toxunub, dəfələrlə bu xalçanın izi ilə gələnlərə hər dəfə: – ”Onun öz yeri var...”– deyə cavab verib. Bir neçə ay əvvəl dünyadan köçən ustadın ürəyindən keçən yer elə bu məscid idi, Ağanın son mənzili idi, hər gün yüzlərlə insanın üz tutduğu bu müqəddəs məkan idi. Quran ayələri ilə işlənmiş bu bənzərsiz, əvəzsiz sənət əsərini sonsuz məmnunluqla Sizə təqdim edirəm, onu qoruyub saxlamaq Sizin borcunuzdur. Allah əmanəti.”

Ziyarətgahdakı ağsaqqallar bu hədiyyədən mütləssir oldular, Mir Mövsüm Ağanın ruhuna göstərdiyi ehtirama görə Prezident İlham Əliyevə və Mehriban xanıma razılıqlarını bildirdilər, onlara ən xoş arzularını çatdırdılar.

Binə qəsəbəsində yerləşən Mülki Aviasiya Akademiyasında Əzizbəyov rayonunun sahibkarları ilə görüş də maraqlı keçdi. Mehriban xanım bundan əvvəl rayonun əksər kənd və qəsəbələrində olduğunu, təhsil, səhiyyə işçiləri ilə görüşdüyünü, bu tədbirə gəlməzdən qabaq Əzizbəyov rayonunun iqtisadi potensialını, başlıca problemlərini, əhalini narahat edən məsələləri diqqətlə öyrəndiyini, əldə edilən məlumatların ümumiləşdirildiyini, qəsəbələrin hər biri üçün yaxın iki il əhatə edən kompleks tədbirlər planı lərtib ediləcəyini bildirdi. Qəsəbələrin hamısında məktəb, xəstəxana, idman kompleksi, klub və kitabxana tikiləcəyini, təmirə ehtiyacı olan obyektlərdə əsaslı yenidənqurma işləri aparılacağını, yol, nəqliyyat, su, təbii qazla təminat sahəsindəki xeyli problemlərin yaxın vaxtlarda həll ediləcəyini vurğuladı. Yeni iş yerlərinin yaradılmasını, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi üçün bir sıra müəssisələrin açılacağını, yeni tikiləcək obyektlərin hamısının yeri, layihəsi ilə əlaqədar sakinlərlə məsləhətləşmələr

aparılacağını, bu tikintilərdə yüzlərlə yerli vətəndaşın işləyəcəyini bildirdi.

Mehriban xanım heç bir vaxt sahibkarlıqla məşğul olmadığını, təbii ki, bu sahəyə aid təcrübə və məlumatının da azlığını diqqətə çatdıraraq onlardan rayonda iş adamlarının qayğı və problemlərini, real vəziyyəti öyrənmək istədiyini dedi.

Sahibkarlardan Əlibala Əfizadə, Azər Vəliyev, Tahir Alıyev, Ramiz Hüseynov və başqaları çıxış edərək öz rayonlarının deputatlığa namizədi ilə görüşə həvəslə gəldiklərini söylədilər, Azərbaycan Prezidentinin regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yeni iş yerlərinin açılması, sahibkarlığın, azad bazar münasibətlərinin genişlənməsi, maneələrin aradan qaldırılması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin əhəmiyyətindən danışdılar, sahibkarların dövlət rəhbərinin siyasətini ürəkdən bəyəndiklərini bildirdilər. Camaatın Mehriban xanıma inandığını, mövcud problemlərin həllinə yardımçı olacağına ümid etdiklərini, indiyədək verdiyi bütün vədlərə əməl etdiyini, ona görə də noyabrın 6-da keçiriləcək seçkilərdə rayon sakinlərinin ona səs verəcəklərini diqqətə çatdırdılar. Sahibkarlar milli-mədəni dəyərlərimizin, muğam, musiqi sənətimizin qorunub saxlanması və dünyada təbliğində, olimpiya idman hərəkatının genişlənməsində də böyük xidmətləri olan Mehriban xanımın xüsusən kimsəsiz, valideyn himayəsindən məhrum, əqli və fiziki cəhətdən qüsurlu uşaqların müalicəsi, onların təhsilə cəlb olunması, yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı həyata keçirdiyi tədbirlərin, respublikamızın regionlarına səfərləri zamanı uşaq evləri və internat məktəblərinin problemləri ilə tanış olub, bunların həllinə kömək göstərməsinin ona cəmiyyətin bütün təbəqələri arasında hörmət və ehtiram qazandırdığını dedilər. Qadın sahibkarlar isə qeyd etdilər ki, respublikamızda fəaliyyət göstərən 100-ə yaxın qadın təşkilatı Mehriban xanıma özlərinin vahid lideri seçmiş, milli birlik, yekdillik nümunəsi göstərmişlər. Parisdə Mehriban xanıma YUNESKO-nun xoşmə-

ramlı səfiri diplomunun, “İlin qadını” fəxri mükafatını Azərbaycan qadınının gözəllik, zəriflik və sədaqət rəmzi olan Mömünə xatının adını daşıyan türbənin maketinin Mehriban xanıma təqdim olunmasının ardınca Azərbaycanın birinci xanımına “Yüzilliyin mesenatları” Beynəlxalq Xeyriyyə Fondunun təsis etdiyi “Yaqut xaç” ordeninin ilk dəfə olaraq qadın xeyriyyəçiyə verilməsini tarixi hadisə adlandırdılar, bu uğurlar münasibətilə Mehriban xanımı Əzizbəyov rayonunun qadın seçiciləri adından təbrik etdilər, namizədin seçki platformasında mühüm yer tutan qadınların məşğulluğunun təmin edilməsi ilə bağlı müddəaların yüksək razılıq hissi doğurduğunu vurğuladılar. Dedilər ki, Mehriban xanımın Milli Məclisin deputatı seçilmək üçün təbliğat kampaniyası aparmağa heç bir ehtiyacı yoxdur, bir sıra müxalifət qəzetlərinin də yazdığı kimi, xalq bu seçkilərdə Mehriban xanım Əliyevanı Milli Məclisin deputatı adına ən layiqli namizəd hesab edir.

Rayonda sahibkarlığın real vəziyyəti, çətinlikləri barədə danışan iş adamları vaxtilə hər birində 2-3 min fəhlə-mühəndisin çalışdığı zavod və fabriklərin ya dayandığını, yaxud istehsal gücünün 10-15 faizi ilə işlədiyini, sifarişlərin azaldığını ürəkəğrısı ilə diqqətə çatdırdılar, 80-ci illərin sonu, 90-cı illərin əvvəlində səriştəsiz, naşı adamların hakimiyyət başına gəlməsi ilə ağır sənayenin tənəzzülünün başladığını faktlarla söylədilər, bu vəziyyətdən çıxış yolu üçün dövlət səviyyəsində proqram hazırlanmasının gərəkliyini söylədilər, rayonda indiyədək cəmi 3-4 sahibkarın kredit ala bildiyini, rayonda min sahibkardan yalnız 32-nin sənaye sahəsində fəaliyyət göstərdiyini, qalanlarının isə kiçik bizneslə, ticarətlə məşğul olduğunu dedilər, gömrük, vergi qanunvericiliyindəki boşluqlar, süni maneələr barədə danışdılar, yerli, daxili bazarın qorunması üçün tədbirlər görülməsinin, şəhər ətrafı qəsəbələrin əhalisinin məşğulluğunun təmin edilməsinin zəruriliyini vurğuladılar, regionlarda keçirilən biznesforumun Bakı ətrafı rayonlarda da təşkilinin əhəmiyyətli olacağını dedilər, konkret faktlarla rayonda

sahibkarlığın inkişafına kömək edə bilən potensial imkanların mövcudluğunu əsaslandırıdılar.

Mehriban xanım Əliyeva söylənən fikirlərə öz münasibətini bildirdi, bəzi problemlərin qısa vaxtında həlinə şərait olsa da, digər məsələlərin köklü həlli üçün yeni qanunların qəbul edilməsinə ehtiyac olduğunu bildirdi.

Deputat seçiləcəyi təqdirdə bu problemlərin həlinə yardımçı olacağını dedi, qaldırılan məsələlərin Fondun əməkdaşları tərəfindən diqqətlə öyrənilib əlaqədar təşkilatlara çatdırılacağını vəd etdi, sahibkarlara, iş adamlarına yerli sosial problemlərin həlinə daha yaxından kömək etməyi, xeyriyyəçilik fəaliyyəti göstərməyi, imkansız ailələrə yardım əli uzatmağı tövsiyə etdi. Sonda görüş iştirakçıları bir daha noyabrın 6-da keçiriləcək siyasi kampaniyada fəal iştirak edəcəklərini, öz seçimlərində yekdil olduqlarını, xalqımızın ən layiqli yetirmələrdən biri hesab etdikləri, nəcib ziyalı ailəsində doğulub böyümüş, kamil tərbiyə görmüş, Azərbaycan qadınına məxsus ən nəcib, ali keyfiyyətləri, mənəvi-əxlaqi dəyərləri özündə birləşdirən və ölkəmizi bütün dünyada ləyaqətlə tanıdan Mehriban xanıma səs verəcəklərini bildirdilər.

*Hacı Nərimanoğlu
“İki sahil”, 1 noyabr 2005-ci il*